

**ACORD 70/2015, de 20 de maig, del Ple del
Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

**Aprovació de l'Informe sobre el tractament informatiu de l'estavellament d'un avió
de Germanwings el 24 de març de 2015**

En el marc de les competències que preveu la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, en data 21 de febrer de 2001, el CAC va aprovar les *Recomanacions del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals*.

L'Àrea de Continguts del Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha elaborat un informe amb l'objectiu d'analitzar, d'acord amb les *Recomanacions* esmentades, el tractament informatiu de l'estavellament d'un avió de Germanwings el 24 de març de 2015 durant les primeres 72 hores a partir dels fets.

L'anàlisi realitzada s'efectua sobre sis televisions de tipologia diversa, tant pel que fa a l'àmbit d'emissió (català i estatal) com al tipus de prestador (públic i privat): TV3, TVE Catalunya, 8tv, La 1, Antena 3 TV i Telecinco. A més, i pel que fa a la capacitat de reacció durant les tres primeres hores després de l'accident, també s'analitzen els canals públics d'informació contínua de TVC (3/24) i de TVE (Canal 24 Horas).

Així mateix, l'Informe s'articula basant-se en una doble òptica. D'una banda, s'estudien diferents paràmetres quantitatius: la reacció informativa de cada canal als fets, el temps de notícia que hi dediquen i el temps de paraula de les agrupacions d'actors. De l'altra, es posa l'accent en la qualitat de la informació en relació amb el compliment de les *Recomanacions del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals*.

Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha adoptat, per unanimitat, el següent

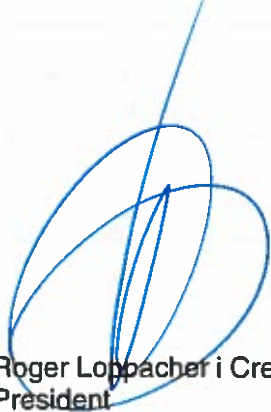
ACORD

1. Aprovar l'Informe sobre el tractament informatiu de l'estavellament d'un avió de Germanwings el 24 de març de 2015, que s'incorpora com a annex i part integrant d'aquest acord.
2. Trametre l'Informe esmentat a la Mesa del Parlament, a la Comissió de Control de l'Actuació de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, a la Secretaria de Comunicació del Govern i als organismes estatutaris.
3. Trametre l'Informe esmentat als prestadors de serveis Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, Emissions Digitals de Catalunya i als prestadors de serveis analitzats.
4. Trametre l'Informe esmentat a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència.

5. Trametre l'Informe a la Comissió Europea, al Parlament Europeu i a l'Observatori Europeu de l'Audiovisual.

Barcelona, 20 de maig de 2015

Roger Llopacher i Crehuet
President

Daniel Sirera Bellés
Conseller secretari

Àrea de Continguts

Barcelona, 7 de maig de 2015

**El tractament informatiu de l'estavellament
d'un avió de Germanwings
(24 de març de 2015)**

ÍNDEX

1.	Introducció.....	9
2.	Mètode d'estudi.....	11
2.1	Objecte d'estudi.....	11
2.2	Univers d'estudi.....	11
2.3	Definició de conceptes	12
2.4	Operacionalització de les <i>Recomanacions sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals</i>	14
3.	Anàlisi de les dades	19
3.1	Reacció informativa.....	19
3.1.1	Hora i programes amb les primeres informacions sobre el sinistre	19
3.2	Graella de programació entre les 11.30 i les 14.30 hores del 24 de març.....	20
3.3	Descripció del contingut de la informació sobre el sinistre aeri entre les 11.30 i les 14.30 hores del 24 de març	21
3.3.1	TVC	21
3.3.2	8tv.....	23
3.3.3	TVE.....	23
3.3.4	Antena 3 TV.....	26
3.3.5	Telecinco	26
4.	Atenció informativa (72 hores posteriors al sinistre).....	29
5.	El tractament informatiu a TV3	33
5.1	Informació sobre el sinistre aeri.....	33
5.2	Aparicions dels actors en teleinformatius i en magazins informatius.....	36
5.2.1	Temps de paraula dels actors (teleinformatius de migdia i de vespre)	36
5.2.2	Intervencions dels actors en magazins.....	38
5.3	Elements de dramatització i d'espectacularització	40
5.3.1	Canal visual	40
5.3.2	Canal so	41
5.3.3	Altres recursos d'espectacularització.....	42
5.4	Respecte de la privadesa de les persones afectades	43
6.	El tractament informatiu a 8tv.....	45
6.1	Informació sobre el sinistre aeri.....	45
6.2	Aparicions dels actors en teleinformatius i en magazins informatius.....	48
6.2.1	Temps de paraula dels actors als teleinformatius.....	48
6.2.2	Intervencions dels actors en magazins	50
6.3	Elements de dramatització i d'espectacularització	52
6.3.1	Canal visual	52
6.3.2	Canal so	53
6.3.3	Altres recursos d'espectacularització.....	54
6.4	Respecte de la privadesa de les persones afectades	55
7.	El tractament informatiu a TVE a Catalunya.....	57
7.1	Informació sobre el sinistre aeri.....	57
7.2	Aparicions dels actors en teleinformatius i en magazins informatius.....	60
7.2.1	Temps de paraula dels actors (teleinformatius de migdia i de vespre)	60

7.2.2	Intervencions dels actors en magazins	61
7.3	Elements de dramatització i d'espectacularització	62
7.3.1	Canal visual	62
7.3.2	Canal so	63
7.3.3	Altres recursos d'espectacularització	63
7.4	Respecte de la privadesa de les persones afectades	64
8.	El tractament informatiu a La 1.....	65
8.1	Informació sobre el sinistre aeri.....	65
8.2	Aparicions dels actors en teletinformatius i en magazins informatius.....	68
8.2.1	Temps de paraula dels actors (teletinformatius de migdia i de vespre)	68
8.2.2	Intervencions dels actors en magazins.....	70
8.3	Elements de dramatització i d'espectacularització	72
8.3.1	Canal visual	72
8.3.2	Canal so	74
8.3.3	Altres recursos d'espectacularització.....	76
8.4	Respecte de la privadesa de les persones afectades	77
9.	El tractament informatiu a Antena 3 TV.....	79
9.1	Informació sobre el sinistre aeri.....	79
9.2	Aparicions dels actors en teletinformatius i en magazins informatius.....	82
9.2.1	Temps de paraula dels actors (teletinformatius de migdia i de vespre)	82
9.2.2	Intervencions dels actors en magazins.....	83
9.3	Elements de dramatització i d'espectacularització	85
9.3.1	Canal visual	85
9.3.2	Canal so	86
9.3.3	Altres recursos d'espectacularització.....	88
9.4	Respecte de la privadesa de les persones afectades	89
10.	El tractament informatiu a Telecinco	91
10.1	Informació sobre el sinistre aeri.....	91
10.2	Aparicions dels actors en teletinformatius i en magazins informatius.....	94
10.2.1	Temps de paraula dels actors (teletinformatius de migdia i de vespre)	94
10.2.2	Intervencions dels actors en magazins.....	95
10.3	Elements de dramatització i d'espectacularització	97
10.3.1	Canal visual	97
10.3.2	Canal so	99
10.3.3	Altres recursos d'espectacularització.....	101
10.4	Respecte de la privadesa de les persones afectades	102
11.	El compliment de les Recomanacions sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals ..	103
12.	Conclusions.....	107

Índex de quadres

- Quadre 1. Tots els canals. Primeres informacions sobre l'estavellament
- Quadre 2. Tots els canals. Graella de programació
- Quadre 3. TV3. *Els Matins*. Entrevistes en relació amb l'estavellament
- Quadre 4. TV3. *Especial informatiu*. Entrevistes en relació amb l'estavellament
- Quadre 5. 3/24. Entrevistes en relació amb l'estavellament
- Quadre 6. La 1. *La mañana*. Entrevistes en relació amb l'estavellament
- Quadre 7. Canal 24 H. Entrevistes en relació amb l'estavellament
- Quadre 8. Antena 3 TV. *Espejo público*. Entrevistes en relació amb l'estavellament
- Quadre 9. Telecinco. *Ana Rosa*. Entrevistes en relació amb l'estavellament
- Quadre 10. Tots els canals. Temps d'informació sobre l'estavellament per tipologia de programa (de les 11.30 hores del 24 de març a les 11.30 del 27 de març)
- Quadre 11. TV3. Atenció informativa
- Quadre 12. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Tema de les informacions sobre l'estavellament
- Quadre 13. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Difusió dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes
- Quadre 14. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Temps de paraula de les agrupacions
- Quadre 15. TV3. Magazins amb continguts informatius. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció
- Quadre 16. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització
- Quadre 17. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal so. Elements de dramatització o d'espectacularització
- Quadre 18. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Altres recursos d'espectacularització
- Quadre 19. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Respecte de la privadesa de les persones afectades
- Quadre 20. 8tv. Atenció informativa
- Quadre 21. 8tv. Tema de les informacions sobre l'estavellament
- Quadre 22. 8tv. Temps de paraula de les agrupacions
- Quadre 23. 8tv. Magazins amb continguts informatius. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció
- Quadre 24. 8tv. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització
- Quadre 25. 8tv. Teleinformatiu de vespre. Canal so. Elements de dramatització o d'espectacularització
- Quadre 26. 8tv. Altres recursos d'espectacularització
- Quadre 27. 8tv. Respecte de la privadesa de les persones afectades
- Quadre 28. TVE a Catalunya. Atenció informativa
- Quadre 29. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Tema de les informacions sobre l'estavellament

Quadre 30. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Difusió dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes

Quadre 31. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Temps de paraula de les agrupacions

Quadre 32. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització

Quadre 33. TVE a Catalunya. Altres recursos d'espectacularització

Quadre 34. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Respecte de la privadesa de les persones afectades

Quadre 35. La 1. Atenció informativa

Quadre 36. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Tema de les informacions sobre l'estavellament

Quadre 37. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Difusió dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes

Quadre 38. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Temps de paraula de les agrupacions

Quadre 39. La 1. Magazins amb continguts informatius. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Quadre 40. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització

Quadre 41. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal so. Elements de dramatització o d'espectacularització

Quadre 42. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Altres recursos d'espectacularització

Quadre 43. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Respecte de la privadesa de les persones afectades

Quadre 44. Antena 3 TV. Atenció informativa

Quadre 45. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Tema de les informacions sobre l'estavellament

Quadre 46. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Difusió dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes

Quadre 47. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Temps de paraula de les agrupacions

Quadre 48. Antena 3 TV. Magazins amb continguts informatius. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Quadre 49. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització

Quadre 50. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal so. Elements de dramatització o d'espectacularització

Quadre 51. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Altres recursos d'espectacularització

Quadre 52. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Respecte de la privadesa de les persones afectades

Quadre 53. Telecinco. Atenció informativa

Quadre 54. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Tema de les informacions sobre l'estavellament

Quadre 55. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Difusió dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes

Quadre 56. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Temps de paraula de les agrupacions

Quadre 57. Telecinco. Magazins amb continguts informatius. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Quadre 58. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització

Quadre 59. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal so. Elements de dramatització o d'espectacularització

Quadre 60. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Altres recursos d'espectacularització

Quadre 61. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Respecte de la privadesa de les persones afectades

Quadre 62. Quadre resum del seguiment de les Recomanacions

Índex de figures

Figura 1. Tots els canals. Temps d'informació sobre l'estavellament

Figura 2. Tots els canals. Temps d'informació per dia

Figura 3. TV3. Percentatge de temps de notícia sobre el tema en els teleinformatius

Figura 4. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

Figura 5. TV3. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Figura 6. 8tv. Percentatge de temps de notícia sobre el tema

Figura 7. 8tv. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

Figura 8. 8tv. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Figura 9. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Percentatge de temps de notícia sobre el tema

Figura 10. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

Figura 11. La 1. Teleinformatius. Percentatge de temps de notícia sobre el tema

Figura 12. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

Figura 13. La 1. *La mañana*. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Figura 14. Antena 3 TV. Teleinformatius. Percentatge de temps de notícia sobre el tema

Figura 15. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

Figura 16. Antena 3 TV. *Espejo público*. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Figura 17. Telecinco. Teleinformatius. Percentatge de temps de notícia sobre el tema

Figura 18. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

Figura 19. Telecinco. El programa de Ana Rosa. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Figura 20. Totes les televisions. Temps d'informació sobre el sinistre aeri.

Figura 21. Totes les televisions. Densitat informativa en els teleinformatius.

Figura 22. Totes les televisions. Temps de paraula dels actors segons la tipologia.

Figura 23. Totes les televisions. Intervencions dels actors segons la tipologia en els magazins.

Figura 24. Totes les televisions. Respecte de la privadesa de les persones afectades en els teleinformatius

Figura 25. Totes les televisions. Dramatització i espectacularització en els teleinformatius

1. Introducció

En aquest informe s'analitza el tractament informatiu del sinistre del vol 4U9525 de la companyia Germanwings, que es va estavellar el dia 24 de març, entorn de les 11 hores, al massís d'Estrop. L'anàlisi de la informació emesa s'aborda des de dos punts de vista: l'atenció quantitativa que cada canal dedica al tema i l'avaluació del compliment de les *Recomanacions del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals*

L'anàlisi es realitza sobre les emissions, durant les 72 hores següents a l'estavellament, de sis televisions (TV3, TVE a Catalunya, 8tv, La 1, Antena 3 TV i Telecinco) que conformen un corpus divers pel que fa a la titularitat (pública i privada) i a l'abast de les emissions (Catalunya o tot l'Estat espanyol). A més, els canals públics d'informació contínua, 3/24 i Canal 24, s'analitzen durant les tres primeres hores posteriors al sinistre.

D'acord amb aquest enfocament, l'informe s'estructura en una primera part que mostra la reacció informativa de cada televisió i el tractament que en el primer moment van dispensar a l'estavellament (entre les 11.30 i les 14.30 hores del 24 de març) i el temps d'informació dedicat als fets durant les 72 hores posteriors al sinistre. Se n'inclou, així mateix, un apartat relatiu a les persones que participen en els espais de debat, de tertúlia o d'entrevistes dels magazins amb contingut informatiu d'actualitat.

La segona part avalua, mitjançant els indicadors que es defineixen a la metodologia, el compliment de les Recomanacions per cada un dels canals. Val a dir que l'aplicació d'aquests indicadors es realitza únicament sobre les informacions emeses en els teletinformatius de migdia i de vespre que, a més d'operar com una mostra de la informació emesa, constitueixen els espais informatius de capçalera de cada canal.

Tanquen l'informe un quadre sinòptic sobre les dades en relació amb el compliment de les *Recomanacions* i un apartat de conclusions.

2. Mètode d'estudi

2.1 Objecte d'estudi

L'objecte de l'estudi és l'anàlisi del tractament informatiu del sinistre d'un avió de Germanwings que feia el trajecte de Barcelona a Düsseldorf el 24 de març de 2015. Per donar resposta a aquest objecte s'hi analitza:

- la reacció informativa dels diferents prestadors,
- l'atenció informativa dedicada al sinistre aeri en teleinformatius (matinals, de migdia i de vespre) i en especials informatius,
- l'atenció informativa del tema en debats, tertúlies i entrevistes en magazins informatius i d'entreteniment.
- l'adequació de les informacions emeses a les *Recomanacions sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals* en els teleinformatius de migdia i de vespre.

2.2 Univers d'estudi

- Teleinformatius de migdia i de vespre de TV3, 8tv, TVE a Catalunya, La 1, Antena 3 TV i Telecinco emesos durant les 72 hores posteriors, aproximadament, a les primeres informacions sobre l'estavellament (entre les 11.30 h del 24 de març de 2015 i les 11.30 h del 27 de març).
- Teleinformatius matinals i especials informatius de les mateixes televisions durant el mateix període.
- Magazins amb continguts informatius de les televisions esmentades durant el mateix període.
- Informació sobre l'estavellament emesa als canals d'informació 3/24 i Canal 24h durant les tres hores posteriors al moment de l'estavellament (entre les 11.30 h del 24 de març de 2015 i les 14.30 h del 24 de març)

2.3 Definició de conceptes

Temps de notícia

És el temps resultant de la suma total de la durada de les notícies referides a un tema concret.

Temps de paraula

És el temps resultant de la suma total de la durada de les seqüències on un actor intervé, com a subjecte, fent un insert (inserció d'imatges i veu d'un actor polític o no polític, sense que hi intervingui cap mena de locució per part del mitjà).

Tipologies d'actors

Són categories que classifiquen els actors en funció del paper que desenvolupen en cada una de les seves intervencions. Per a aquest estudi, es defineixen les agrupacions específiques següents:

- *Directius de Lufthansa i de Germanwings*: agrupa les persones que intervenen en funció del seu càrrec de direcció en aquestes companyies aèries.
- *Persones expertes*: inclou tots aquells actors que aporten un punt de vista especialitzat sobre algun dels aspectes relacionats amb la tragèdia (psicòlegs, treballadors socials, experts en aviació, enginyers, etc.)
- *Actors del món sanitari*: agrupa els actors que intervenen en la notícia en qualitat de professionals de l'atenció mèdica i inclou el personal d'emergències d'aquest àmbit (metges, forenses, psiquiatres, treballadors d'emergències mèdiques, etc.)
- *Serveis d'emergències (no sanitaris)*: personal dels diversos serveis d'emergències implicats en les conseqüències de l'estavellament, excepte els d'àmbit sanitari (bombers, policia en tasques de rescat, protecció civil, etc.)
- *Persones afectades*: es refereix als familiars i persones més properes a les víctimes.
- *Actors circumstancials*: agrupa aquells actors que intervenen en la notícia com a part implicada de forma emocional en els fets narrats (inclou amics i veïns de les víctimes, testimonis de l'estavellament, usuaris habituals de l'avió, etc.)

A més, s'han agrupat els actors sota tres grans tipologies per tal d'analitzar l'adequació de les informacions a les *Recomanacions sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals*:

- *Actors ocasionals*: persones que apareixen en el mitjà audiovisual en funció exclusivament de la notícia de què es tracta tot aportant-hi la seva vivència estrictament personal. Formen part d'aquesta tipologia les agrupacions de persones afectades, de víctimes, d'actors circumstancials i d'altres.
- *Actors polítics*: aquella persona que apareix en el mitjà audiovisual en representació d'una formació política o d'una institució.
- *Intervencions especialitzades*: persones que aporten a la notícia una visió experta o professional. Formen part d'aquesta tipologia les intervencions dels actors de les agrupacions *serveis d'emergències no sanitaris*, *actors del món sanitari*, *sindicats*, *persones expertes*, *direcció de Lufthansa i de Germanwings*, *món associatiu*, *associacions* i *col·lectius professionals*.

2.4 Operacionalització de les *Recomanacions sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals*

Recomanacions adreçades especialment a les empreses audiovisuals

Recomanació núm. 3

Convé no incórrer en estratègies de sobreatenció mediàtica de les catàstrofes, excepte quan una informació constant o continuada sigui garantia de poder evitar l'extensió dels efectes tràgics.

- *Temps de notícia en teleinformatius i especials informatius sobre l'estavellament*
- *Es registren els inserts i el temps de paraula dels actors (polítics i no polítics)*

Recomanació núm. 4

El sentit de la mesura i les proporcions és fonamental en la política informativa d'un mitjà davant d'un desastre o una tragèdia. Cal evitar els desplegaments desproporcionats de mitjans, les connexions innecessàries o el mer seguidisme de les autoritats que visiten el lloc o els afectats. També l'efecte acumulatiu de l'ús reiteratiu d'unes mateixes imatges.

- *Es registren les imatges reiterades de la catàstrofe (dues o més emissions de la mateixa imatge en el decurs d'un teleinformatiu)*

Recomanació núm. 5

Sempre que sigui possible, és aconsellable prescindir d'aquella informació rutinària o supèrflua que no proporciona valor afegit informatiu o que pot resultar lesiva en la privadesa dels afectats, i substituir-la per intervencions especialitzades de persones o institucions expertes, segons la naturalesa de cada esdeveniment (en medicina, arquitectura, enginyeria, psicologia, geologia, meteorologia, etc.).

- *Es registra:*
  - a. *La presència o l'absència d'informacions que facin públiques dades personals dels afectats considerats individualment (nom, adreça, referències que permeten identificar una persona, etc.), excepte en casos d'insert.*
  - b. *Temps de paraula de les intervencions especialitzades.*

Recomanacions adreçades especialment als professionals de la informació audiovisual

Recomanació núm. 1

Convé tenir present sempre que no és acceptable formular requeriments a les víctimes en circumstàncies inadequades, quan no disposen d'una efectiva llibertat d'elecció i decisió, o quan poden veure incrementat el seu patiment per qualsevol via. És imperatiu respectar el seu dret a la privadesa.

- *Es registren les entrevistes (freqüència) i els inserts (temps de paraula) de les persones implicades emocionalment en la tragèdia.*
- *Es registra la presència o l'absència de negatives explícites d'atenció als mitjans per part dels afectats, així com el respecte o no per part del prestador.*

Recomanació núm. 2

Cal evitar, en general i fins on sigui possible, recórrer a la participació de menors.

- *Es registra:*
  - a. *Qualsevol intervenció d'un menor com a subjecte de la notícia (amb temps de paraula).*
  - b. *La presència o l'absència d'imatges o d'informacions de menors que en permeten la (hipotètica) identificació*

Recomanació núm. 4

Resulta recomanable, en el tractament de les tragèdies, evitar qualsevol mena d'efectes i recursos que tenen una funció preferentment espectacularitzadora.

- *Aquesta recomanació es registra per l'acumulació de:*
  - a. *la recomanació 5 (zooms),*
  - b. *la recomanació 6 (plans curts),*
  - c. *la recomanació 15 (lèxic espectacularitzador) i*
  - d. *altres recursos d'espectacularització.*

Recomanació núm. 5

Cal procurar que els plans de persones afectades no transgredeixin la seva privadesa. Incrementar pel zoom la sensació de proximitat de la càmera més enllà del que s'obtindria per l'observació directa sovint pot vulnerar aquella privadesa.

- *Es registra la presència o l'absència de zooms sobre persones afectades (víctimes i familiars) sempre que pugui transgredir-ne la privadesa (quan les facin identificables o quan n'exposin públicament l'estat d'afectació emocional). A l'efecte de l'anàlisi d'aquesta recomanació, no es registren els inserts d'aquestes mateixes persones.*

Recomanació núm. 6

No haurien d'obtenir-se ni haurien de ser emesos primers plans o plans curts de persones ferides, en estat de xoc, o en situació de patiment. En qualsevol cas, mai sense el seu consentiment explícit.

- *Es registra la presència o l'absència de plans curts i de primers plans de persones afectades (víctimes i familiars) sempre que pugui transgredir-ne la privadesa (quan les facin identificables o quan n'exposin públicament els sentiments). A l'efecte de l'anàlisi d'aquesta recomanació, no es registren els inserts d'aquestes mateixes persones.*

Recomanació núm. 7

Cal tenir molta cura amb la reutilització d'imatges d'arxiu sobre esdeveniments tràgics, perquè poden evocar sobtadament situacions de patiment intens a moltes persones. Aquestes imatges d'arxiu, en qualsevol cas, haurien de ser preferentment despersonalitzades i no invocar tragèdies particulars si no és imprescindible.

- *Es registra qualsevol emissió d'imatges d'arxiu d'altres tragèdies.*

Recomanació núm. 8

Convé introduir sempre un avís amb prou temps abans de l'emissió d'imatges d'escenes "dures", assenyalant-ne clarament les característiques i proporcionant a l'audiència l'oportunitat efectiva de renunciar a veure-les.

- *Es registra la presència o l'absència d'avís i la manca d'avís d'aquestes seqüències.
S'entén per avís una referència òptica o acústica que adverteix de la duresa de les imatges.
S'entén per imatges "dures" (de duresa excessiva) qualsevol en què hi hagi presència evident, deliberada i amb un alt grau d'explicitació de cadàvers o de ferits, amb una visió propera dels danys.*

Recomanació núm. 9

La distinció entre la cobertura en directe d'un esdeveniment tràgic, la reconstrucció documental (feta amb imatges i so preenregistrats) o la recreació per ficció dramatitzada, ha de ser assenyalada de manera inequívoca per no induir l'audiència a error.

- *Es registra la presència o l'absència de reconstruccions susceptibles de confusió amb indicació de l'existència d'un avís sobre el caràcter de reconstrucció de les imatges.*

Recomanació núm. 14

Convé així mateix extremar la prudència a l'hora de construir discursos i seqüències de causalitat. Especialment és imprescindible no prejutjar i no incórrer en atribucions de culpabilitat ni elaborar projeccions de sospita sobre persones (conductors, maquinistes, pilots, etc.).

- *Es registra la presència o no de qualsevol discurs que atribueixi la culpa de l'estavellament al pilot o personal de la companyia aèria.*

En aquest informe no es considera elaboració d'un discurs culpabilitzador les informacions que atribueixen la responsabilitat del sinistre al copilot de l'avió posteriors a la compareixença pública del fiscal de Marsella del dia 26 de març a les 12.38 hores.

Recomanació núm. 15

En la informació sobre tragèdies cal ser particularment amatents amb el lèxic emprat. Convé evitar adjectius, frases fetes i llocs comuns que dramatitzin i espectacularitzin innecessàriament el relat d'un esdeveniment i puguin atemorir víctimes, familiars o afectats potencials.

- *Es registren:*
  - a. *La presència o l'absència a l'off de paraules i construccions dramatitzadores o espectacularitzadores.*
  - b. *La presència o l'absència de sobreimpressions espectacularitzadores que apareixen com a peu de notícia.*

Recomanació núm. 16

Cal extremar la cautela a l'hora d'emetre imatges de videoafeccionats. En qualsevol cas, en la utilització d'imatges pròpies o de tercers sobre tragèdies que afectin persones, resulta recomanable que les imatges hagin passat per un procés d'edició i que no siguin emeses directament. Tanmateix, la no-edició de les imatges o l'opció pel directe no eximeixen de les responsabilitats a què al·ludeix aquest document.

- *Es registren totes les emissions de cintes de videoafeccionats tot especificant si han estat editades o no (quan ho indiqui el canal).*

3. Anàlisi de les dades

3.1 Reacció informativa

3.1.1 Hora i programes amb les primeres informacions sobre el sinistre

Antena 3 TV va ser el primer canal a emetre una informació sobre l'estavellament de l'avió de Germanwings, a les 11.41 h, en el decurs del programa *Espejo público*. En un termini de menys de 15 minuts també en van oferir la primera informació el 3/24 (11.44 h), Telecinco (11.47 h), TV3 (11.47 h), Canal 24h (11.48 h), i La 1 (11.54 h). Totes les informacions es van oferir en el marc de teleinformatius (en el cas dels dos canals d'informació contínua, 3/24 i Canal 24h) o de magazins (la resta).

8tv, que era l'única de les televisions que no emetia aquesta tipologia de programes en aquella franja horària, n'informa a les 13.48 h, coincidint amb l'avançament de continguts del programa *Arucitys*.

Quadre 1. Tots els canals. Primeres informacions sobre l'estavellament

Canal	Programa	Hora
TV3	<i>Els Matins</i>	11.47.18
3/24	<i>Notícies 3/24</i>	11.44.27
8tv	<i>Arucitys</i>	13.48.21
La 1	<i>La Mañana</i>	11.54.02
Canal 24h	<i>Noticias La Mañana en 24 Horas</i>	11.48.47
Antena 3 TV	<i>Espejo público</i>	11.41.09
Telecinco	<i>Ana Rosa</i>	11.47.12

3.2 Graella de programació entre les 11.30 i les 14.30 hores del 24 de març

El quadre següent mostra, en color groc, la presència d'informació sobre el sinistre aeri. Entre claus, l'hora de la primera informació.

Quadre 2. Tots els canals. Graella de programació

Hora	TV3	3/24	8tv	La 1	C 24h	A3 TV	T5
11.30	Els Matins	Notícies 3/24 [11.44 h]	Televenta	La mañana	Noticias La mañana 24 Horas	Espejo público [11.41 h]	Ana Rosa
11.45	[11.47 h]			[11.54 h]	[11.48 h]		[11.47 h]
12							
12.15							
12.30							
12.45	Just for laughs		La ruleta de la suerte	Mujeres y hombres			
13							
13.15							
13.30	Especial informatiu (emissió conjunta)	El jardí	Arucitys – Avanç [13.48 h]	TD Especial informativo (emissió conjunta)	Los Simpsons		
13.45							
14		Arucitys					
14.15							
14.30	TN migdia (emissió conjunta)		Telediario 1	Noticias 1	Noticias		
15							

3.3 Descripció del contingut de la informació sobre el sinistre aeri entre les 11.30 i les 14.30 hores del 24 de març

3.3.1 TVC

Les primeres informacions sobre el sinistre es donen al 3/24 (11.44 h) en el decurs d'un dels teleinformatius i en forma de rodet d'Última hora". A TV3 la primera informació la dona la conductora del programa *Els Matins* (11.47 h). Tant TV3 com el 3/24 van modificar la programació habitual i, a partir de les 13.38 van emetre de manera conjunta un especial informatiu.

TV3

La primera informació sobre l'estavellament proporciona dades d'identificació del vol (trajecte, companyia), les característiques de l'aparell, el nombre de persones que hi viatjaven i el lloc de l'accident.

A partir de les primeres informacions s'incorpora un rodet informatiu amb ítems que es van actualitzant i des de les 11.54 hores es dedica el que resta de programa *Els matins* a informar de l'accident. Es proporcionen els telèfons d'informació i d'atenció 012 i del ministeri d'exteriors alemany.

Es connecta en directe amb la compareixença del President del Govern espanyol, Mariano Rajoy (13.26 h). La informació incorpora connexions amb l'aeroport del Prat i les corresponents de TVC a París i Berlín.

Igualment es realitzen les entrevistes següents:

Quadre 3. TV3. *Els Matins*. Entrevistes en relació amb l'estavellament

Hora	Durada (min:s)	Actor	Activitat
12.21.51	3:03	Rubio, Ignasi	President de l'Associació d'Empresaris del Transport Aeri
12.24.54	3:08	Martin, Pierre	Alcalde de Barcelonnette
12.51.05	2:50	Cabanas, David	Usuari del trajecte
12:53:55	4:57	Herrera, Alejandro	Enginyer aeronàutic
13:10:17	6:43	Guzmán, Agustín	Portaveu del SEPLA
13:17:00	6:47	Oliva, Juan Manuel	Inspector d'Aeronavegabilitat de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria
13.23.54	0:49	Campoy, Jordi	Excompany de feina d'una presumpta víctima

A partir de les 13.38 s'emet (de manera simultània amb el 3/24) un *Especial informatiu* que comença amb la recopilació de la informació de què es disposa (identitat del vol, les característiques de l'aparell, el nombre de víctimes i la nacionalitat espanyola d'una part i el lloc de l'accident). En el decurs del programa es va actualitzant la informació i es faciliten els telèfons d'informació 012 i els d'atenció a persones afectades de la Generalitat de Catalunya (per a trucades des de fora de Catalunya), del Govern de l'Estat i de la companyia Germanwings.

Es connecta amb la compareixença del President de la Generalitat, Artur Mas (13.40 h) i amb l'Aeroport del Prat i les corresponsalies a París, Madrid i Berlín.

Es realitza una entrevista a plató que s'intercala entre la resta d'informació:

Quadre 4. TV3. *Especial informatiu*. Entrevistes en relació amb l'estavellament

Hora	Durada (min:s)	Actor	Activitat
14.07.21	--	Prats, Xavier	Doctor en enginyeria aeronàutica i investigador de la UPC

A les 14.30 h comença el *TN migdia*.

3/24

Quatre minuts després de la sobreimpressió d'un rodet informatiu, a les 11.48 h el conductor del teleinformatiu proporciona les primeres informacions. A partir d'aquest moment, el 3/24 va dedicar la gran majoria del temps d'emissió a aquest tema i, des de les 12.15h, pràcticament tota la informació s'hi dedica. En concret, entre les 11.48 h i les 13.38 h (moment d'inici de l'emissió conjunta amb TV3 de l'*Especial informatiu*), 2 hores i 14 minuts corresponen a informacions sobre l'estavellament (un 67,7% del temps de notícia).

Es conserva l'estructura de teleinformatius tot i que el corresponent a les 13 h s'allarga fins a la connexió amb TV3 a les 13.38 h.

La informació, que es va actualitzant, comença facilitant dades sobre la identitat del vol (trajecte, companyia), les característiques de l'aparell, el nombre de persones que hi viatjaven i el lloc de l'accident. Es proporciona el telèfon d'informació i d'atenció 012.

Es connecta en directe amb el final de la compareixença dels presidents de França, François Hollande (12.08 h) i amb la del President del Govern espanyol, Mariano Rajoy (13.26 h). La informació incorpora connexions amb l'aeroport del Prat i les corresponents de TVC a París i Berlín

Es realitza una entrevista telefònica:

Quadre 5. 3/24. Entrevistes en relació amb l'estavellament

Hora	Durada (min:s)	Actor	Activitat
13.04.27	3:25	Díaz, Borja	Portaveu del Col·legi Oficial de Pilots d'Aerolínes

A les 13.38 h s'emet, de manera simultània amb TV3, l'*Informatiu especial*.

3.3.2 8tv

8tv manté la seva programació habitual. La primera informació es dona a les 13.48 h en l'avanç del programa *Arucitys*¹, quan el conductor de l'espai n'informa.

Al començament de l'espai *Arucitys*, es dona pas als serveis informatius del canal que se n'ocupen durant 7 minuts i 39 segons (de les 13.58 a les 14.06). En aquesta connexió s'identifica del vol (trajecte, companyia), les característiques de l'aparell, el nombre de persones que hi viatjaven i el lloc de l'accident i s'introdueixen inserts amb les declaracions d'una persona que diu conèixer dos viatgers, del rei Felip VI, de François Hollande, Mariano Rajoy i Artur Mas.

A continuació, els col·laboradors habituals del programa tracten el tema durant menys d'un minut i s'anuncia un especial *8 al dia* a les 18 hores.

El programa connecta amb els aeroports del Prat i de Düsseldorf.

3.3.3 TVE

El canal d'informació 24h dona les primeres informacions sobre l'estavellament a les 11.48 h mitjançant una sobreimpressió que es va modificant al llarg del programa. Un minut després, a les 11.49 h la conductora del teleinformatiu informa sobre l'accident.

¹ El programa *Arucitys* realitza habitualment d'un avanç de continguts que s'emet entre 10 i 15 minuts abans de l'inici del programa.

La 1, per la seva banda informa dels fets a partir de les 11.54 h en el marc del magazín *La mañana*.

L'emissió del *TD Especial informativo* a partir de les 14 hores substitueix l'habitual *L'informatiu migdia* de TVE a Catalunya.

La 1

Els conductors del magazín *La mañana* informen, a les 11.54 h, sobre la identitat del vol (trajecte, companyia), les característiques de l'aparell, el nombre de persones que hi viatjaven i el lloc de l'accident. A partir de les 12.03 h tot el programa es dedica de manera íntegra a l'estavellament de l'avió. Es facilita el telèfon 012 i el telèfon d'informació de la Generalitat de Catalunya.

El tractament es fa a partir de les intervencions de les persones col·laboradores habituals. La secció *Amigas y conocidas* també es dedica de manera íntegra a aquest tema.

En el decurs del programa es connecta amb l'Aeroport del Prat, la corresponsalia de París i la compareixença de Mariano Rajoy. Igualment es realitzen dues entrevistes telefòniques (Juan Carlos Lozano i Margarita Montes) i dues a l'aeroport del Prat (Jordi Campoy i Ignacio Rubio):

Quadre 6. La 1. *La mañana*. Entrevistes en relació amb l'estavellament

Hora	Durada (min:s)	Actor	Activitat
12.42.09 (1a part) 12.58.47 (2a part)	13:44	Lozano, Juan Carlos	Expert en seguretat aèria del SEPLA
12.49.19	3:18	Montes, Margarita	Psicòloga
13.25.35	1:23	Campoy, Jordi	Excompany de feina d'una presumpta víctima
13.49.48	1:44	Rubio, Ignacio	President de l'Associació espanyola d'Usuaris i Empresaris del Transport Aeri

A partir de les 14.04 h TVE emet el *TD Especial informativo*, de manera simultània amb el Canal 24h, fins a les 15 h, quan comença l'edició de migdia del *Telediario*.

Aquest especial comença amb una recopilació de la informació disponible: identitat del vol, les característiques de l'aparell, el nombre de víctimes i la nacionalitat espanyola

d'una part i el lloc de l'accident i les actuacions dels agents polítics dels països implicats.

Es connecta amb les corresponsalies de París, Berlín, el Palau de la Generalitat i amb l'Aeroport del Prat i la seu de Lufthansa (empresa matriu de Germanwings) a Madrid. A les 14.32, retransmeten la compareixença d'Àngela Merkel.

Canal 24h

La notícia sobre l'estavellament (11.48 h, un minut després de la introducció d'un rodet) interromp la retransmissió en directe que el canal feia de la inauguració de les Jornades sobre la memòria de les víctimes del terrorisme a Vitòria. La primera informació aporta dades d'identificació del vol (trajecte, companyia), les característiques de l'aparell, el nombre de persones que hi viatjaven i el lloc de l'accident. A partir d'aquest moment i fins a les 14.04 h (inici de l'emissió de l'especial informatiu), el Canal 24h va dedicar 1h i 39 minuts a l'estavellament (un 72,9% del total del temps).

En el decurs del programa es faciliten de manera reiterada els telèfons d'informació i d'atenció 012, i el de la Generalitat per a residents de fora de Catalunya.

El Canal 24h connecta amb les corresponsalies a París, Berlín, Brussel·les i la redacció de TVE a Catalunya. També estableix connexions amb l'aeroport del Prat, la seu de Lufthansa a Madrid i la Borsa de Madrid.

Ofereix en directe les compareixences del President del Govern espanyol, Mariano Rajoy (13.26 h), del Rei Felip VI amb François Hollande (13.35 h) i del President de la Generalitat, Artur Mas (13.39 h).

Es realitzen dues entrevistes telefòniques:

Quadre 7. Canal 24 H. Entrevistes en relació amb l'estavellament

Hora	Durada (min:s)	Actor	Activitat
13.14.08	2:30	Romero, Susana	Portaveu de la Unió Sindical de Controladors Aëris
13.21.57	4:28	Barba, Gustavo	Vicedegà del Col·legi Oficial de Pilots d'Aerolínies

A les 14.04 h s'emet, de manera simultània amb La 1, el *TD Especial informativo*.

3.3.4 Antena 3 TV

La primera informació sobre l'estavellament va tenir lloc a les 11.41h en el decurs del magazín *Espejo público* coincidint amb la represa després d'una pausa publicitària. Consisteix en informació (verbalitzada per la conductora del programa i els col·laboradors habituals) d'identificació del vol (trajecte, companyia), les característiques de l'aparell, el nombre de passatgers i el lloc de l'accident. Els diferents col·laboradors consulten en directe diaris digitals que traslladen a l'audiència. Simultàniament, una sobreimpressió incorpora informació escrita al programa.

A partir d'aquest moment, la resta del programa es dedica a tractar aquest tema.

Es realitzen connexions amb els aeroports del Prat i de Barajas i amb la compareixença del president de França, François Hollande (12.07 h).

Es realitzen cinc entrevistes telefòniques:

Quadre 8. Antena 3 TV. *Espejo público*. Entrevistes en relació amb l'estavellament

Hora	Durada (min:s)	Actor	Activitat
11.54.01	8:54	Pedraz, Jesús	Controlador aeri
12.02.35 (1a part) 12.08.41 (2a part)	10:29	Rubio, Ignacio	President de l'Associació espanyola d'Usuaris i Empresaris del Transport Aeri
12.30.14	1:17	Blanco, Uxía	Periodista de Diez Minutos a París
12.31.31	9:39	San José, Antonio	Portaveu d'Aena
12.45.01	6:50	Gammichia, Álvaro	Secretari del SEPLA

Antena 3 reprèn la programació d'entreteniment habitual a les 13 h (*La ruleta de la suerte* i *Los Simpson*) i es torna a informar a partir de les 15 h en el marc del telenotícies.

3.3.5 Telecinco

A les 11.47 h la conductora del magazín Ana Rosa dóna pas a un membre de la redacció que ofereix les primeres informacions sobre els fets: identificació del vol (trajecte, companyia), les característiques de l'aparell, el nombre de passatgers i el lloc de l'accident. S'inclou un rodet informatiu continu fins el final del programa amb informació que s'actualitza.

A partir de les 11.58 h tots els continguts del programa giren entorn de l'estavellament mitjançant les persones conductores i les col·laboradores habituals.

En el decurs del programa se sobreimprimeix el telèfon d'informació i d'atenció de la Generalitat per a residents a Catalunya (012) i de fora de Catalunya.

Es realitzen connexions amb l'aeroport del Prat i amb la periodista Mariàngel Alcázar (que es troba a París fent el seguiment de la visita oficial dels reis d'Espanya) i amb la compareixença del president de França, François Hollande (12.03 h).

Es realitzen dues entrevistes telefòniques:

Quadre 9. Telecinco. Ana Rosa. Entrevistes en relació amb l'estavellament

Hora	Durada (min:s)	Actor	Activitat
12.30.09	8:48	Lozano, Juan Carlos	Expert en seguretat aèria del SEPLA
12.41.23	3:14	Barriga, Javier	Pilot

El canal privat va mantenir la seva programació habitual a partir de les 13.30 (*Mujeres y Hombres*) i la informació sobre l'accident torna a les 15 h amb l'emissió del telenotícies.

4. Atenció informativa (72 hores posteriors al sinistre)

L'atenció informativa al sinistre aeri es calcula a partir del temps dedicat per cada televisió en tres categories de programes informatius:

- Teleinformatius de migdia i de vespre.
- Teleinformatius matinals emesos a partir de les 6 del matí. Comprèn, també, les emissions conjuntes de TV3 i de TVE i el canal d'informació contínua de cada grup (3/24 i el Canal 24h, respectivament). En el cas de TV3 també es computa el temps que dedica el teleinformatiu inclòs al programa *Els Matins*.
- Especials informatius que tracten l'estavellament de manera exclusiva. S'inclouen les emissions informatives úniques i els espais informatius habituals que adopten el format de programa especial dedicat íntegrament al sinistre (com ara, el *8 al dia* especial del 24 de març, el *.CAT* del 25 de març o *El debat* especial de La 1).

TV3 (10 hores i 13 minuts), Antena 3 TV (9 hores i 51 minuts) i La 1 (9 hores i 37 minuts) són els canals amb una atenció informativa al sinistre aeri més elevada en els programes informatius (telenotícies i especials informatius). A continuació se situa Telecinco (6 hores i 51 minuts), 8tv (4 hores i 41 minuts) i les desconnexions territorials de TVE a Catalunya (1 hora i 2 minuts).

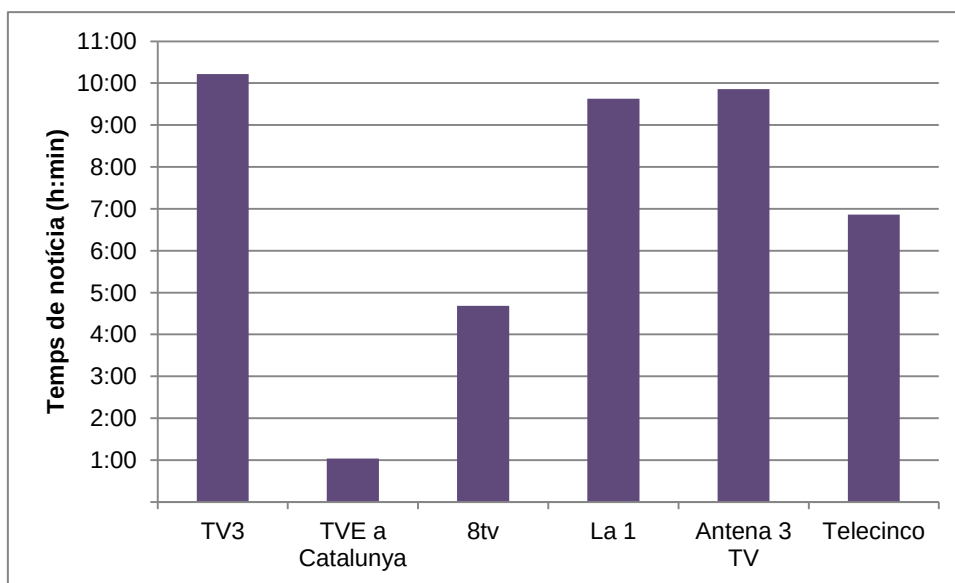
Tots els canals n'informen en el marc dels teleinformatius de migdia i de vespre i TV3, Antena 3 TV, La 1 i Telecinco també en els seus teleinformatius matinals, uns programes que no emeten ni 8tv ni la TVE a Catalunya. TV3, 8tv, La 1 i Antena 3 TV van emetre programes especials sobre l'estavellament.

Segons la tipologia, el 42,3% del temps d'informació correspon als teleinformatius de migdia i de vespre; el 33,8% als teleinformatius matinals; el 23,9% restant apareix als informatius especials.

Quadre 10. Tots els canals. Temps d'informació sobre l'estavellament per tipologia de programa (de les 11.30 hores del 24 de març a les 11.30 del 27 de març)

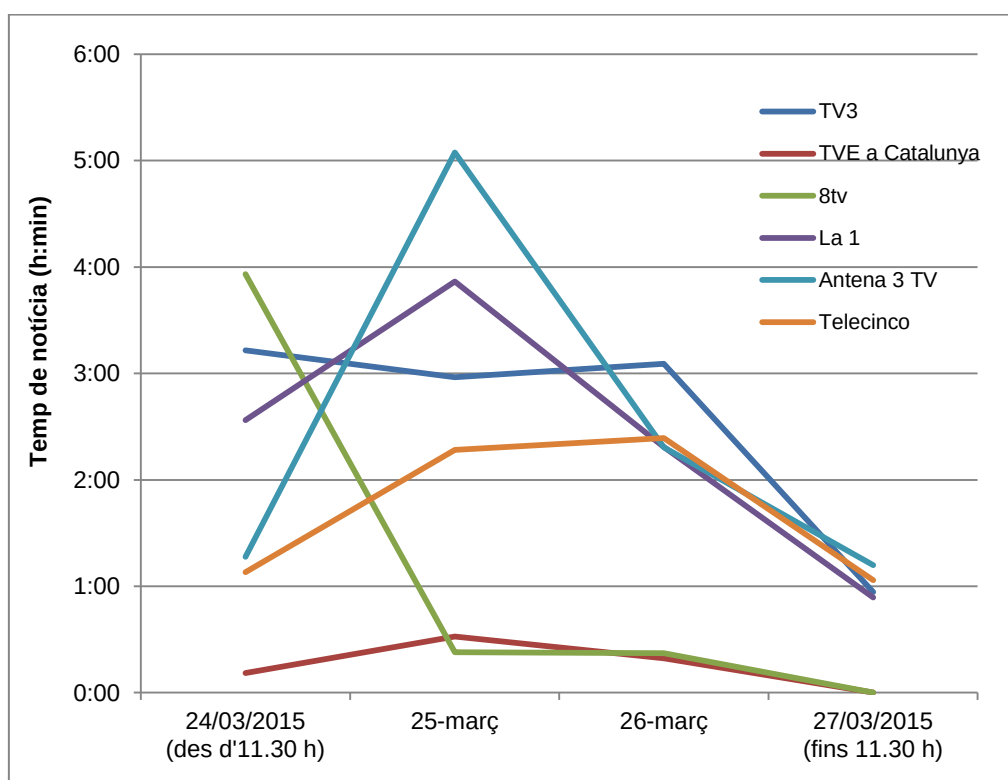
Emissora	Temps d'informació	% teleinformatius migdia i vespre	% teleinformatius matinals	% especials informatius
TV3	10:13:13	38,0	34,7	27,3
TVE a Catalunya	1:02:05	100,0	No n'emet	No n'emet
8tv	4:41:06	31,1	No n'emet	68,9
La 1	9:37:46	47,4	30,8	21,9
Antena 3 TV	9:51:38	34,7	45,3	20,0
Telecinco	6:51:51	51,6	48,4	0,0

Figura 1. Tots els canals. Temps d'informació sobre l'estavellament

Pel que fa a la distribució de l'atenció informativa en informatius per dies, l'endemà de l'estavellament, el 25 de març, concentra el 35,7% del temps dedicat; el 24 de març, dia del sinistre, el 29,1% i el 26 de març el 25,5%.

Figura 2. Tots els canals. Temps d'informació per dia

5. El tractament informatiu a TV3

5.1 Informació sobre el sinistre aeri

En aquest apartat s'hi presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 3 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "Convé no incórrer en estratègies de sobreatenció mediàtica de les catàstrofes [...]".

5.1.1. Temps d'informació

La primera informació sobre el sinistre d'un aparell de Germanwings es va proporcionar a les 11.44 hores.

En el període analitzat (de les 11.30 hores del 24 de març a les 11.30 h del 27 de març), TV3 dedica 10 hores i 13 minuts dels espais informatius al sinistre aeri de Germanwings. El 38% del temps apareix en els *TN migdia* i *TN vespre*, el 34,7% en els teleinformatius matinals (la connexió amb el 3/24 i el teleinformatiu d'*Els Matins*) i la resta (27,3%) correspon a tres programes especials: dos especials informatius del mateix dia de l'estavellament i un .CAT especial.

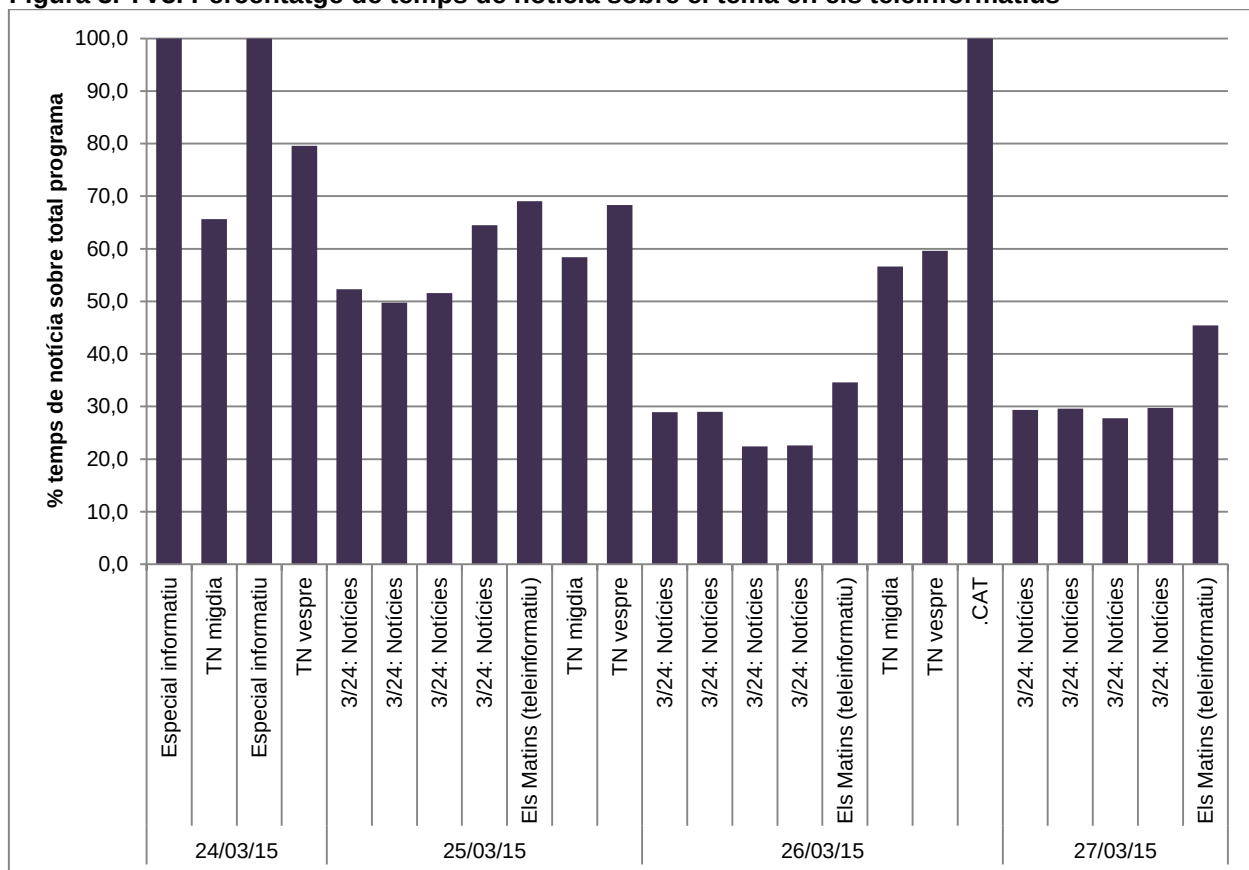
Durant les 72 hores analitzades, tots els teleinformatius de migdia i de vespre de TV3 van dedicar a l'estavellament més de la meitat del temps de notícia, amb un màxim el *TN vespre* del 24 de març (79,6% del temps) i un mínim el *TN migdia* del 26 de març (56,6%).

Quadre 11. TV3. Atenció informativa

Data	Hora d'inici	Programa	Temps d'informació sobre l'estavellament	% total del programa
24/03/2015	13.38	Especial informatiu	0:38:33	100,0
	14.30	TN migdia	0:53:48	65,6
	23.28	Especial informatiu	0:53:30	100,0
	21.00	TN vespre	0:47:15	79,6
25/03/2015	6.00	Canal 3/24: Notícies	0:14:55	52,3
	6.30	Canal 3/24: Notícies	0:14:56	49,8
	7.00	Canal 3/24: Notícies	0:15:37	51,6
	7.30	Canal 3/24: Notícies	0:18:32	64,5
	8.00	Els Matins (teleinformatiu)	0:45:52	69,0
	14.30	TN migdia	0:36:37	58,4
	21.00	TN vespre	0:31:22	68,3
26/03/2015	6.00	Canal 3/24: Notícies	0:08:38	28,9

Data	Hora d'inici	Programa	Temps d'informació sobre l'estavellament	% total del programa
	6.30	Canal 3/24: Notícies	0:08:32	29,0
	7.00	Canal 3/24: Notícies	0:06:43	22,4
	7.30	Canal 3/24: Notícies	0:06:42	22,6
	8.00	Els Matins (teleinformatiu)	0:15:31	34,6
	14.30	TN migdia	0:37:18	56,6
	21.00	TN vespre	0:26:29	59,6
27/03/2015	22.41	.CAT Especial	1:15:37	100,0
	6.00	Canal 3/24: Notícies	0:08:55	29,3
	6.30	Canal 3/24: Notícies	0:08:49	29,6
	7.00	Canal 3/24: Notícies	0:08:18	27,8
	7.30	Canal 3/24: Notícies	0:08:18	29,7
	8.00	Els Matins (teleinformatiu)	0:22:26	45,4
Total			10:13:13	58,8

Figura 3. TV3. Percentatge de temps de notícia sobre el tema en els teleinformatius

5.1.2. Tema de les informacions en els teleinformatius

En relació amb els continguts de les notícies emeses en els teleinformatius de migdia i de vespre, la investigació i les hipòtesis sobre les causes de l'estavellament (19,9% del temps total de notícia), les actuacions i declaracions institucionals (15,2%) i les mesures d'atenció als familiars de les víctimes (13,3%) constitueixen els tres temes principals.

Quadre 12. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Tema de les informacions sobre l'estavellament

Tema de les informacions	Temps de notícia	% total
Investigació i hipòtesis sobre les causes del sinistre aeri	00:46:22	19,9
Actuacions i declaracions institucionals	00:35:25	15,2
Atenció als familiars de les víctimes del sinistre aeri	00:30:51	13,3
Actuacions i declaracions de la direcció de Lufthansa o Germanwings	00:26:17	11,3
Informació genèrica sobre el sinistre aeri	00:18:43	8,0
Mostres de condol i solidaritat	00:17:29	7,5
Desenvolupament de les tasques de rescat i d'identificació dels cossos	00:15:53	6,8
Balanç i informació sobre les víctimes del sinistre aeri	00:08:24	3,6
Hemeroteca de sinistres aeris	00:08:23	3,6
Situació als aeroports després del sinistre aeri	00:05:51	2,5
Informació sobre la companyia i/o el model d'avió sinistrat	00:05:27	2,3
Seguretat aèria	00:04:05	1,8
Actes en memòria de les víctimes del sinistre aeri a Seyne-les-Alps i Le Vernet	00:03:14	1,4
Circumstàncies personals del copilot	00:02:02	0,9
Col·laboració dels veïns de la zona del sinistre	00:01:33	0,7
Altres	00:02:50	1,2
Total	03:52:49	100

A continuació s'informa de quins telèfons d'atenció a les víctimes facilita TV3 als seus teleinformatius.

Quadre 13. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Difusió dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes

Concepte	Informació
Presència dels telèfons d'atenció als familiars	Telèfon Germanwings: 0049 800 11 33 55 77 7
	Telèfon d'atenció als familiars de la Generalitat: 012 (2 cops)
	Telèfon d'atenció als familiars de la Generalitat: 902400012
	Germanwings Atenció a Familiars: 900 88 88 90 (2 cops)

5.2 Aparicions dels actors en teleinformatius i en magazins informatius

5.2.1 Temps de paraula dels actors (teleinformatius de migdia i de vespre)

En aquest apartat, s'hi analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 1 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: “Convé tenir present sempre que no és acceptable formular requeriments a les víctimes en circumstàncies inadequades [...]”; la recomanació núm. 3 [adreçada a les autoritats]: “Les autoritats, especialment les polítiques, han d'evitar la sobreactuació [...]”, i la recomanació núm. 5 [adreçada a les empreses audiovisuals]: “[...] substituir-la [la informació rutinària o supèrflua] per intervencions especialitzades de persones o institucions expertes, segons la naturalesa de cada esdeveniment [...]”.

La majoria del temps de paraula en les informacions sobre l'estavellament de l'avió de Germanwings (el 54,5% del total) pertany a actors especialitzats, és a dir, aquells que aporten a la notícia una visió experta o professional (direcció de Lufthansa o Germanwings, persones expertes, administració de justícia, serveis d'emergència, actors del món sanitari).

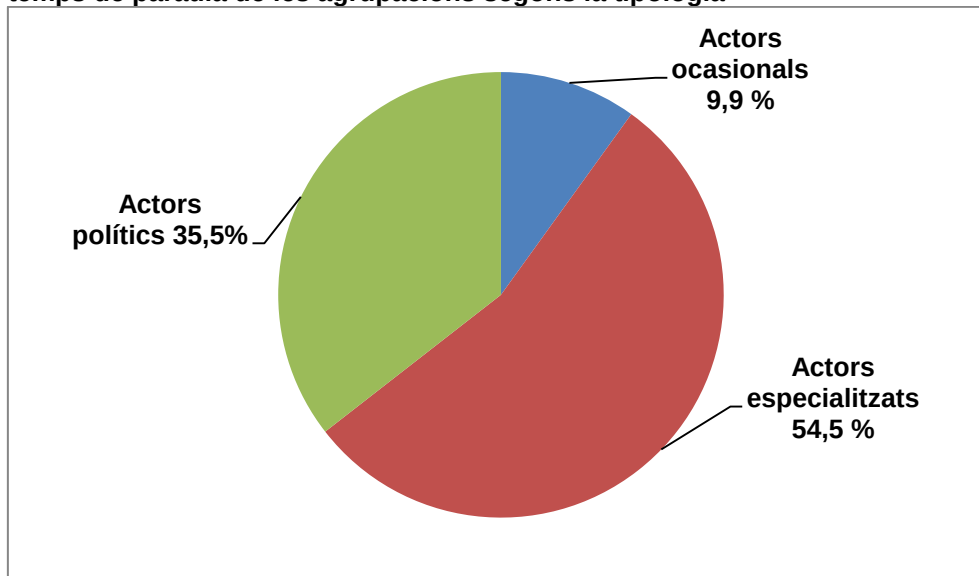
Els actors polítics dels estats afectats (Espanya, França i Alemanya) ocupen el 35,5% del temps. Es tracta, principalment d'actors polítics d'altres estats (8,2%), del Govern de Catalunya (7,7%) i del Govern de l'Estat espanyol (4,7%). També tenen temps de paraula representants de dos partits polítics (PSOE i ERC).

Finalment, el 9,9% restant de temps de paraula pertany a actors ocasionals és a dir, persones que apareixen en funció exclusivament de la notícia i hi aporten la seva vivència estrictament personal.

Quadre 14. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Temps de paraula de les agrupacions

Agrupació	Temps de paraula	%	Nombre d'inserts
Direcció de Lufthansa o Germanwings	0:18:19	27,6	11
Persones expertes	0:15:04	22,7	24
Administració de justícia	0:06:55	10,4	6
Actors circumstancials	0:05:45	8,7	31
Actors polítics d'altres estats	0:05:25	8,2	10
Govern de Catalunya	0:05:08	7,7	7
Govern de l'Estat	0:03:06	4,7	7
Serveis d'emergències (no sanitaris)	0:02:17	3,4	9
Corona	0:01:45	2,6	3
Altres	0:00:51	1,3	3
PSOE	0:00:34	0,9	1
Govern de les administracions locals catalanes	0:00:32	0,8	3
Actors del món sanitari	0:00:30	0,8	2
ERC	0:00:09	0,2	1
Total	1:06:20	100,0	118

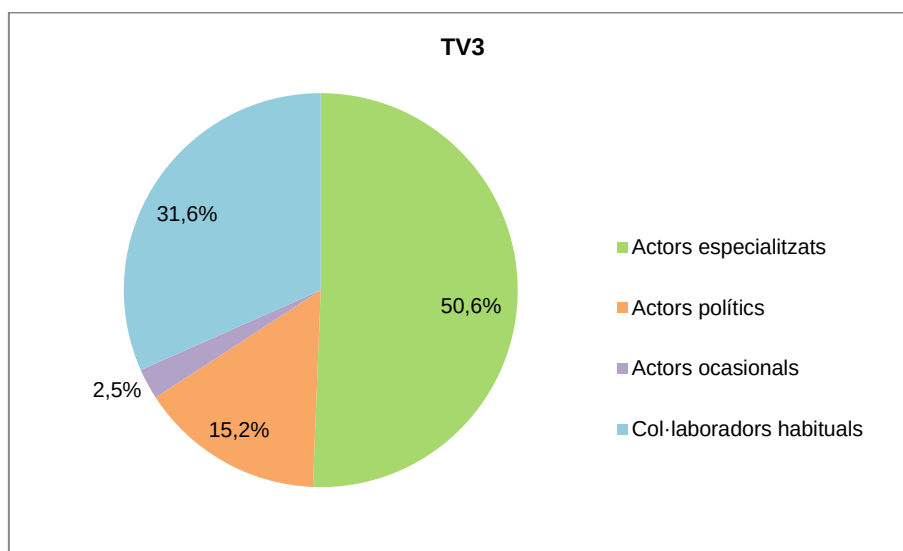
Figura 4. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

5.2.2 Intervencions dels actors en magazins

En el conjunt dels programes i formats, els actors especialitzats són els que més aparicions han assolit (el 50,6% del total), seguit de les persones que col·laboren habitualment al programa (31,6%), els actors polítics (15,2%) i les persones que apareixen en funció de la seva vivència personal (dos únics actors ocasionals, el 2,5%).

Figura 5. TV3. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Per tipologia de format, les persones que intervenen en funció de la seva expertesa apareixen, sobretot, com a entrevistades; les persones col·laboradores habituals són, bàsicament, les que participen en les tertúlies d'actualitat i que també tracten el sinistre aeri; els actors polítics apareixen, sobretot, en entrevistes i en connexions en directe amb declaracions públiques (format *altres*)

Quant a les entrevistes, la majoria són a persones expertes (18, el 69,2% de les entrevistes), el 25,9% són a actors polítics (7), una (3,8%) a un actor ocasional, un usuari de Germanwings i una altra a un col·laborador habitual.

Quadre 15. TV3. Magazins amb continguts informatius. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Programa	Data	Format	Actors especialitzats	Actors polítics	Actors ocasionals	Col·lab. habituals	Total
Els Matins	24/3	Entrevistes	5	1	1	1	8
		Tertúlies i debats	--	--	--	--	--
		Altres	--	--	1	--	1
	25/3	Entrevistes	9	4	--	--	13
		Tertúlies i debats	4	--	--	5	9
		Altres	1	--	--	--	1
	26/3	Entrevistes	2	--	--	--	2
		Tertúlies i debats	3	--	--	5	8
		Altres	1	2	--	--	3
	27/3 ²	Entrevistes	2	1	--	--	3
		Tertúlies i debats	1	--	--	5	6
		Altres	--	--	--	--	--
	Total Els Matins			28	8	2	16
Divendres	24/3	Entrevistes	--	1	--	--	1
		Tertúlies i debats	5	--	--	2	7
		Altres	--	--	--	--	--
	25/3	Entrevistes	--	--	--	--	--
		Tertúlies i debats	1	--	--	5	6
		Altres	2	3	--	--	5
	26/3	Entrevistes	--	--	--	--	--
		Tertúlies	4	--	--	2	6
		Altres	--	--	--	--	--
Total Divendres			12	4	0	9	25
Total TV3			40	12	2	25	79
%			50,6%	15,2%	2,5%	31,6%	100%

² L'anàlisi de les primeres 72 hores acaba a les 11.30 h.

5.3 Elements de dramatització i d'espectacularització

En aquest apartat es presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 7 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal tenir molta cura amb la reutilització d'imatges d'arxiu sobre esdeveniments tràgics [...]"; la recomanació núm. 16 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal extremar la cautela a l'hora d'emetre imatges de videoaficionats. [...]"; la recomanació núm. 4 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "[cal evitar] l'efecte acumulatiu de l'ús reiteratiu d'unes mateixes imatges; la recomanació núm. 4 [consideració general]: "Cal evitar [...] el recurs a imatges de víctimes mortes, de fèretres o persones ferides. [...]"; la recomanació núm. 6 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "No haurien d'obtenir-se ni haurien de ser emesos primers plans o plans curts de persones ferides, en estat de xoc o en situació de patiment. [...]", i la recomanació núm. 15 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "[...] cal ser particularment amatents amb el lèxic emprat. Convé evitar adjectius, frases fetes i llocs comuns que dramatitzin [...]"

5.3.1 Canal visual

De les vuit variables analitzades en relació amb elements que poden contribuir a la dramatització i a l'espectacularització de les informacions, a TV3 se'n detecten tres.

En aquest sentit, el canal fa ús de les imatges d'arxiu d'altres sinistres aeris en 6 notícies (4%), 2 de les quals corresponen a tragèdies en les que el pilot estavella l'avió intencionadament (el cas d'Egypt Air el 1999).

Pel que fa a l'elaboració d'un discurs culpabilitzador, en 1 notícia, i després de les declaracions del fiscal en cap de Marsella en relació als resultats de l'anàlisi de la primera caixa negra, s'atribueix a una hipotètica depressió el comportament del copilot (TN vespre del 26/03).

Pel que fa a la reiteració d'imatges del sinistre aeri dins d'un mateix teletinformatiu (dos cops com a mínim), TV3 fa servir aquest recurs en 5 dels 6 teletinformatius analitzats i ho fa en relació a quatre seqüències diferents (vegeu el quadre següent).

Quadre 16. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Imatges d'arxiu d'altres tragèdies	En 6 notícies (4% de les notícies amb informació sobre el sinistre)	- Tragèdies aèries antigues (en 4 notícies) - Tragèdies aèries antigues provocades pel pilot o tripulació (en 2 notícies)
Imatges de videoafeccionats	No se n'emeten	
Reconstruccions ficcionades	No se n'emeten	
Discurs culpabilitzador	En 1 notícia (0,7%)	Respecte el copilot i una possible depressió: - "Alguns veïns d'aquesta urbanització de Montabaur (...) sospiten que el copilot patia depressió"
Reiteració d'imatges	N'hi ha en 5 dels 6 teleinformatius (83,3%)	- Arribada de persones afectades a l'Aeroport del Prat - Imatges aèries de les restes de l'avió - Imatges aèries de les tasques de rescat - Primer pla / zoom de la caixa negra
Presència d'escenes de duresa excessiva i avís	No s'emeten escenes de duresa excessiva	
Primers plans, plans de detall i zooms de persones afectades	No se n'emeten	
Grafisme espectacularitzador	No s'inclou grafisme espectacularitzador	

5.3.2 Canal so

En un 5,3% del total de notícies sobre el sinistre aeri emeses per TV3, s'utilitzen elements de dramatització en el relat de les informacions.

Quadre 17. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal so. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Transcripció
Discurs dramatitzador	En 8 notícies (5,3%)	- "Són imatges corprenedores de la bellesa, de l'espai on ahir es va viure un drama d'aquestes magnituds" - "Avui estan, lògicament, també en estat de xoc" [referint-se a Haltern] - "Hollande i Merkel s'han desplaçat amb helicòpter a la zona on ahir es va estavellar l'avió per poder veure amb els seus propis ulls la magnitud del drama que es va viure ahir aquí" - "Allà a dalt, a la muntanya del desastre, ha nevat durant la nit i ha glaçat" - "I quan arriben [els equips d'emergències], el panorama que troben es esfereïdor: escarpats i torrencers coberts de cendres. I per tot arreu, les restes polvoritzades de l'aparell i de les víctimes" - "Seguiran molts dies de feina extenuant, minuciosa i trista" - "Ha estat una roda de premsa estremidora també pel nivell de detall del relat dels últims 30 minuts de vol" - "S'ha convertit en un escenari sinistre més d'aquesta història" [referint-se a la casa dels pares del copilot] - "Unes novetats [sobre les causes de l'estavellament] que han afegit encara més commoció entre els familiars" - "Operatiu de rescat d'una immensitat com poques vegades s'ha vist en aquest país, però que es troba amb moltes i moltes dificultats."

5.3.3 Altres recursos d'espectacularització

En 11 notícies (que representa el 7,3% del total d'informacions sobre el sinistre aeri als teletinformatius de TV3) s'utilitzen elements que poden contribuir a la dramatització de les informacions.

Quadre 18. TV3. Teletinformatius de migdia i de vespre. Altres recursos d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Altres recursos d'espectacularització	En 11 notícies (7,3%)	- Relat de les circumstàncies personals del copilot - Primer pla / zoom de la caixa negra de l'avió sinistrat (4 cops) - Primer pla de la palanca que bloqueja la porta de la cabina (2 cops) - Imatge d'espelmes a l'institut de Haltern - Imatge d'espelmes a l'aeroport de Düsseldorf - Primer pla de flors, espelmes i notes de condol a l'aeroport del Prat - Primer pla d'una dona signant un llibre de condol (aeroport de Düsseldorf) - Imatge de dues persones sostenint una corona de flors a l'aeroport del Prat - Recull d'imatges de minuts de silenci a diferents indrets, amb repic de campanes de fons

5.4 Respecte de la privadesa de les persones afectades

En aquest punt, s'analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 2 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal evitar [...] de recórrer a la participació de menors"; la recomanació núm. 5 [adreçada a empreses audiovisuals]: "[...] és aconsellable prescindir d'aquella informació rutinària o supèrflua que no proporciona valor afegit informatiu o que pot resultar lesiva en la privadesa dels afectats [...]", i la recomanació núm. 5 [adreçada a les autoritats]: "[...] les persones tenen el dret de rebutjar les sol·licituds que formulin els mitjans i emparar-se en el dret a la intimitat i la privadesa".

En relació amb la privadesa de les persones afectades, el vídeo i/o l'àudio de les informacions permeten identificar persones adultes en 15 notícies (10% del total).

L'anàlisi de la mostra no registra cap cas de menor identificable o amb temps de paraula. Tampoc apareixen persones afectades que manifestin rebuig a la càmera.

Quadre 19. TV3. Teleinformatius de migdia i de vespre. Respecte de la privadesa de les persones afectades

Concepte	Quantificació	Explicació
Presència d'adults identificables	En 15 notícies apareixen adults identificables (10% del total de notícies)	--
Presència de menors identificables	No s'emet cap notícia amb presència de menors identificables	--
Menors amb temps de paraula	No apareix cap insert de persones menors d'edat	--
Rebuig manifest a la càmera	No apareix cap persona amb gest de rebuig manifest a la càmera	--

6. El tractament informatiu a 8tv

6.1 Informació sobre el sinistre aeri

En aquest apartat s'hi presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 3 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "Convé no incórrer en estratègies de sobreatenció mediàtica de les catàstrofes [...]".

6.1.1. Temps d'informació

La primera informació en relació amb l'estavellament es dona en l'avanç del magazín *Arucitys*, a les 13.48 hores.

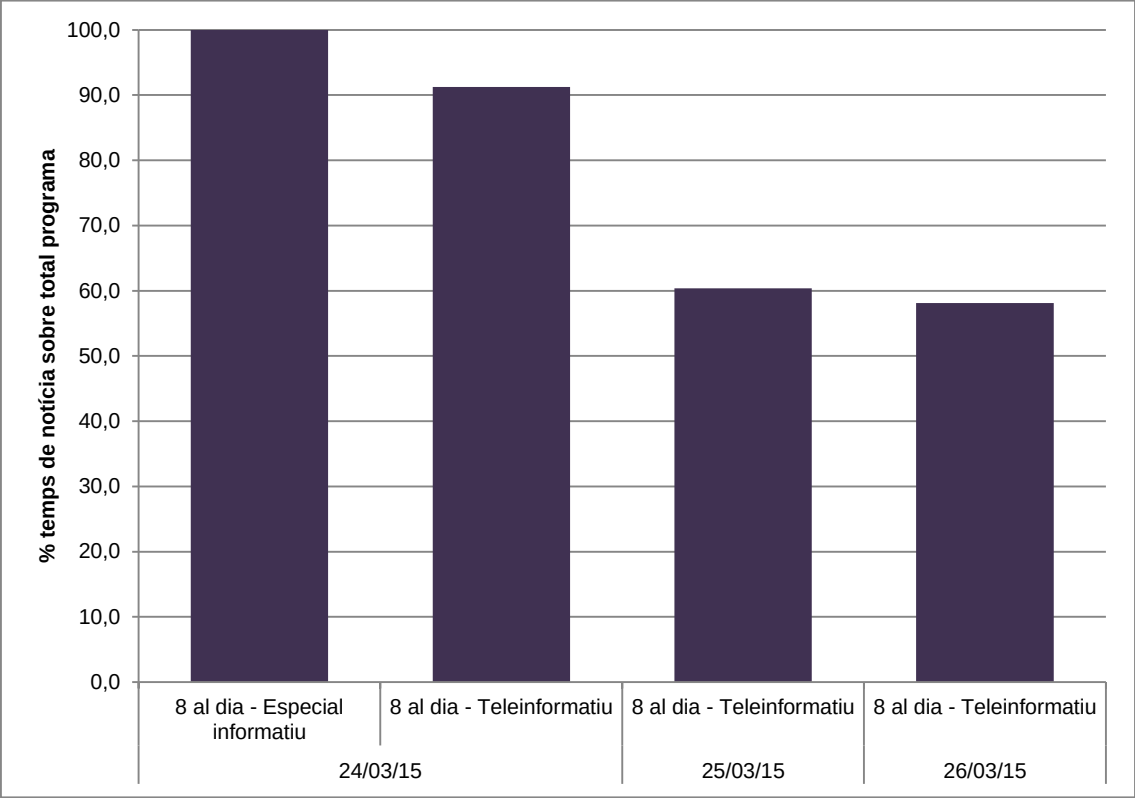
En el període d'anàlisi, 8tv va dedicar 4 hores i 41 minuts dels espais informatius al sinistre aeri, repartits entre els teleinformatius que inclou el programa *8 al dia* (31,1%) i *l'Especial informatiu 8 al dia* emès la tarda del mateix dia dels fets (68,9%).

Pel que fa als teleinformatius, l'estavellament ocupa més del 90% de l'edició del 24 de març i entorn del 60% en les dels dos dies posteriors.

Quadre 20. 8tv. Atenció informativa

Data	Hora d'inici	Programa	Temps d'informació sobre l'estavellament	% total del programa
24/03/2015	18.01	<i>8 al dia - Especial informatiu</i>	03:13:40	100,0
	21.05	<i>8 al dia - Teleinformatiu</i>	0:42:19	91,2
25/03/2015	21.03	<i>8 al dia - Teleinformatiu</i>	0:22:47	60,4
26/03/2015	21.05	<i>8 al dia - Teleinformatiu</i>	0:22:20	58,1
Total			4:41:06	88,9

Figura 6. 8tv. Percentatge de temps de notícia sobre el tema

6.1.2. Temes de les informacions en els teleinformatius

Els temes que ocupen més temps de notícia a 8tv inclouen les mesures d'atenció als familiars de les víctimes de l'estavellament (15,1%), les actuacions i declaracions institucionals (12,4%) i la informació sobre les víctimes del sinistre (11,2%).

Quadre 21. 8tv. Tema de les informacions sobre l'estavellament

Tema de les informacions	Temps de notícia	% total
Atenció als familiars de les víctimes del sinistre aeri	00:13:10	15,1
Actuacions i declaracions institucionals	00:10:50	12,4
Balanç i informació sobre les víctimes del sinistre aeri	00:09:45	11,2
Investigació i hipòtesis sobre les causes del sinistre aeri	00:08:22	9,6
Desenvolupament de les tasques de rescat i d'identificació dels cossos	00:06:21	7,3
Informació genèrica sobre el sinistre aeri	00:05:57	6,8
Mostres de condol i solidaritat	00:04:31	5,2
Hemeroteca de sinistres aeris	00:04:02	4,6
Seguretat aèria	00:03:21	3,8
Informació sobre la companyia i/o el model d'avió sinistrat	00:02:37	3,0
Circumstàncies personals del copilot	00:02:33	2,9
Actes en memòria de les víctimes del sinistre aeri a Seyne-les-Alps i Le Vernet	00:02:28	2,8
Col·laboració dels veïns de la zona del sinistre	00:02:09	2,5
Actuacions i declaracions de la direcció de Lufthansa o Germanwings	00:02:07	2,4
Commoció dels familiars de les víctimes pel caràcter deliberat del sinistre aeri	00:00:14	0,3
Altres	00:08:59	10,3
Total	01:27:26	100

8tv no informa dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes.

6.2 Aparicions dels actors en teleinformatius i en magazins informatius

6.2.1 Temps de paraula dels actors als teleinformatius

En aquest apartat, s'hi analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 1 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: “Convé tenir present sempre que no és acceptable formular requeriments a les víctimes en circumstàncies inadequades [...]”; la recomanació núm. 3 [adreçada a les autoritats]: “Les autoritats, especialment les polítiques, han d’evitar la sobreactuació [...]”, i la recomanació núm. 5 [adreçada a les empreses audiovisuals]: “[...] substituir-la [la informació rutinària o supèrflua] per intervencions especialitzades de persones o institucions expertes, segons la naturalesa de cada esdeveniment [...]”.

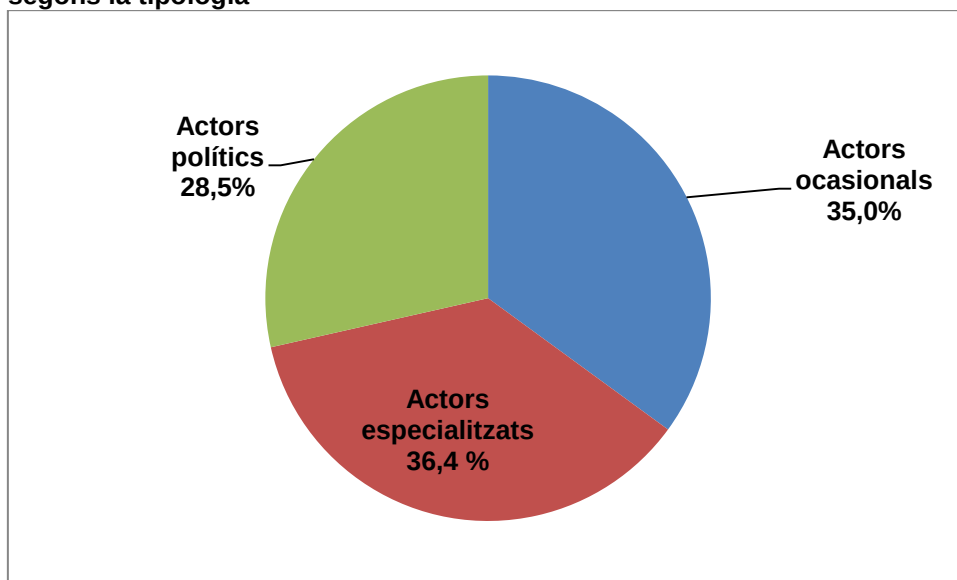
Els teleinformatius de 8tv presenten valors similars de temps de paraula dedicat a actors especialitzats (36,4%) i actors ocasionals (35,0%). Els actors polítics suposen el 28,5% del total.

Dins del primer grup, els actors especialitzats, tenen protagonisme les persones expertes (18,2% del total de temps de paraula); entre els actors ocasionals apareixen, amb més temps, persones amics, veïns, usuaris del transport aeri, etc. (actors circumstancials, el 20,8% del total), mentre que entre els actors polítics tenen un pes preponderant les persones integrants del Govern de Catalunya (14,0%).

Quadre 22. 8tv.Temps de paraula de les agrupacions

Agrupació	Temps de paraula	%	Nombre d'inserts
Actors circumstancials	0:02:59	20,8	15
Persones expertes	0:02:37	18,2	8
Govern de Catalunya	0:02:01	14,0	4
Persones afectades	0:01:35	11,0	1
Direcció de Lufthansa o Germanwings	0:01:06	7,7	4
Govern de l'Estat	0:01:05	7,5	3
Administració de justícia	0:00:59	6,8	5
Corona	0:00:37	4,3	1
Altres	0:00:28	3,2	3
Actors polítics d'altres estats	0:00:23	2,7	2
Serveis d'emergències (no sanitaris)	0:00:20	2,3	1
Actors del món sanitari	0:00:12	1,4	1
Total	0:14:22	100,0	48

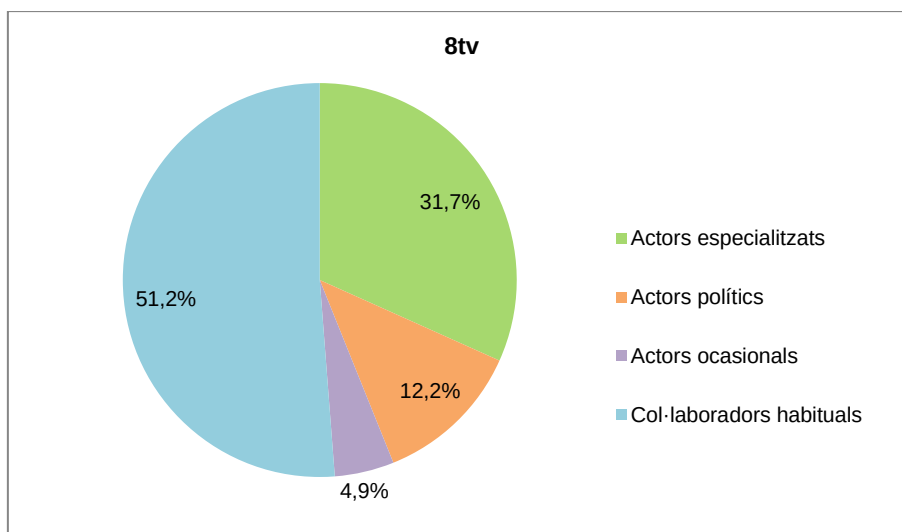
Figura 7. 8tv. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

6.2.2 Intervencions dels actors en magazins

Les persones que col·laboren habitualment amb els programes analitzats són les que més intervencions han registrat (51,2% del total de formats), els actors especialitzats obtenen el 31,7%, els actors polítics un 12,2% i els actors ocasionals un 4,9%.

Figura 8. 8tv. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Les persones col·laboradores habituals apareixen, exclusivament, com a integrants de les tertúlies dels programes i que també se n'ocupen de l'estavellament; les intervencions especialitzades tenen lloc, sobretot, en tertúlies i debats; els actors polítics són entrevistats (3 ocasions) i com a protagonistes de connexions a declaracions oficials (2); finalment, els actors ocasionals apareixen en dues entrevistes.

Pel que fa a les entrevistes, es reparteixen de manera similar entre les realitzades als actors polítics (3, el 42,8%) i a actors especialitzats i ocasionals (2 cada agrupació, el 28,6%). Les dues entrevistes a persones que intervenen en funció de la seva experiència personal són a un usuari de Germanwings i a la mare d'una víctima que és entrevistada en directe a plató durant 12 minuts en el programa *8 al dia*.

Quadre 23. 8tv. Magazins amb continguts informatius. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Programa	Data	Format	Actors especialit zats	Actors polítics	Actors ocasionals	Col·lab. habituals	Total
Arucitys	24/3	Entrevistes	--	--	--	--	--
		Tertúlies i debats	--	--	--	--	--
		Altres	--	1	--	--	1
	25/3	Entrevistes	--	--	--	--	--
		Tertúlies i debats	--	--	--	--	--
		Altres	--	--	--	--	--
	26/3	Entrevistes	--	--	--	--	--
		Tertúlies i debats	--	--	--	7	7
		Altres	--	--	--	--	--
	Total Arucitys		0	1	0	7	8
8 al dia	24/3	Entrevistes	2	2	1	--	5
		Tertúlies i debats	3	--	--	6	9
		Altres	--	1	--	--	1
	25/3	Entrevistes	--	1	--	--	1
		Tertúlies i debats	4	--	--	4	8
		Altres	--	--	--	--	--
	26/3	Entrevistes	--	--	1	--	1
		Tertúlies i debats	4	--	--	4	8
		Altres	--	--	--	--	--
	Total 8 al dia		13	4	2	14	33
Total %		13	5	2	21	41	
		31,7%	12,2%	4,9%	51,2%	100%	

6.3 Elements de dramatització i d'espectacularització

En aquest apartat es presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 7 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal tenir molta cura amb la reutilització d'imatges d'arxiu sobre esdeveniments tràgics [...]"; la recomanació núm. 16 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal extremar la cautela a l'hora d'emetre imatges de videoafeccionats. [...]"; la recomanació núm. 4 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "[cal evitar] l'efecte acumulatiu de l'ús reiteratiu d'unes mateixes imatges; la recomanació núm. 4 [consideració general]: "Cal evitar [...] el recurs a imatges de víctimes mortes, de fèretres o persones ferides. [...]"; la recomanació núm. 6 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "No haurien d'obtenir-se ni haurien de ser emesos primers plans o plans curts de persones ferides, en estat de xoc o en situació de patiment. [...]", i la recomanació núm. 15 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "[...] cal ser particularment amatents amb el lèxic emprat. Convé evitar adjectius, frases fetes i llocs comuns que dramatitzin [...]"

6.3.1 Canal visual

8tv utilitza quatre dels vuit elements que s'analitzen en relació a l'espectacularització de la informació transmesa.

Així, el canal fa ús d'imatges d'arxiu d'altres tragèdies aèries en 1 notícia (1,5% sobre el total de notícies del sinistre). Per altra banda, en 2 dels 3 teleinformatius analitzats (66,6%) emet, reiteradament, cinc seqüències.

Quant als plans curts o zooms de persones afectades, 1 notícia conté primers plans de familiars de les víctimes arribant al Prat i 1 altra, sobreimpressions espectacularitzadores en pantalla.

Quadre 24. 8tv. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Imatges d'arxiu d'altres tragèdies	En 1 notícia (1,5% de les notícies amb informació sobre el sinistre)	- Tragèdies aèries antigues
Imatges de videoafeccionat	No se n'emeten	
Reconstruccions ficcionades	No se n'emeten	
Discurs culpabilitzador	No se'n verbalitza	
Reiteració d'imatges	N'hi ha en els 2 dels 3 teleinformatius (66,6% dels teleinformatius)	- Arribada de persones afectades a l'Aeroport del Prat - Imatges aèries de les restes de l'avió - Imatges aèries de les tasques de rescat - Primer pla / zoom de la caixa negra - Imatges dels minuts de silenci
Presència d'escenes de duresa excessiva i avís	No s'emeten escenes de duresa excessiva	

Concepte	Quantificació	Explicació
Primers plans, plans de detall i zooms de persones afectades	1 notícia amb primers plans (1,5%)	
Grafisme espectacularitzador	1 notícia (1,5%)	"Cimera del dolor"

6.3.2 Canal so

8tv ha fet ús d'un llenguatge dramatitzador en un 17,9% de les notícies.

Quadre 25. 8tv. Teleinformatiu de vespre. Canal so. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Transcripció
Discurs dramatitzador	En 12 notícies (17,9 %)	- "Avui hi ha una autèntica tragèdia. Una tragèdia aèria, però tragèdia col·lectiva" - "Llàgrimes a Llinars del Vallès per aquests setze alumnes alemanys" - "Els serveis d'emergència francesos (...) no ho tindran fàcil per recuperar els cossos (...) esmicolats" - "L'última notícia és que una de les últimes converses que hauria tingut el pilot amb la torre de control hauria estat, senzillament, per poder dir: crash, crash, crash" - "Alguns dels membres de l'equip de rescat que han pogut veure aquella zona parlen d'una destrucció total i absoluta de les restes d'aquest avió, cosa que els fa pensar en un impacte brutal contra el terra" - "Aquí s'han vist llàgrimes, corredisses i desconsol" - "A mig matí començaven a arribar familiars i amics de les víctimes commocionats, amb la mirada perduda, que no sabien ben bé cap a on anar" - "Han estat molt pocs els qui han volgut fer declaracions als mitjans de comunicació i, els qui ho han fet, ho han fet des de la commoció i l'escepticisme" - "Llinars del Vallès està commocionat, en estat de xoc" - "Haltern am See (...), un lloc on (...) el dolor és també molt ampli" - "L'últim any ha estat fatídic perquè (...) ha costat la vida a 800 persones a tot el món" - "La commoció és absoluta" - "El rescat serà lent i l'impacte emocional trigarà a permetre que els familiars de les víctimes superin el dol. Si a això hi sumem la brutalitat d'aquests brètols que van aprofitar la desgràcia per atacar globalment als catalans, ens trobem davant d'un quadre dramàtic i tètric alhora. Un quadre que cap persona es mereix, hagi nascut on hagi nascut, pensi com pensi. Un impacte emocional que es viu a flor de pell en el lloc de l'accident" - "La realitat ha superat la ficció, dramàticament, tràgicament. Ha estat l'home qui ha condicionat la màquina i no pas a l'inrevés" - "Ha estat, doncs, la condició humana, i no la condició tecnològica, la que va decidir que ja n'hi havia prou, i ni el més pessimista hagués apostat per aquest motiu" - "Els primers familiars de les víctimes (...) han sabut una altra veritat d'aquesta trista i tràgica vida" - "El seu fill havia mort empès per la voluntat suïcida del copilot"

6.3.3 Altres recursos d'espectacularització

8tv fa servir altres recursos d'espectacularització en un 11,9% de les notícies. Un d'aquests recursos es basa en preguntar als telespectadors, mitjançant la *pregunta del dia* (25/03), si la tragèdia aèria els fa recelar de volar.

Quadre 26. 8tv. Altres recursos d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Altres recursos d'espectacularització	En 8 notícies (11,9 %)	- Primer pla / zoom de la caixa negra de l'avió sinistrat (3 cops) - Imatge d'espelmes a l'institut de Haltern - Primer pla del diari La Provence amb el titular "La tragédie" - Relat de les circumstàncies personals de les víctimes - Relat de les circumstàncies personals del copilot - Pregunta del dia; Josep Cuní verbalitza: "Per això avui preguntem a la nostra audiència, i és la pregunta del dia, si us afecta, si us condiciona, precisament, l'accident. Si l'accident us fa recelar de volar".

6.4 Respecte de la privadesa de les persones afectades

En aquest punt, s'analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 2 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal evitar [...] de recórrer a la participació de menors"; la recomanació núm. 5 [adreçada a empreses audiovisuals]: "[...] és aconsellable prescindir d'aquella informació rutinària o supèrflua que no proporciona valor afegit informatiu o que pot resultar lesiva en la privadesa dels afectats [...]", i la recomanació núm. 5 [adreçada a les autoritats]: "[...] les persones tenen el dret de rebutjar les sol·licituds que formulin els mitjans i emparar-se en el dret a la intimitat i la privadesa".

Quant a la privadesa de les persones afectades, 8 notícies (11,9% del total) contenen adults identificables.

No es comptabilitza cap menor identificable ni cap insert de menors. Tampoc no s'observa rebuig manifest a la càmera per part de les persones afectades.

Quadre 27. 8tv. Respecte de la privadesa de les persones afectades

Concepte	Quantificació	Explicació
Presència d'adults identificables	En 8 notícies apareixen adults identificables (11,9% del total de notícies)	--
Presència de menors identificables	No s'emet cap notícia amb presència de menors identificables	--
Menors amb temps de paraula	No apareix cap insert de persones menors d'edat	--
Rebuig manifest a la càmera	No apareix cap persona amb gest de rebuig manifest a la càmera	--

7. El tractament informatiu a TVE a Catalunya

7.1 Informació sobre el sinistre aeri

En aquest apartat s'hi presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 3 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "Convé no incórrer en estratègies de sobreatenció mediàtica de les catàstrofes [...]".

7.1.1. Temps d'informació

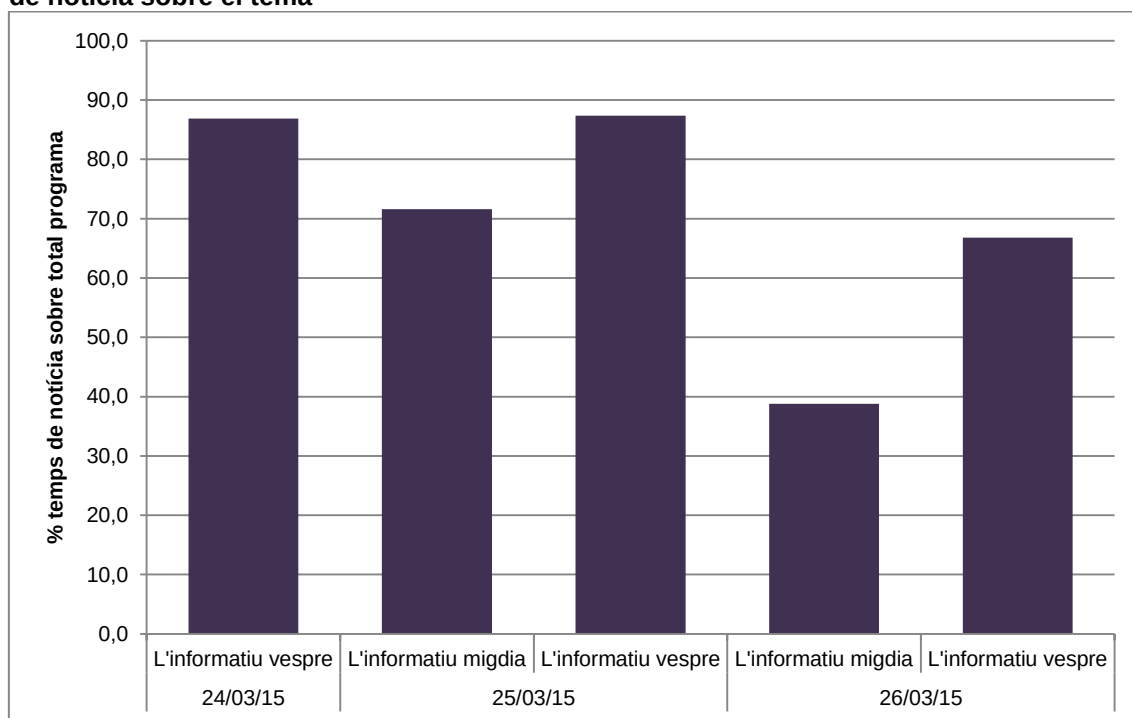
L'atenció informativa de TVE a Catalunya s'ha de considerar en funció de la condició de desconnexió territorial per a Catalunya de l'emissió estatal de TVE. Així, tota la informació sobre l'estavellament té lloc en els teleinformatius de migdia i de vespre. L'edició del migdia del 24 de març va ser substituïda per un especial emès per La 1 per a tot l'Estat.

El total de temps de notícia sobre els fets suma 1 hora i 2 minuts amb un màxim relatiu en l'edició de *L'Informatiu vespre* del 25 de març (87,4%) i un mínim relatiu en *L'Informatiu migdia* del 26 de març (38,8%).

Quadre 28. TVE a Catalunya. Atenció informativa

Data	Hora d'inici	Programa	Temps d'informació sobre l'estavellament	% total del programa
24/03/2015	19.00	<i>L'informatiu vespre</i>	0:11:03	86,9
25/03/2015	14.00	<i>L'informatiu migdia</i>	0:19:48	71,6
	19.06	<i>L'informatiu vespre</i>	0:11:53	87,4
26/03/2015	14.00	<i>L'informatiu migdia</i>	0:10:48	38,8
	19.20	<i>L'informatiu vespre</i>	0:08:33	66,8
Total			1:02:05	65,6

Figura 9. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Percentatge de temps de notícia sobre el tema

7.1.2. Tema de les informacions en els teleinformatius

Pel que fa als temes de les informacions, les mostres de condol i solidaritat (20,1%), les actuacions i declaracions institucionals (17,2%) i la investigació i hipòtesis sobre les causes del sinistre (14,6%) són els que registren més temps de notícia.

Quadre 29. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Tema de les informacions sobre l'estavellament

Tema de les informacions	Temps de notícia	% total
Mostres de condol i solidaritat	00:12:29	20,1
Actuacions i declaracions institucionals	00:10:41	17,2
Investigació i hipòtesis sobre les causes del sinistre aeri	00:09:04	14,6
Atenció als familiars de les víctimes del sinistre aeri	00:08:07	13,1
Situació als aeroports després del sinistre aeri	00:05:09	8,3
Actes en memòria de les víctimes del sinistre aeri a Seyne-les-Alps i Le Vernet	00:05:00	8,1
Desenvolupament de les tasques de rescat i d'identificació dels cossos	00:04:07	6,6
Actuacions i declaracions de la direcció de Lufthansa o Germanwings	00:02:17	3,7
Seguretat aèria	00:02:12	3,5
Informació genèrica sobre el sinistre aeri	00:01:24	2,3
Balanç i informació sobre les víctimes del sinistre aeri	00:01:03	1,7
Circumstàncies personals del copilot	00:00:32	0,9
Total	01:02:05	100

A continuació s'informa de quins telèfons d'atenció a les víctimes facilita TVE a Catalunya als seus teleinformatius.

Quadre 30. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Difusió dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes

Concepte	Informació
Presència dels telèfons d'atenció als familiars	Telèfon de Lufthansa: 900 808 890

7.2 Aparicions dels actors en teleinformatius i en magazins informatius

7.2.1 Temps de paraula dels actors (teleinformatius de migdia i de vespre)

En aquest apartat, s'hi analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 1 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: “Convé tenir present sempre que no és acceptable formular requeriments a les víctimes en circumstàncies inadequades [...]”; la recomanació núm. 3 [adreçada a les autoritats]: “Les autoritats, especialment les polítiques, han d'evitar la sobreactuació [...]”, i la recomanació núm. 5 [adreçada a les empreses audiovisuals]: “[...] substituir-la [la informació rutinària o supèrflua] per intervencions especialitzades de persones o institucions expertes, segons la naturalesa de cada esdeveniment [...]”.

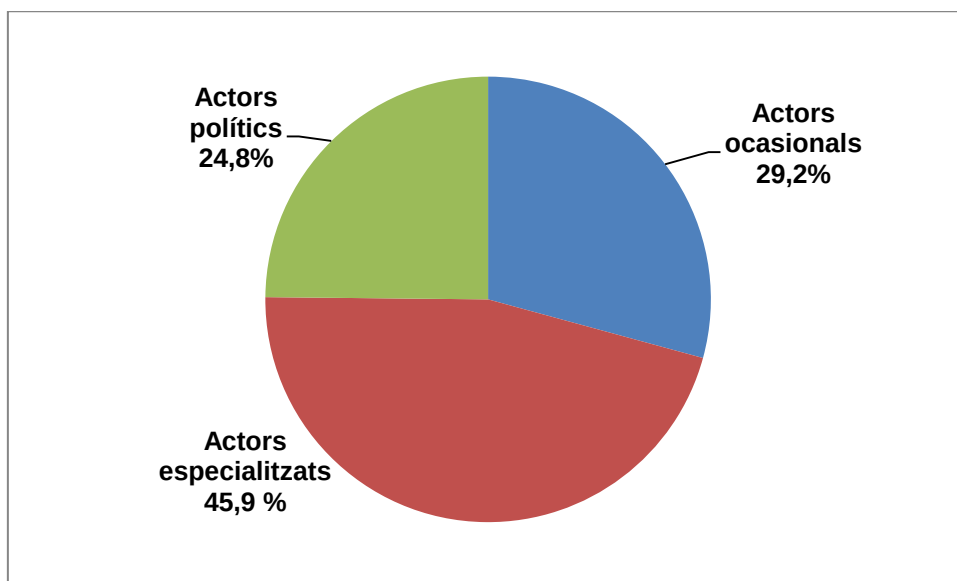
Pel que fa al temps de paraula, els actors especialitzats (els que aporten una visió experta o professional sobre el tema) suposen gairebé la meitat del temps total (45,9%), sobretot per la presència d'actors de l'Administració de Justícia i de persones expertes.

Els actors ocasionals (29,2%) corresponen a actors circumstancials i a persones afectades. Els actors polítics (24,8%) es reparteixen entre persones dels governs de l'Estat, de Catalunya, d'ajuntaments catalans i membres de governs d'altres estats.

Quadre 31. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre .Temps de paraula de les agrupacions

Agrupació	Temps de paraula	%	Nombre d'inserts
Actors circumstancials	0:03:57	21,7	31
Administració de justícia	0:03:21	18,4	4
Persones expertes	0:03:02	16,7	9
Govern de l'Estat	0:01:44	9,5	5
Persones afectades	0:01:22	7,5	5
Actors del món sanitari	0:01:17	7,1	3
Govern de Catalunya	0:00:54	4,9	2
Govern de les administracions locals catalanes	0:00:50	4,6	6
Actors polítics d'altres estats	0:00:32	2,9	3
Corona	0:00:31	2,8	1
Serveis d'emergències (no sanitaris)	0:00:29	2,7	3
Directius de Lufthansa o Germanwings	0:00:12	1,1	1
Total	0:18:11	100,0	73

Figura 10. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

7.2.2 Intervencions dels actors en magazins

No s'emeten magazins amb continguts informatius a TVE a Catalunya en el període analitzat.

7.3 Elements de dramatització i d'espectacularització

En aquest apartat es presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 7 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal tenir molta cura amb la reutilització d'imatges d'arxiu sobre esdeveniments tràgics [...]"; la recomanació núm. 16 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal extremar la cautela a l'hora d'emetre imatges de videoafeccionats. [...]"; la recomanació núm. 4 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "[cal evitar] l'efecte acumulatiu de l'ús reiteratiu d'unes mateixes imatges; la recomanació núm. 4 [consideració general]: "Cal evitar [...] el recurs a imatges de víctimes mortes, de fèretres o persones ferides. [...]"; la recomanació núm. 6 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "No haurien d'obtenir-se ni haurien de ser emesos primers plans o plans curts de persones ferides, en estat de xoc o en situació de patiment. [...]", i la recomanació núm. 15 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "[...] cal ser particularment amatents amb el lèxic emprat. Convé evitar adjectius, frases fetes i llocs comuns que dramatitzin [...]"

7.3.1 Canal visual

Quant a la dramatització i a l'espectacularització de les informacions, a TVE a Catalunya es registra 1 dels 8 recursos analitzats: la reiteració d'imatges dramàtiques en 2 dels 5 teleinformatius analitzats (40% dels teleinformatius).

Quadre 32. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Imatges d'arxiu d'altres tragèdies	No se n'emeten	
Imatges de videoafeccionats	No se n'emeten	
Reconstruccions ficcionades	No se n'emeten	
Discurs culpabilitzador	No se'n verbalitza	
Reiteració d'imatges	N'hi ha en 2 dels 5 teleinformatius analitzats (40% dels teleinformatius)	- Imatges aèries de les tasques de rescat - Imatges aèries de les restes de l'avió - Primer pla / zoom a la caixa negra - Imatges dels minuts de silenci - Primer pla de dues persones abraçant-se i plorant durant un homenatge
Presència d'escenes de duresa excessiva i avís	No s'emeten escenes de duresa excessiva	
Primers plans, plans de detall i zooms de persones afectades	No se n'emeten	
Grafisme espectacularitzador	No se n'inclou	

7.3.2 Canal so

TVE a Catalunya no ha utilitzat elements de dramatització en el discurs.

7.3.3 Altres recursos d'espectacularització

En un 18,3% de les notícies, TVE a Catalunya utilitza altres recursos d'espectacularització i dramatització (vegeu quadre següent).

Quadre 33. TVE a Catalunya. Altres recursos d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Altres recursos d'espectacularització	En 11 notícies (18,3%)	- Relat de les circumstàncies personals de les víctimes (5 cops) - Persones afectades que ploren i s'abracen (3 cops) - Primer pla / zoom de la caixa negra de l'avió sinistrat (3 cops) - Imatge de ram de flors amb el cartell "Mai us oblidarem" a l'institut de Llinars del Vallès (2 cops) - Primer pla d'una bandera d'un Ajuntament amb un llaç negre - Ficció animada per ordinador de l'estavellament

7.4 Respecte de la privadesa de les persones afectades

En aquest punt, s'analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 2 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal evitar [...] de recórrer a la participació de menors"; la recomanació núm. 5 [adreçada a empreses audiovisuals]: "[...] és aconsellable prescindir d'aquella informació rutinària o supèrflua que no proporciona valor afegit informatiu o que pot resultar lesiva en la privadesa dels afectats [...]", i la recomanació núm. 5 [adreçada a les autoritats]: "[...] les persones tenen el dret de rebutjar les sol·licituds que formulin els mitjans i emparar-se en el dret a la intimitat i la privadesa".

L'anàlisi de la privadesa de les persones afectades mostra la presència de persones identificables -adultes en tots els casos- en 12 notícies (20% del total).

També s'observa l'emissió de 4 inserts que **podrien** correspondre a persones menors d'edat (dos alumnes de l'institut de Llinars del Vallès). Un d'aquests alumnes és identificable i l'altre no, atès que la càmera no li enfoca la cara.

No es registra cap situació de rebuig manifest a la càmera.

Quadre 34. TVE a Catalunya. Teleinformatius de migdia i de vespre. Respecte de la privadesa de les persones afectades

Concepte	Quantificació	Explicació
Presència d'adults identificables	En 12 notícies apareixen adults identificables (20% del total de notícies)	--
Presència de menors identificables	No s'emet cap notícia amb presència de menors identificables	--
Menors amb temps de paraula	S'emeten 4 inserts que podrien ser de persones menors (5,5% del total d'inserts)	2 dels 4 inserts inclouen sistema d'ocultació
Rebuig manifest a la càmera	No apareix cap persona amb gest de rebuig manifest a la càmera	--

8. El tractament informatiu a La 1

8.1 Informació sobre el sinistre aeri

En aquest apartat s'hi presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 3 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "Convé no incórrer en estratègies de sobreatenció mediàtica de les catàstrofes [...]".

8.1.1. Temps d'informació

La primera informació va tenir lloc a les 11.54 h durant l'emissió del magazín *La mañana*.

Durant el període analitzat, La 1 va dedicar 9 hores i 37 minuts al sinistre aeri, principalment en el decurs dels teletinformatius de migdia i de vespre (47,4%) i, en menor proporció, en teletinformatius matinals (30,8%) i en especials informatius (21,9%), un emès el mateix dia dels fets i un especial *El debate* de l'endemà.

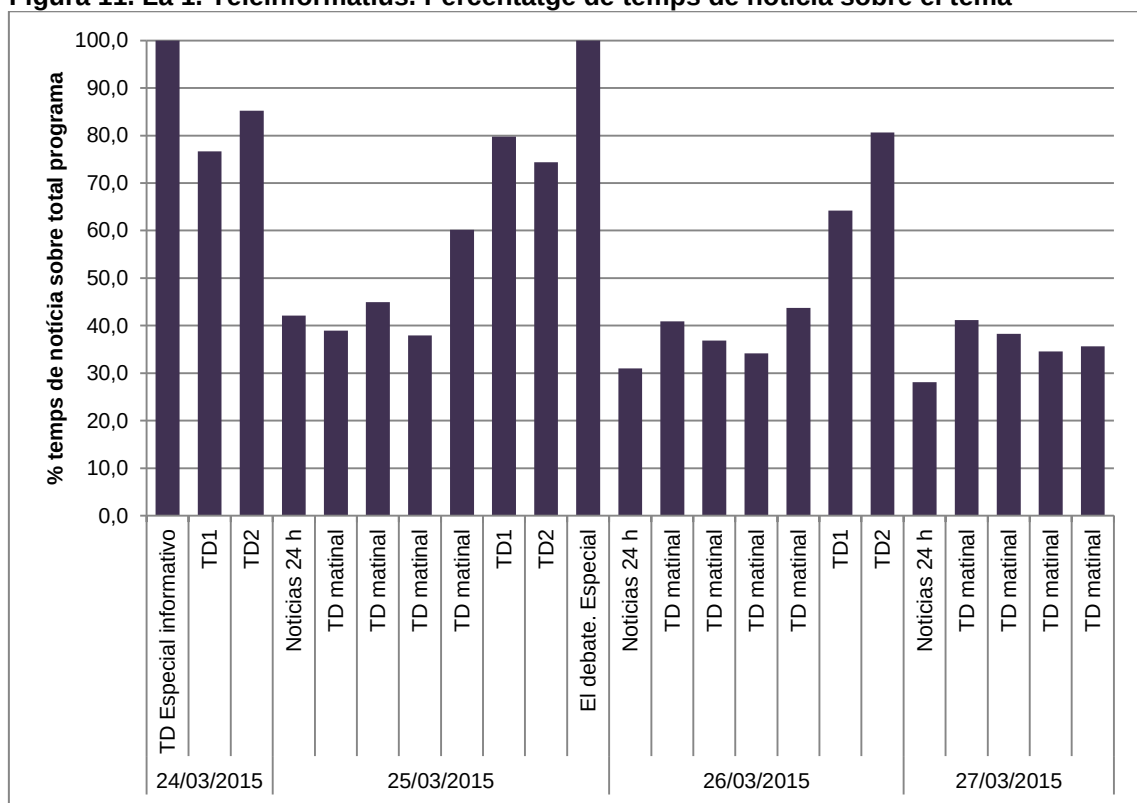
La proporció del temps dels teletinformatius de migdia (*Telediario 1*) i de vespre (*Telediario 2*) dedicada a l'estavellament oscil·la entre un mínim del 64,2% (*Telediario 1* del 26 de març) i un màxim del 85,2% (*Telediario 2* del 24 de març).

Quadre 35. La 1. Atenció informativa

Data	Hora d'inici	Programa	Temps d'informació sobre l'estavellament	% total del programa
24/03/2015	14.04	TD Especial informativo	0:55:42	100,0
	15.00	Telediario 1	0:45:58	76,7
	20.55	Telediario 2	0:52:06	85,2
25/03/2015	6.00	Noticias 24 h	0:12:17	42,1
	6.29	Telediario matinal	0:12:03	39,0
	7.00	Telediario matinal	0:13:21	44,9
	7.30	Telediario matinal	0:11:31	37,9
	8.00	Telediario matinal	0:18:42	60,2
	14.59	Telediario 1	0:47:49	79,8
	21.00	Telediario 2	0:45:28	74,4
	23.54	El debate. Especial vuelo 4U9525	1:10:38	100,0
26/03/2015	6.00	Noticias 24 h	0:09:03	31,0
	6.30	Telediario matinal	0:12:36	40,9
	7.00	Telediario matinal	0:10:56	36,9
	7.30	Telediario matinal	0:10:19	34,2
	8.00	Telediario matinal	0:13:23	43,7

Data	Hora d'inici	Programa	Temps d'informació sobre l'estavellament	% total del programa
27/03/2015	14.59	Telediario 1	0:37:20	64,2
	21.00	Telediario 2	0:44:57	80,7
	6.00	Noticias 24 h	0:08:12	28,1
	6.30	Telediario matinal	0:12:49	41,2
	7.01	Telediario matinal	0:11:06	38,3
	7.30	Telediario matinal	0:10:20	34,6
	8.00	Telediario matinal	0:11:10	35,7
	Total		9:37:46	62,1

Figura 11. La 1. Teleinformatius. Percentatge de temps de notícia sobre el tema

8.1.2. Tema de les informacions en els teleinformatius

Els temes que suposen un percentatge més elevat de temps de notícia concerneixen les actuacions i declaracions institucionals (14,1%), el desenvolupament de les tasques de rescat i d'identificació dels cossos (13,2%) i les mesures d'atenció als familiars de les víctimes (12,2%).

Quadre 36. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Tema de les informacions sobre l'estavellament

Tema de les informacions	Temps de notícia	% total
Actuacions i declaracions institucionals	00:38:27	14,1
Desenvolupament de les tasques de rescat i d'identificació dels cossos	00:36:05	13,2
Atenció als familiars de les víctimes del sinistre aeri	00:33:21	12,2
Informació genèrica sobre el sinistre aeri	00:25:29	9,3
Investigació i hipòtesis sobre les causes del sinistre aeri	00:24:46	9,1
Mostres de condol i solidaritat	00:18:22	6,7
Seguretat aèria	00:15:40	5,7
Circumstàncies personals del copilot	00:12:10	4,4
Balanç i informació sobre les víctimes del sinistre aeri	00:11:40	4,3
Situació als aeroports després del sinistre aeri	00:10:27	3,8
Actuacions i declaracions de la direcció de Lufthansa o Germanwings	00:08:22	3,1
Recopilació d'imatges relacionades amb el sinistre aeri	00:06:40	2,4
Actes en memòria de les víctimes del sinistre aeri a Seyne-les-Alps i Le Vernet	00:06:10	2,3
Col·laboració dels veïns de la zona del sinistre	00:05:42	2,1
Informació sobre la companyia i/o el model d'avió sinistrat	00:05:35	2,0
Hemeroteca de sinistres aeris	00:05:31	2,0
Commoció dels familiars de les víctimes pel caràcter deliberat del sinistre aeri	00:03:21	1,2
Altres	00:05:50	2,1
Total	04:33:38	100

La 1 informa dels següents telèfons d'atenció als familiars de les víctimes:

Quadre 37. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Difusió dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes

Concepte	Informació
Presència dels telèfons d'atenció als familiars	Telèfon d'atenció a les víctimes: 91 394 89 00 (4 cops)
	Telèfon d'atenció per a les víctimes de la Generalitat: 902 40 00 12
	Telèfon d'atenció de Germanwings des d'Espanya: 900 808 890 (3 cops)
	Telèfon d'atenció de Germanwings des de fora d'Espanya: 00 49 800 11 33 55 77
	Ministeri alemany d'exterior: 0049 30 5000 3000 (3 cops)

8.2 Aparicions dels actors en teleinformatius i en magazins informatius

8.2.1 Temps de paraula dels actors (teleinformatius de migdia i de vespre)

En aquest apartat, s'hi analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 1 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: “Convé tenir present sempre que no és acceptable formular requeriments a les víctimes en circumstàncies inadequades [...]”; la recomanació núm. 3 [adreçada a les autoritats]: “Les autoritats, especialment les polítiques, han d'evitar la sobreactuació [...]”, i la recomanació núm. 5 [adreçada a les empreses audiovisuals]: “[...] substituir-la [la informació rutinària o supèrflua] per intervencions especialitzades de persones o institucions expertes, segons la naturalesa de cada esdeveniment [...]”.

El repartiment del temps de paraula en els teleinformatius de migdia i de vespre de La 1 es decanta cap als actors especialitzats, atès que el 47,2% del temps en correspon, principalment persones expertes.

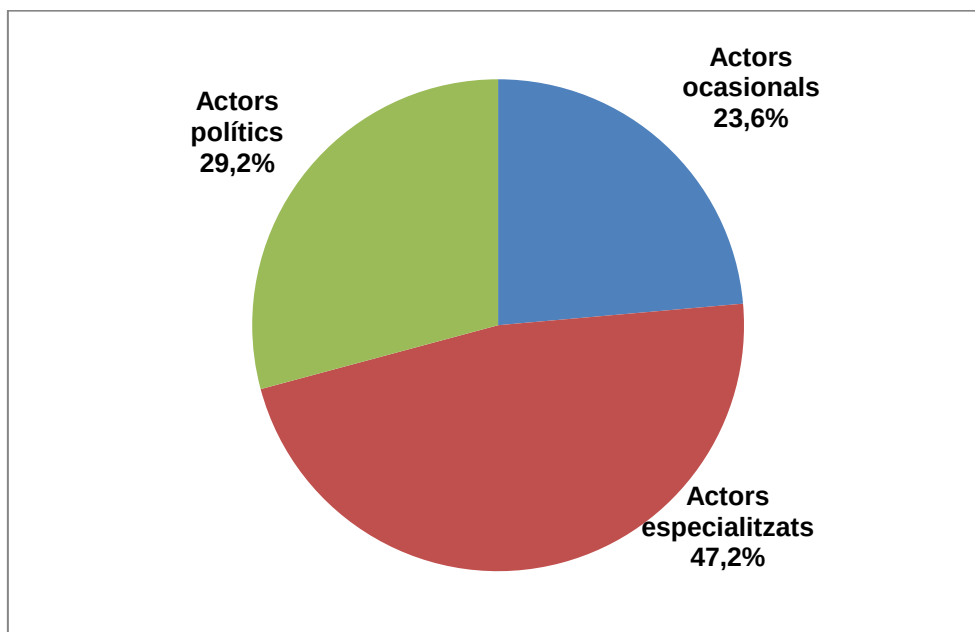
Les intervencions dels actors polítics (29,2%) se centren, principalment, en membres del Govern de l'Estat i d'administracions i governs d'altres estats. La 1 també dona veu a representants de 3 forces polítiques (PSOE, IU i PP).

La suma dels inserts dels actors ocasionals és el 23,6% del total de temps de paraula.

Quadre 38. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Temps de paraula de les agrupacions

Agrupació	Temps de paraula	%	Nombre d'inserts
Persones expertes	0:11:48	30,2	66
Actors circumstancials	0:07:57	20,3	77
Govern de l'Estat	0:06:06	15,6	25
Administració de justícia	0:02:30	6,4	10
Direcció de Lufthansa o Germanwings	0:02:26	6,2	14
Actors polítics d'altres estats	0:01:40	4,3	14
Corona	0:01:38	4,2	7
Actors del món sanitari	0:01:00	2,6	6
Persones afectades	0:00:46	2,0	5
Govern de Catalunya	0:00:41	1,7	2
PSOE	0:00:41	1,7	2
Serveis d'emergències (no sanitaris)	0:00:31	1,3	4
Altres	0:00:31	1,3	4
Govern de les administracions locals catalanes	0:00:17	0,7	2
Món associatiu	0:00:13	0,6	1
IU	0:00:11	0,5	1
PP	0:00:11	0,5	1
Total	0:39:07	100,0	241

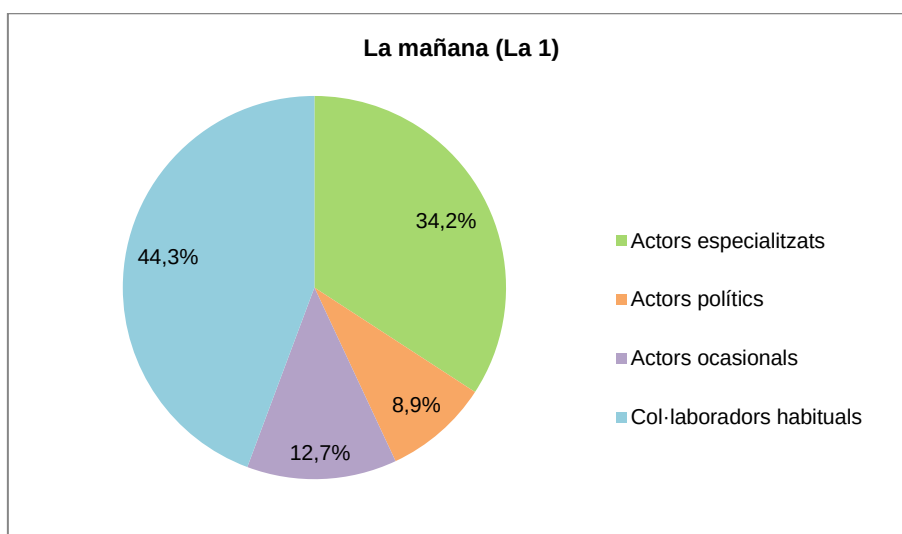
Figura 12. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

8.2.2 Intervencions dels actors en magazins

En el decurs de *La Mañana* tenen un paper preponderant en termes quantitatius les persones que col·laboren habitualment en el programa (44,3% de tots els formats), les persones que intervenen en funció de la seva expertesa en temes relacionats amb el sinistre suposen el 34,2%, els actors ocasionals el 12,7% i les persones amb responsabilitats polítiques el 8,9%.

Figura 13. La 1. *La mañana*. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Per tipologia de format, els col·laboradors habituals apareixen molt majoritàriament abordant el tema del sinistre aeri a les tertúlies del programa; les intervencions especialitzades també tenen lloc, preferentment, en tertúlies i debats; els actors ocasionals, aquells que parlen des de la seva experiència personal són bàsicament, objecte d'entrevistes; els actors polítics es troben sempre en compareixences retransmeses en directe per aquest canal.

Les entrevistes es realitzen a persones expertes (30,8%) i, majoritàriament, a actors ocasionals (69,2%). Entre aquests es troben persones properes a les víctimes (una mare, dos veïns i un company de feina), persones relacionades amb l'intercanvi escolar (el director d'una escola i la mare d'un alumne de l'institut de Llinars del Vallès), un usuari de Germanwings i dos supervivents de l'accident d'Spainair.

Quadre 39. La 1. Magazins amb continguts informatius. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Programa	Data	Format	Actors especialit zats	Actors polítics	Actors ocasionals	Col·lab. habituals	Total
La mañan	24/3	Entrevistes	3	--	1	--	4
		Tertúlies i debats	1	--	--	11	12
		Altres	--	2	--	--	2
	25/3	Entrevistes	1	--	6	--	7
		Tertúlies i debats	13	--	--	11	24
		Altres	1	2	1	--	4
	26/3	Entrevistes	--	--	1	--	1
		Tertúlies i debats	3	--	--	10	13
		Altres	--	3	--	--	3
	27/3 ³	Entrevistes	--	--	1	--	1
		Tertúlies i debats	5	--	--	3	8
		Altres	--	--	--	--	--
Total			27	7	10	35	79
%			34,2%	8,9%	12,7%	44,3%	100%

³ L'anàlisi de les primeres 72 hores acaba a les 11.30 h

8.3 Elements de dramatització i d'espectacularització

En aquest apartat es presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 7 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal tenir molta cura amb la reutilització d'imatges d'arxiu sobre esdeveniments tràgics [...]"; la recomanació núm. 16 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal extremar la cautela a l'hora d'emetre imatges de videoaficionats. [...]"; la recomanació núm. 4 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "[cal evitar] l'efecte acumulatiu de l'ús reiteratiu d'unes mateixes imatges; la recomanació núm. 4 [consideració general]: "Cal evitar [...] el recurs a imatges de víctimes mortes, de fèretres o persones ferides. [...]"; la recomanació núm. 6 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "No haurien d'obtenir-se ni haurien de ser emesos primers plans o plans curts de persones ferides, en estat de xoc o en situació de patiment. [...]", i la recomanació núm. 15 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "[...] cal ser particularment amatents amb el lèxic emprat. Convé evitar adjectius, frases fetes i llocs comuns que dramatitzin [...]"

8.3.1 Canal visual

De les vuit variables analitzades en relació amb elements que poden contribuir a la dramatització i a l'espectacularització de les informacions, de La 1 se'n registren cinc.

Primerament, La 1 utilitza imatges d'arxiu d'altres tragèdies aèries en 8 notícies (3,4% sobre el total de notícies): en quatre d'aquestes notícies -emeses el 26/03 posteriorment a la compareixença del fiscal de Marsella en què anunciava que el copilot va estavellar l'avió de manera deliberada-, es recorre a tragèdies aèries provocades pels pilots; 3 d'elles corresponen als atemptats de l'11-S.

En segon lloc, La 1 emet 1 recreació en animació per ordinador dels fets que mostren com el comandant abandona la cabina i com, en tornar, no pot obrir la porta i comença a picar fortament perquè el copilot l'obri (18 segons de durada).

Per altra banda, el dia 26/03, posteriorment a les declaracions del fiscal de Marsella, 3 notícies del teletinformatiu destaquen la depressió que suposadament va patir el 2009 per explicar l'actuació del copilot.

Finalment, a tots 6 teletinformatius analitzats es fa ús de la reiteració d'imatges dramàtiques i en 1 de les notícies s'inclou primers plans de persones afectades.

Quadre 40. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Imatges d'arxiu d'altres tragèdies	En 8 notícies (3,4% de les notícies amb informació sobre el sinistre)	- Tragèdies aèries antigues (en 4 notícies) - Atemptat 11-S contra el WTC (en 3 notícies) - Tragèdies aèries antigues provocades pel pilot o la tripulació (en 1 notícia)
Imatges de videoafeccionats	No se n'emeten	
Reconstruccions ficcionades	En 1 notícia (0,4%)	- Reconstrucció dels fets a l'interior de l'avió amb ficció animada per ordinador
Discurs culpabilitzador	En 3 notícies (1,3%)	Respecte el copilot i una possible depressió: - Sobreimpressió: "El copiloto (...) tuvo en 2009 una "crisis nerviosa" - Presentadors: "Hoy se ha sabido que en 2009 interrumpió su formación por una depresión" - Presentadors: "Hace 6 años había interrumpido su formación por un largo tiempo"; "tras una baja prolongada, en 2009 había continuado su formación, tras superar las pruebas"; segons una font propera a la mare, "dicen que fue por una depresión" - Presentadors: : "Según algún medio alemán, que cita una amiga de su madre, (la baixa de 2009) fue por depresión". - Insert d'un veí de la localitat: "Si estaba enfermo, alguien tenía que haberlo sabido"
Reiteració d'imatges	N'hi ha en els 6 teleinformatius analitzats (100%)	- Arribada de persones afectades a l'aeroport del Prat - Arribada de persones afectades a l'aeroport de Düsseldorf - Imatges aèries de les restes de l'avió - Imatges aèries de les tasques de rescat - Primer pla / zoom a la caixa negra - Imatge de les tres banderes (francesa, espanyola i alemanya) a la roda de premsa - Fotografia dels 16 alumnes víctimes de la tragèdia - Imatges de minuts de silenci - Imatges de notes de condol i espelmes
Presència d'escenes de duresa excessiva i avís	No s'emeten escenes de duresa excessiva	
Primers plans, plans de detall i zooms de persones afectades	1 notícia amb primers plans (0,4%)	
Grafisme espectacularitzador	No s'inclou grafisme espectacularitzador	

8.3.2 Canal so

Un 12,1% de les notícies de La 1 inclouen lèxic dramatitzador.

Quadre 41. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal so. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Transcripció
Discurs dramatitzador	En 28 notícies (12,1%)	- "Llegan familiares rotos de dolor, desconcertados, buscando algún tipo de información" - "En estado de shock, en busca de información, los familiares han ido llegando durante todo el día a esta terminal del Prat" - "Son momentos de shock, los más delicados. El acogimiento es fundamental. Psicólogos y trabajadores sociales intentan detectar cualquier necesidad" - "En Haltern, a 90 kilómetros de Düsseldorf, 20.000 habitantes, la desolación era hoy absoluta" - "Son las primeras imágenes de un grupo de gendarmes en el lugar del accidente...trabajan en condiciones extremas, a 2.000 metros de altitud, donde nacen los Alpes" - "El Presidente de Lufthansa ha dicho que están todos en la compañía en estado de shock" - "Las autoridades francesas han habilitado pabellones a los pies de los Alpes para acoger a las familias de las 150 víctimas. Las españolas están todavía alojadas en dos hoteles de Castelldefels, en Barcelona. Desde allí esperan con angustia y mucho dolor novedades sobre el rescate de los suyos" - "Una tragedia que aumenta conforme conocemos las historias de sus víctimas" - "Debido al fuerte impacto contra la montaña el avión ha quedado pulverizado" - "Consternación y resignación es lo que nos encontramos entre los pasajeros que vuelan hoy desde este aeropuerto de Düsseldorf" - "Con velas y notas manuscritas algunos pasajeros han dejado su dolor y recuerdo por las víctimas en el aeropuerto de Düsseldorf" - "Este accidente deja muchas historias de vidas truncadas, algunas demasiado pronto, como las de los dieciséis menores alemanes que regresaban a su país tras un intercambio en un pueblo de Barcelona, en Llinars del Vallès " - "Abrazos, velas, flores y una sola pregunta: ¿Por qué?" - "Historias de muerte pero también de vuelta a la vida como la de Manuel, que por un dolor de estómago estuvo a punto de cambiar su vuelo del lunes por el de ayer. Su mujer le animó a que no lo hiciera, sin saber que le salvaba la vida (...) Decisiones, instantes, que para bien o para mal lo cambian todo" - "Las autoridades francesas se muestran preparadas para lo que está por venir: la lenta y minuciosa recuperación del fuselaje del airbus siniestrado, la identificación de los restos humanos y especialmente la asistencia psicológica a las familias que llegan poco a poco con su dolor a este lugar teñido desde ayer de tragedia" - "Recordemos que el avión quedó prácticamente pulverizado" - "Ayer a esta terminal llegarían los que ya no están, de la misma forma, con su equipaje que estaba lleno de días por venir. A Alemania a buscar un camión; a Alemania a buscar el abrazo de los hijos que estaban de Erasmus; a Alemania a buscar ideas en una feria de alimentación; a Alemania a buscar descanso después de interpretar una ópera en el Liceo y recibir un aplauso que será ya el último aplauso; a Alemania a buscarse la vida; a Alemania recién casados a empezar una nueva vida. El destino, esa palabra caprichosa que nos acecha al volver cualquier esquina, a veces es una porquería. El destino siempre debería tener billete de vuelta". - "El airbus cayó entre estas montañas pulverizado, según el gobierno francés" - "Ha habido tantas y tantas muestras de cariño que haría falta todo el

Concepte	Quantificació	Transcripció
		telediario" - "Hay notas en alemán, inglés, castellano, catalán, kurdo, y un sentimiento compartido: todos podemos ser un día el vuelo 4U9525" - "Son (...) unos datos que nos han sobrecogido a todos" - "Entre los medios de comunicación nos quedábamos con la piel de gallina nada más conocer los últimos datos" - "Unas montañas, hasta ahora fuente de placer y deporte, que quieren arropar con el resto de sus gentes a las familias de las víctimas" - "Lo primero que sobrecoge al llegar aquí es el silencio que reina en toda la ciudad" [referint-se a Haltern] - "En Marsella veíamos los semblantes de la gente también que, o bien lloraban o bien tenían el rastro inequívoco en los ojos de haber estado llorando mucho en las últimas horas" - "El alcalde de Haltern ha dicho que tenía la sensación de que esto era una pesadilla que no cesaba e interminable" - "Warum, porqué, se lo preguntan los alumnos del instituto de Haltern" - "Haltern y Llinars del Vallès: dos pequeñas ciudades hermanadas por la adversidad y en Haltern, la fuerza estremecedora del silencio" - "El copiloto, según la fiscalía francesa, fue el que llevó el avión contra las montañas. Un giro que ha causado una profunda conmoción entre los familiares de las víctimas y entre los trabajadores del grupo Lufthansa" - "Trágico giro de 180 grados en la resolución de este trágico asunto" - "Están llegando a esta hora, aquí a esta zona, muy cerca del lugar del siniestro, los primeros familiares de las más de 50 víctimas españolas... presuponemos, entendemos, que poco reconfortante esta llegada aquí a la zona, y muy dolorosa" - "Para los equipos de emergencias las dificultades para llegar y salir de la zona de la montaña se unen al espectáculo dantesco que han encontrado después de un impacto tan violento" - "Es conmoción sobre conmoción, estado de shock sobre estado de shock" - "En cuanto a la reacción de los vecinos es fácil de imaginar, conmoción sobre conmoción. Les cuesta asimilar la noticia" - "A las seis de la tarde han llegado a Seyne-les-Alpes los siete autocares con familias rotas"

8.3.3 Altres recursos d'espectacularització

En un 20,3% de les notícies, La 1 inclou altres elements que poden contribuir a la dramatització de les informacions. D'entre ells destaca (perquè no se'n fa ús als altres canals) el recull final del teletinformatiu amb imatges de la tragèdia aèria i música melancòlica de fons, que, en dues de les quatre ocasions, és música operística. En una de les notícies (25/03 al *Telediario 1*) comença a sonar quan l'*off* explica que una de les passatgeres de l'avió era una cantant d'òpera que tornava a casa després d'actuar al Liceu.

Quadre 42. La 1. Teletinformatius de migdia i de vespre. Altres recursos d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Altres recursos d'espectacularització	En 47 notícies (20,3%)	- Primer pla / zoom de la caixa negra de l'avió sinistrat (11 cops) - Joves de l'institut de Haltern s'abracen i encenen espelmes (5 cops) - Imatge de ram de flors amb el cartell "Mai us oblidarem" a l'institut de Llinars del Vallès (4 cops) - Ficció animada per ordinador de l'estavellament (4 cops) - Imatge d'espelmes a l'institut de Haltern (4 cops) - Relat de les circumstàncies personals del copilot (4 cops) - Primer pla de corones de flors (4 cops) - Primer pla de la palanca que bloqueja la porta de la cabina (4 cops) - Imatge de persones afectades que miren la muntanya i, darrera, furgones policials per preservar la intimitat (3 cops) - Persones afectades que ploren i s'abracen (3 cops) - Relat de les circumstàncies personals de les víctimes (3 cops) - Imatge d'espelmes a l'institut de Haltern i cartell amb el text "Warum" (per què) (3 cops) - Primer pla de flors, espelmes i notes de condol a l'aeroport de Düsseldorf (3 cops) - Muntatge on es veuen espelmes i a sobre se sobreimprimeixen els noms d'algunes de les víctimes del sinistre (2 cops) - Reconstrucció dels fets a l'interior de l'avió amb ficció animada per ordinador - Primer pla de rams de flors amb textos de condol - Primer pla del logotip de Germanwings de color negre, en senyal de dol - Primer pla del monòlit amb rams de flors al voltant - Final del teletinformatiu: recull d'imatges del dia amb música melancòlica (2 cops) - Final del teletinformatiu: recull d'imatges del dia amb música d'òpera melancòlica (2 cops)

8.4 Respecte de la privadesa de les persones afectades

En aquest punt, s'analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 2 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal evitar [...] de recórrer a la participació de menors"; la recomanació núm. 5 [adreçada a empreses audiovisuals]: "[...] és aconsellable prescindir d'aquella informació rutinària o supèrflua que no proporciona valor afegit informatiu o que pot resultar lesiva en la privadesa dels afectats [...]", i la recomanació núm. 5 [adreçada a les autoritats]: "[...] les persones tenen el dret de rebutjar les sol·licituds que formulin els mitjans i emparar-se en el dret a la intimitat i la privadesa".

Quant a la privadesa de les persones afectades, en 37 notícies (15,9% del total) el vídeo i/o l'àudio de les informacions permeten la identificació de persones adultes. En cap cas es mostren menors identificables.

També es detecten 4 inserts que **podrien** correspondre a persones menors d'edat (dos alumnes de l'institut de Llinars del Vallès), tots amb sistemes d'ocultació de la identitat.

En la mostra analitzada no s'observa cap persona amb gest de rebuig manifest a la càmera.

Quadre 43. La 1. Teleinformatius de migdia i de vespre. Respecte de la privadesa de les persones afectades

Concepte	Quantificació	Explicació
Presència d'adults identificables	En 37 notícies apareixen adults identificables (15,9% del total de notícies)	--
Presència de menors identificables	No s'emet cap notícia amb presència de menors identificables	--
Menors amb temps de paraula	S'emeten 4 inserts que podrien ser de persones menors (1,7% del total d'inserts)	Els 4 inserts inclouen sistema d'ocultació
Rebuig manifest a la càmera	No apareix cap persona amb gest de rebuig manifest a la càmera	--

9. El tractament informatiu a Antena 3 TV

9.1 Informació sobre el sinistre aeri

En aquest apartat s'hi presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 3 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "Convé no incórrer en estratègies de sobreatenció mediàtica de les catàstrofes [...]".

9.1.1. Temps d'informació

La primera informació sobre el sinistre aeri té lloc a les 11.41 hores en el marc del magazín *Espejo público*.

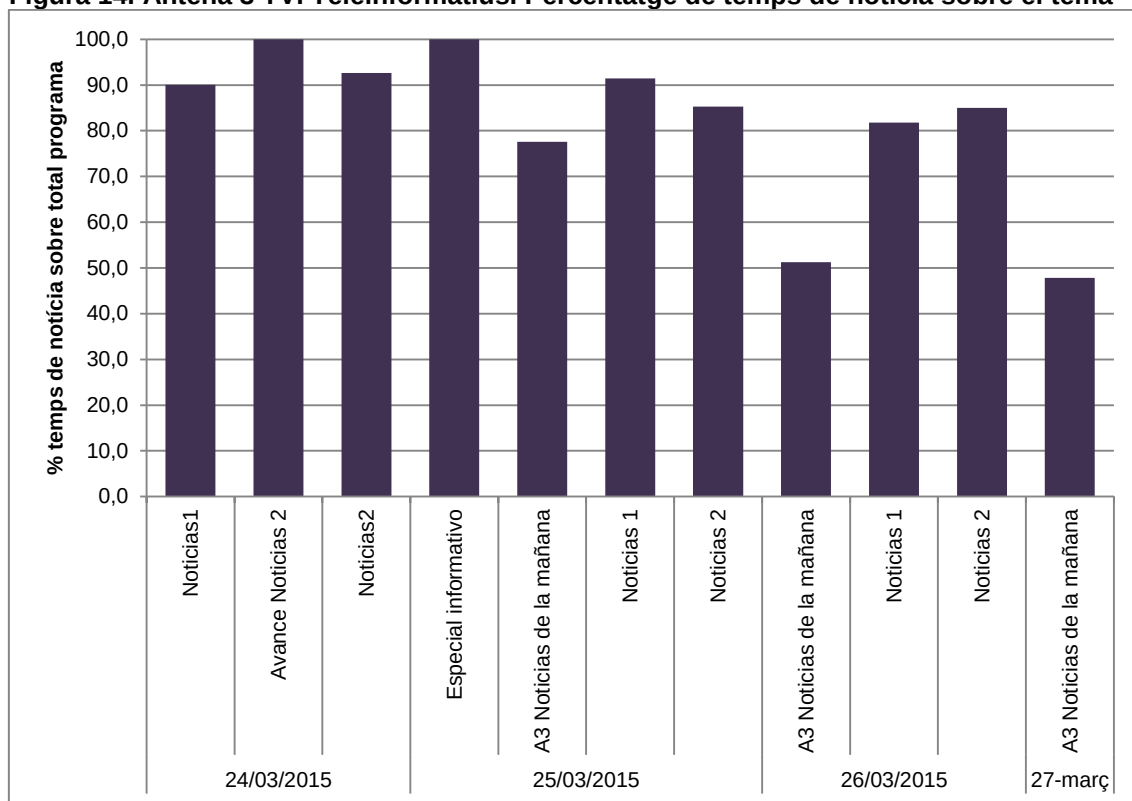
Quant als espais informatius, Antena 3 TV en dedica 9 hores i 51 minuts: el 45,3% del temps correspon als informatius matinals, el 34,7% als teleinformatius habituals de migdia i de vespre i un 20,0% a l'*Especial informativo tragedia aérea*.

Els teleinformatius de migdia i de vespre dediquen a l'estavellament més del 80% del temps total d'informació, amb un màxim del 92,6% en l'edició del vespre del dia 24 i un mínim del 81,8% en l'edició migdia del 26/03.

Quadre 44. Antena 3 TV. Atenció informativa

Data	Hora d'inici	Programa	Temps d'informació sobre l'estavellament	% total del programa
24/03/2015	14.59	Noticias1	0:38:44	90,0
	18.31	Avance Noticias 2	0:03:31	100,0
	21.00	Noticias2	0:34:26	92,6
25/03/2015	0.15	Especial informativo tragedia aérea (inclou avanç)	1:58:22	100,0
	6.15	A3 Noticias de la mañana	1:55:54	77,6
	14.59	Noticias 1	0:42:32	91,4
	21.00	Noticias 2	0:27:53	85,3
26/03/2015	6.15	A3 Noticias de la mañana	1:20:11	51,2
	14.59	Noticias 1	0:31:08	81,8
	21.00	Noticias 2	0:26:58	85,0
27/03/2015	6.15	A3 Noticias de la mañana	1:11:59	47,8
Total			9:51:38	73,3

Figura 14. Antena 3 TV. Teleinformatius. Percentatge de temps de notícia sobre el tema

9.1.2. Tema de les informacions en els teleinformatius

Els arguments informatius que suposen un major temps de notícia a Antena 3 TV es refereixen a la investigació i les hipòtesis de l'estavellament (19,5%), la informació genèrica sobre el sinistre (14,2%) i les actuacions i declaracions institucionals (12,9%).

Quadre 45. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Tema de les informacions sobre l'estavellament

Tema de les informacions	Temps de notícia	% total
Investigació i hipòtesis sobre les causes del sinistre aeri	00:39:15	19,5
Informació genèrica sobre el sinistre aeri	00:28:34	14,2
Actuacions i declaracions institucionals	00:26:02	12,9
Desenvolupament de les tasques de rescat i d'identificació dels cossos	00:21:03	10,4
Atenció als familiars de les víctimes del sinistre aeri	00:16:28	8,2
Seguretat aèria	00:15:15	7,6
Balanç i informació sobre les víctimes del sinistre aeri	00:14:48	7,3
Mostres de condol i solidaritat	00:09:47	4,9
Actuacions i declaracions de la direcció de Lufthansa o Germanwings	00:08:08	4,0
Informació sobre la companyia i/o el model d'avió sinistrat	00:06:08	3,0
Actes en memòria de les víctimes del sinistre aeri a Seyne-les-Alps i Le Vernet	00:04:09	2,1
Hemeroteca de sinistres aeris	00:03:33	1,8
Situació als aeroports després del sinistre aeri	00:02:54	1,4
Commoció dels familiars de les víctimes pel caràcter deliberat del sinistre aeri	00:02:12	1,1
Col·laboració dels veïns de la zona del sinistre	00:01:52	0,9
Altres	00:01:33	0,8
Total	03:21:41	100

Antena 3 TV facilita els següents números de telèfon d'atenció als familiars de les víctimes.

Quadre 46. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Difusió dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes

Concepte	Informació
Presència dels telèfons d'atenció als familiars	Telèfon d'atenció a les víctimes: 900 808 890" (4 cops)
	Telèfon habilitat per la Generalitat: 012
	Tota la informació sobre l'accident a www.fomento.gob.es

9.2 Aparicions dels actors en teleinformatius i en magazins informatius

9.2.1 Temps de paraula dels actors (teleinformatius de migdia i de vespre)

En aquest apartat, s'hi analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 1 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: “Convé tenir present sempre que no és acceptable formular requeriments a les víctimes en circumstàncies inadequades [...]”; la recomanació núm. 3 [adreçada a les autoritats]: “Les autoritats, especialment les polítiques, han d'evitar la sobreactuació [...]”, i la recomanació núm. 5 [adreçada a les empreses audiovisuals]: “[...] substituir-la [la informació rutinària o supèrflua] per intervencions especialitzades de persones o institucions expertes, segons la naturalesa de cada esdeveniment [...]”.

Gairebé tres quartes parts del temps (71,3%) correspon a actors especialitzats, sobretot persones expertes i membres de l'administració de justícia. Amb molt menys temps es troben els actors polítics (17,2%) i els actors ocasionals (11,5%).

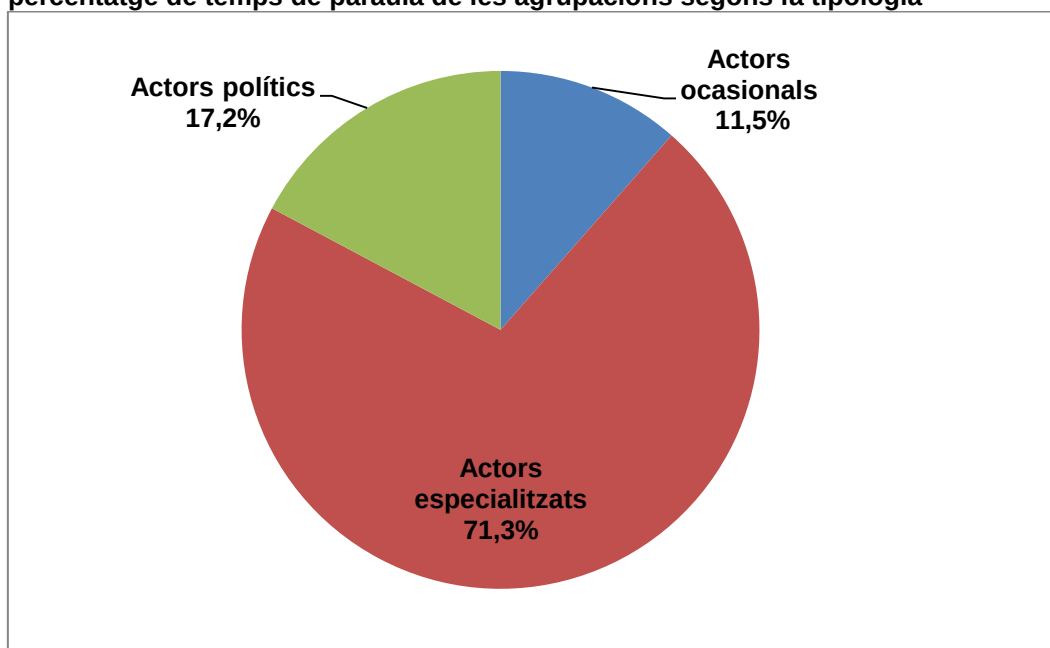
Entre els actors polítics apareixen, principalment, persones del govern de l'Estat i s'inclou, també, temps d'un partit polític (PSOE).

Els actors ocasionals amb temps de paraula són, bàsicament, amics i veïns de les víctimes i usuaris habituals del transport aeri (actors circumstancials).

Quadre 47. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Temps de paraula de les agrupacions

Agrupació	Temps de paraula	%	Nombre d'inserts
Persones expertes	0:15:39	40,5	41
Administració de justícia	0:07:11	18,6	21
Actors circumstancials	0:03:45	9,7	45
Govern de l'Estat	0:03:09	8,2	12
Direcció de Lufthansa o Germanwings	0:02:28	6,4	17
Actors polítics d'altres estats	0:01:43	4,4	17
Serveis d'emergències (no sanitaris)	0:01:25	3,7	14
Actors del món sanitari	0:00:46	2,0	6
Corona	0:00:39	1,7	2
Persones afectades	0:00:34	1,5	3
Govern de Catalunya	0:00:33	1,4	2
PSOE	0:00:21	0,9	2
Administració local no catalana	0:00:09	0,4	1
Altres	0:00:07	0,3	1
Govern de les administracions locals catalanes	0:00:05	0,2	1
Món associatiu	0:00:03	0,1	1
Corts Generals	0:00:01	0,0	1
Total	0:38:38	100,0	187

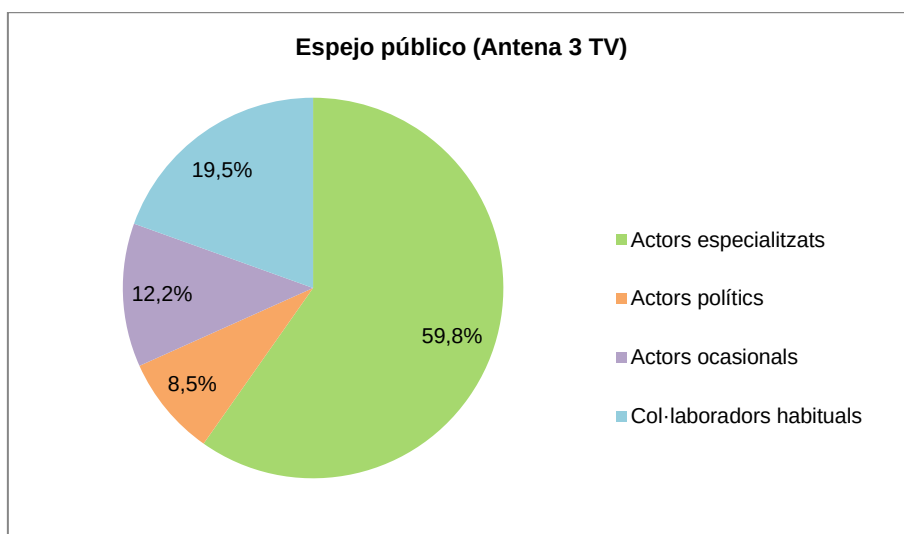
Figura 15. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

9.2.2 Intervencions dels actors en magazins

Les edicions analitzades d'*Espejo público* presenten una majoria d'actors especialitzats (59,8% del total d'intervencions en el conjunt de formats), seguit de persones col·laboradores habituals (19,5%), actors ocasionals (12,2%) i actors polítics (8,5%).

Figura 16. Antena 3 TV. Espejo público. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Si es relaciona la tipologia d'actor i el format en què apareixen, les persones que intervenen com a expertes ho fan en debats i tertúlies i entrevistes de manera molt similar; els col·laboradors apareixen, bàsicament, en les tertúlies on participen habitualment; tots els actors ocasionals intervenen en format d'entrevista.

El 64,7% de les entrevistes (22) són a actors especialitzats, el 29,4% (10) tenen com a protagonista persones que parlen des de la seva vivència personal i les restants (2, el 5,9%) corresponen a actors polítics.

Pel que fa a les 10 entrevistes a actors ocasionals, 3 són a usuaris de Germanwings, 2 a un testimoni de l'accident, 2 tenen relació amb l'intercanvi escolar, una és a la mare d'una de les víctimes, una altra a la directora de l'escola on assisteixen els fills d'una víctima i una altra a una veïna del copilot de l'avió.

Quadre 48. Antena 3 TV. Magazins amb continguts informatius. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Programa	Data	Format	Actors especialitzats	Actors polítics	Actors ocasionals	Col·lab. habituals	Total
Espejo público	24/3	Entrevistes	5	--	--	--	5
		Tertúlies i debats	--	--	--	--	--
		Altres	--	--	--	4	4
	25/3	Entrevistes	7	1	5	--	13
		Tertúlies i debats	8	--	--	5	13
		Altres	2	2	--	--	4
	26/3	Entrevistes	7	--	3	--	10
		Tertúlies i debats	8	--	--	4	12
		Altres	2	3	--	--	5
	27/3 ⁴	Entrevistes	3	1	2	--	6
		Tertúlies i debats	7	--	--	3	10
		Altres	--	--	--	--	--
Total			49	7	10	16	82
%			59,8%	8,5%	12,2%	19,5%	100%

⁴ L'anàlisi de les primeres 72 hores acaba a les 11.30 h.

9.3 Elements de dramatització i d'espectacularització

En aquest apartat es presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 7 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal tenir molta cura amb la reutilització d'imatges d'arxiu sobre esdeveniments tràgics [...]"; la recomanació núm. 16 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal extremar la cautela a l'hora d'emetre imatges de videoafccionats. [...]"; la recomanació núm. 4 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "[cal evitar] l'efecte acumulatiu de l'ús reiteratiu d'unes mateixes imatges; la recomanació núm. 4 [consideració general]: "Cal evitar [...] el recurs a imatges de víctimes mortes, de fèretres o persones ferides. [...]"; la recomanació núm. 6 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "No haurien d'obtenir-se ni haurien de ser emesos primers plans o plans curts de persones ferides, en estat de xoc o en situació de patiment. [...]", i la recomanació núm. 15 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "[...] cal ser particularment amatents amb el lèxic emprat. Convé evitar adjectius, frases fetes i llocs comuns que dramatitzin [...]"

9.3.1 Canal visual

En les notícies emeses per Antena 3 TV sobre el sinistre aeri s'hi inclouen quatre dels vuit recursos que contribueixen a dramatitzar i a espectacularitzar les informacions.

En 2 notícies (1,5% sobre el total) s'emeten imatges d'arxiu d'altres tragèdies aèries (una d'elles intencionada) i es recorre a la reiteració d'imatges dins d'un mateix teletinformatiu en el tots ells.

Per altra banda, en 3 notícies (2,2%) s'hi inclouen primers plans sobre persones afectades i en altres 3 s'hi inclouen sobreimpressions espectacularitzadores en pantalla que destaquen la part més dramàtica de la informació.

Quadre 49. Antena 3 TV. Teletinformatius de migdia i de vespre. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Imatges d'arxiu d'altres tragèdies	En 2 notícies (1,5% de les notícies amb informació sobre el sinistre)	-Tragèdies aèries antigues -Tragèdies aèries antigues provocades pel pilot o la tripulació
Imatges de videoafccionats	No se n'emeten	
Reconstruccions ficcionades	No se n'emeten	
Discurs culpabilitzador	No se'n verbalitza	

Concepte	Quantificació	Explicació
Reiteració d'imatges	N'hi ha en els 6 teletinformatius analitzats (100%)	- Arribada de persones afectades a l'aeroport del Prat - Pla contrapicat d'helicòpter sobrevolant la zona dels Alps on s'ha estavellat l'avió - Imatges aèries de les tasques de rescat - Imatges aèries de les restes de l'avió - Bombers de la Creu roja al pàrquing de la zona 0 - Gendarmeria al pàrquing de la zona 0 - Equips de salvació i helicòpters al pàrquing de la zona 0 - Espelmes a l'institut de Haltern - Espelmes en un faristol - Imatges dels familiars visitant la zona més pròxima al sinistre i desplegant banderes de les nacionalitats
Presència d'escenes de duresa excessiva i avís	No s'emeten escenes de duresa excessiva	
Primers plans, plans de detall i zooms de persones afectades	3 notícies amb primers plans (2,2%)	
Grafisme espectacularitzador	En 3 notícies apareixen sobreimpressions espectacularitzadores (2,2%)	"El avión cayó durante 8 minutos" "El drama de los estudiantes alemanes" "El estremecedor relato del fiscal"

9.3.2 Canal so

En un 18,4% de les notícies l'off incorpora elements de dramatització o d'espectacularització.

Quadre 50. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal so. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Transcripció
Discurs dramatitzador	En 25 notícies (18,4 %)	- "Carreras, lágrimas y consternación en el Aeropuerto del Prat de Barcelona" - "Dos helicópteros de rescate galos han sobrevolado estas montañas de la Provenza y han localizado los restos del aparato. A su alrededor, aseguran, se divisan cuerpos" [repetit en una altra notícia] - "Desde que se ha conocido la noticia, aquí ha sido un degoteo de rostros desencajados, de sollozos, de llantos de estos familiares"; - "Frente al mostrador de la compañía muchos solicitan información y salen corriendo hacia la sala. Llantos y muchos interrogantes. Desde que partieron a primera hora de la mañana del Prat, no han sabido nada de los suyos" - "Mientras tanto, en el aeropuerto de Düsseldorf siguen las escenas dramáticas" - "Estamos viendo muchos familiares con el rostro desencajado" - "Como os podéis imaginar, son momentos muy trágicos, de mucho dolor" - "El aeropuerto del Prat de Barcelona concentra ahora mismo todo el dolor de las familias de las víctimas españolas en este accidente aéreo. Están siendo minutos y horas terribles para ellos" - "Mucho dolor y muy pocas palabras en este lugar" - "En la zona del accidente se ha puesto en marcha un gran, un

Concepte	Quantificació	Transcripció
		gigantesco operativo de rescate" - "Un avión que ha quedado prácticamente pulverizado en la montaña, prácticamente reducido a pequeñas partículas" - "Un avión en mil pedazos" - Presentador: "Se están viviendo escenas de muchísimo dolor". Reportera: "Ni te puedes imaginar" - "Las escenas de dolor se han repetido durante todo el día en el aeropuerto de Barcelona: llantos, abrazos, familiares y amigos acudían a la T2 destrozados" - "El accidente ocurre en las montañas de los Alpes pero el dolor llega hasta A Coruña" - "Son sólo algunas de las decenas de historias truncadas por la catástrofe en nuestro país" - "Los alumnos del colegio al que pertenecían las víctimas muestran así su dolor. La noticia pasa de unos a otros, se abrazan, lloran" - "Los familiares (...) esperan con incertidumbre y angustia noticias en un hotel de Barcelona" - "Los bomberos que sobrevuelan la zona están sobrecogidos" - "Como os podéis imaginar aquí está siendo un día muy duro, muy largo para todas esas familias que están intentando asimilar la tragedia" - "Éste es el drama humano que nos deja este trágico accidente aéreo: 150 vidas truncadas, 51 españoles. Detrás hay muchas historias. Hay algunas especialmente emotivas (...). Entre los fallecidos había tres bebés de pocos meses. (...) Uno de esos bebés volaba con su madre que acababa de actuar en el Liceo junto con otro compañero (...). Había incluso un matrimonio de marroquíes que acababa de casarse, (...) Tres mujeres de la misma familia: abuela, madre e hija. Emma iba a recoger a su hijo que estudia en Inglaterra. La pequeña tenía doce años, hacía sexto de primaria. (...) Deja huérfanos a tres niños pequeños" - "Cada víctima es un drama y, si hablamos de niños, más" - "Una tristeza que aquí (...) se vive en silencio" - "Solamente se oye el llanto contenido de sus compañeros" - "Era infernal tener que volar unas horas después de esa tragedia" - "Detrás de cada nombre hay una historia y, a veces, es una historia muy trágica, por ejemplo la de los tres bebés" - "El silencio llena las calles de Haltern Am See, este pequeño pueblo sumido en el dolor. Les faltan dieciséis vecinos, dieciséis niños, y ese vacío es demasiado grande, es enorme" - "Los datos facilitados por el fiscal, que confirma que el copiloto estrelló voluntariamente el avión, hacen todavía más doloroso e inexplicable todo" - "Suponemos que las últimas noticias han caído como otro jarro de agua fría" - "El relato que hoy hemos escuchado en boca del fiscal ha sido escalofriante" - "Una pesadilla inimaginable, sobre todo para los familiares de las víctimas" - "Vamos a escuchar la sobrecogedora rueda de prensa del fiscal" - "Es estremecedor darse cuenta de lo que ha ocurrido escuchando al fiscal"

9.3.3 Altres recursos d'espectacularització

El 13,2% de les notícies emeses sobre la tragèdia utilitzen altres recursos d'espectacularització. En el cas d'Antena 3 TV s'han detectat seqüències on es veu l'arribada dels primers familiars de les víctimes a l'aeroport i la veu en *off* de la presentadora desapareix per poder sentir els singlots de dolor d'una persona afectada (recurs utilitzat en dues ocasions al *Notícies 1* del 24/03). També són destacables les imatges utilitzades per il·lustrar la hipòtesi de la despressurització en una ficció animada per ordinador: en elles es veu l'interior d'un avió movent-se a sotracs i les màscares que es despengnen del sostre (*Notícies 1* i *Notícies 2* del 25/03).

Quadre 51. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Altres recursos d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Altres recursos d'espectacularització	En 18 notícies (13,2%)	- Relat de les circumstàncies personals de les víctimes (4 cops) - Relat de les circumstàncies personals del copilot (3 cops) - Imatge d'espelmes a l'institut de Haltern (3 cops) - Imatge del Facebook de Germanwings amb el logotip de color negre (2 cops) - Imatges de l'arribada de familiars a l'exterior de l'aeroport del Prat amb àudio activat (se senten singlots de dolor) (2 cops) - Imatges que il·lustren la hipòtesi de la despressurització, on es veu l'interior d'un avió i la càmera que es mou pels sotracs (2 cops) - Imatge de ram de flors amb el cartell "Mai us oblidarem" a l'institut de Llinars del Vallès - Imatge d'espelmes a l'institut de Haltern i cartell amb el text "Warum" (per què) - Imatges de joves de l'institut de Haltern que s'abracen i encenen espelmes - Imatge de joves de Llinars que s'abracen - Imatge d'un avió Germanwings enlairant-se, acompanyat de l'<i>off</i> "El avión siniestrado es éste: un Airbus 320" - Final del teleinformatiu: recull d'imatges dramàtiques del dia

9.4 Respecte de la privadesa de les persones afectades

En aquest punt, s'analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 2 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal evitar [...] de recórrer a la participació de menors"; la recomanació núm. 5 [adreçada a empreses audiovisuals]: "[...] és aconsellable prescindir d'aquella informació rutinària o supèrflua que no proporciona valor afegit informatiu o que pot resultar lesiva en la privadesa dels afectats [...]", i la recomanació núm. 5 [adreçada a les autoritats]: "[...] les persones tenen el dret de rebutjar les sol·licituds que formulin els mitjans i emparar-se en el dret a la intimitat i la privadesa".

Pel que fa a la privadesa de les persones afectades, 26 notícies (19,1% del total) inclouen la presència d'adults que es poden identificar. No es constata la presència de menors identificables.

A banda, 4 inserts **podrien** correspondre a menors d'edat (dos alumnes de l'institut de Llinars del Vallès i un estudiant del de Haltern am See).

No es registren casos de rebuig manifest a la càmera.

Quadre 52. Antena 3 TV. Teleinformatius de migdia i de vespre. Respecte de la privadesa de les persones afectades

Concepte	Quantificació	Explicació
Presència d'adults identificables	En 26 notícies apareixen adults identificables (19,1% del total de notícies)	--
Presència de menors identificables	No s'emet cap notícia amb presència de menors identificables	--
Menors amb temps de paraula	S'emeten 4 inserts que podrien ser de persones menors (2,1% del total d'inserts)	No s'observa cap sistema d'ocultació
Rebuig manifest a la càmera	No apareix cap persona amb gest de rebuig manifest a la càmera	--

10. El tractament informatiu a Telecinco

10.1 Informació sobre el sinistre aeri

En aquest apartat s'hi presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 3 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "Convé no incórrer en estratègies de sobreatenció mediàtica de les catàstrofes [...]"

10.1.1. Temps d'informació

La primera informació oferta per Telecinco en relació amb el sinistre aeri té lloc a les 11.47 hores, durant l'emissió del magazín Ana Rosa.

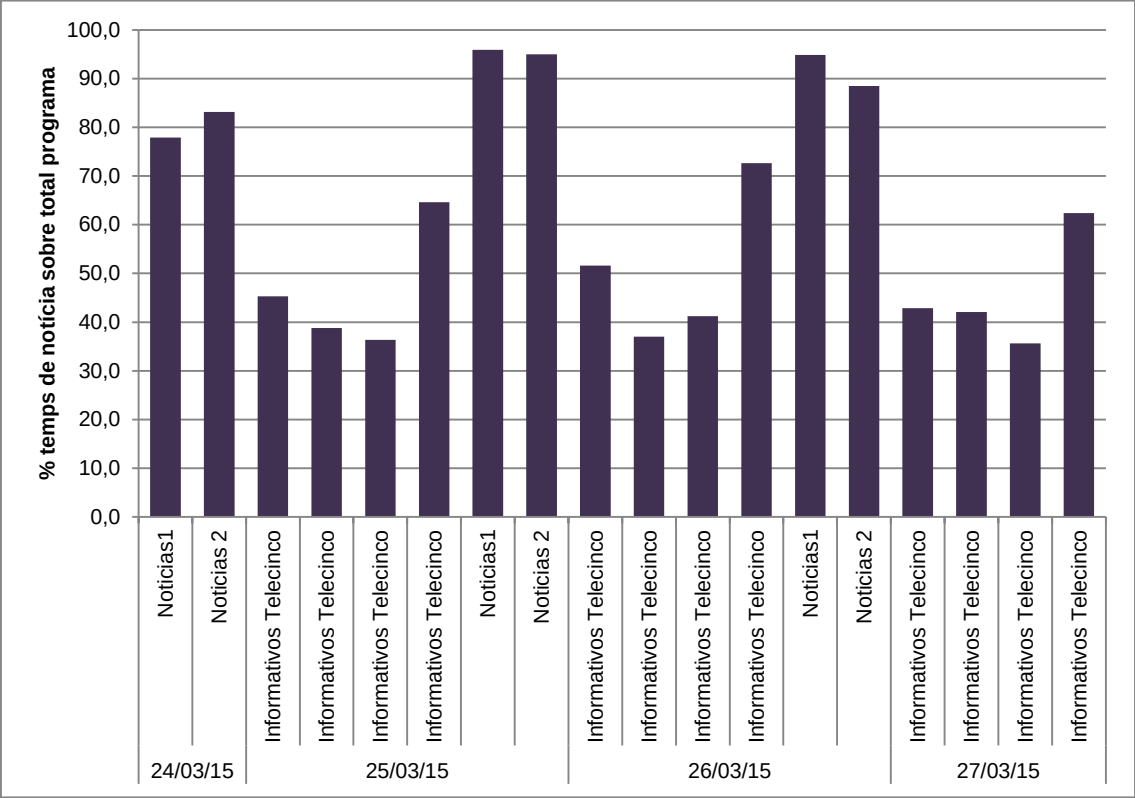
Pel que fa als informatius, Telecinco en va dedicar 6 hores i 51 minuts que es reparteixen entre els teleinformatius de migdia i de vespre (51,6%) i els teleinformatius matinals (48,4%).

La proporció del temps dels teleinformatius de migdia i de vespre que s'ocupen del sinistre oscil·len entre un mínim del 77,9% (*Noticias 1* del 24 de març) i un màxim del 95,9% (*Noticias 1* del 25 de març).

Quadre 53. Telecinco. Atenció informativa

Data	Hora d'inici	Programa	Temps d'informació sobre l'estavellament	% total del programa
24/03/2015	14.56	<i>Noticias1</i>	0:38:25	77,9
	21.04	<i>Noticias 2</i>	0:29:34	83,1
25/03/2015	6.27	<i>Informativos Telecinco</i>	0:14:56	45,3
	7.00	<i>Informativos Telecinco</i>	0:11:39	38,8
	7.30	<i>Informativos Telecinco</i>	0:07:50	36,3
	7.58	<i>Informativos Telecinco</i>	0:29:52	64,6
	14.57	<i>Noticias1</i>	0:42:31	95,9
	21.04	<i>Noticias 2</i>	0:30:06	95,0
26/03/2015	6.27	<i>Informativos Telecinco</i>	0:17:37	51,6
	7.01	<i>Informativos Telecinco</i>	0:10:23	37,0
	7.29	<i>Informativos Telecinco</i>	0:09:32	41,2
	7.58	<i>Informativos Telecinco</i>	0:34:03	72,7
	14.56	<i>Noticias1</i>	0:40:13	94,9
	21.04	<i>Noticias 2</i>	0:31:48	88,5
27/03/2015	6.27	<i>Informativos Telecinco</i>	0:14:18	42,8
	7.00	<i>Informativos Telecinco</i>	0:12:10	42,1
	7.30	<i>Informativos Telecinco</i>	0:08:13	35,6
	7.59	<i>Informativos Telecinco</i>	0:28:41	62,4
Total			6:51:51	65,0

Figura 17. Telecinco. Teleinformatius. Percentatge de temps de notícia sobre el tema

10.1.2. Tema de les informacions en els teleinformatius

Quant al tema de les informacions sobre l'estavellament, Telecinco dedica més temps de notícia al desenvolupament de les tasques de rescat i d'identificació dels cossos (15%), la investigació i les hipòtesis sobre les causes del sinistre (13,4%), l'atenció als familiars de les víctimes (11,3%) i les actuacions i declaracions institucionals (10,0%).

Quadre 54. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Tema de les informacions sobre l'estavellament

Tema de les informacions	Temps de notícia	% total
Desenvolupament de les tasques de rescat i d'identificació dels cossos	00:31:59	15,0
Investigació i hipòtesis sobre les causes del sinistre aeri	00:28:32	13,4
Atenció als familiars de les víctimes del sinistre aeri	00:23:58	11,3
Actuacions i declaracions institucionals	00:21:15	10,0
Informació genèrica sobre el sinistre aeri	00:20:01	9,4
Balanç i informació sobre les víctimes del sinistre aeri	00:17:48	8,4
Mostres de condol i solidaritat	00:15:05	7,1
Situació als aeroports després del sinistre aeri	00:08:55	4,2
Col·laboració dels veïns de la zona del sinistre	00:08:43	4,1
Circumstàncies personals del copilot	00:08:33	4,0
Hemeroteca de sinistres aeris	00:07:40	3,6
Seguretat aèria	00:04:53	2,3
Commoció dels familiars de les víctimes pel caràcter deliberat del sinistre aeri	00:04:39	2,2
Informació sobre la companyia i/o el model d'avió sinistrat	00:03:14	1,5
Actes en memòria de les víctimes del sinistre aeri a Seyne-les-Alps i Le Vernet	00:02:31	1,2
Actuacions i declaracions de la direcció de Lufthansa o Germanwings	00:00:32	0,3
Recopilació d'imatges relacionades amb el sinistre aeri	00:00:30	0,2
Altres	00:03:49	1,8
Total	03:32:37	100

Telecinco informa dels telèfons que s'han posat a disposició dels familiars de les víctimes (vegeu quadre següent).

Quadre 55. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Difusió dels telèfons d'atenció als familiars de les víctimes

Concepte	Informació
Presència dels telèfons d'atenció als familiars	Telèfon d'informació de l'accident. A Catalunya: 012 (4 cops)
	Telèfon d'informació de l'accident. A Catalunya: 902 400 012 (4 cops)
	Telèfon d'informació de l'accident. Consular: 91 394 89 00 (4 cops)

10.2 Aparicions dels actors en teleinformatius i en magazins informatius

10.2.1 Temps de paraula dels actors (teleinformatius de migdia i de vespre)

En aquest apartat, s'hi analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 1 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: “Convé tenir present sempre que no és acceptable formular requeriments a les víctimes en circumstàncies inadequades [...]”; la recomanació núm. 3 [adreçada a les autoritats]: “Les autoritats, especialment les polítiques, han d'evitar la sobreactuació [...]”, i la recomanació núm. 5 [adreçada a les empreses audiovisuals]: “[...] substituir-la [la informació rutinària o supèrflua] per intervencions especialitzades de persones o institucions expertes, segons la naturalesa de cada esdeveniment [...]”.

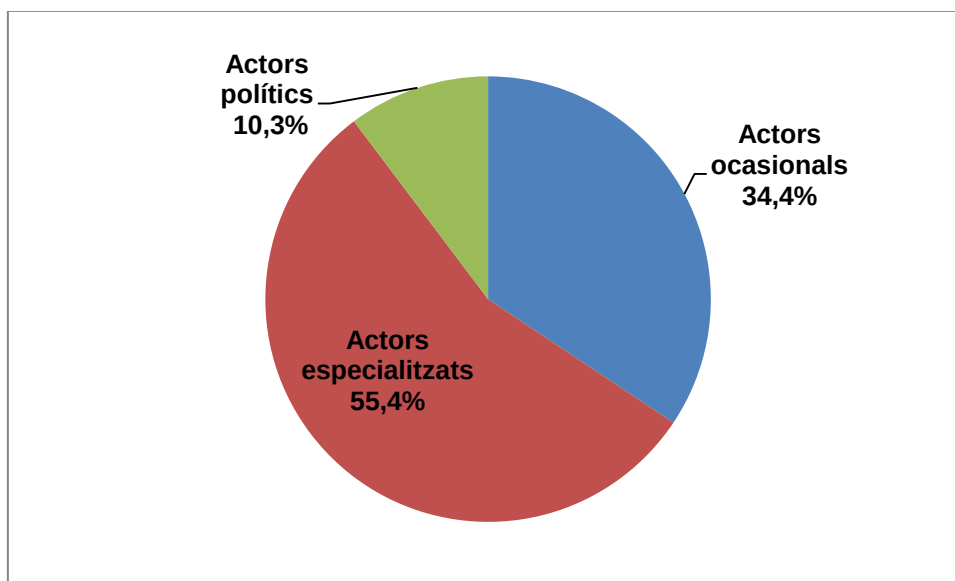
La majoria del temps de paraula (55,4%) correspon a actors especialitzats, sobretot persones expertes i actors del món sanitari. Els actors ocasionals arriben a un 34,4% del temps, la gran majoria del qual pertany a intervencions de persones amb una presència circumstancial, com ara amics i veïns de les víctimes.

Finalment, els actors polítics ocupen el 10,3% del temps, la meitat del qual de membres del govern de l'Estat. Les informacions inclouen un insert d'una formació política (PSOE).

Quadre 56. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Temps de paraula de les agrupacions

Agrupació	Temps de paraula	%	Nombre d'inserts
Persones expertes	0:12:07	38,4	53
Actors circumstancials	0:09:10	29,0	135
Actors del món sanitari	0:02:50	9,0	13
Govern de l'Estat	0:01:38	5,2	14
Persones afectades	0:01:30	4,7	19
Administració de justícia	0:01:05	3,4	10
Actors polítics d'altres estats	0:00:42	2,2	11
Serveis d'emergències (no sanitaris)	0:00:36	1,9	7
Direcció de Lufthansa o Germanwings	0:00:36	1,9	5
Corona	0:00:30	1,6	3
Món associatiu	0:00:15	0,8	2
Administració local no catalana	0:00:12	0,6	3
Altres	0:00:11	0,6	5
Govern de Catalunya	0:00:09	0,5	1
PSOE	0:00:03	0,2	1
Corts Generals	0:00:01	0,1	1
Total	0:31:35	100,0	283

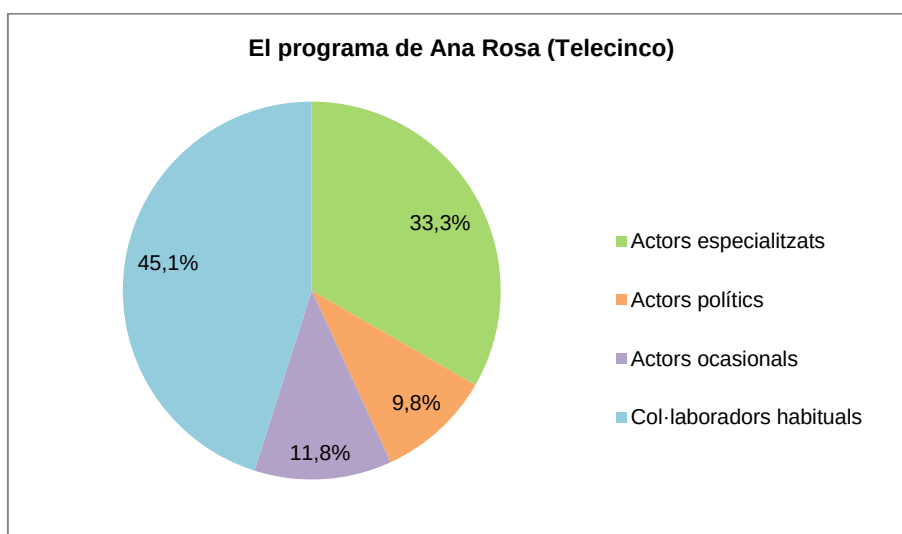
Figura 18. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Comparativa del percentatge de temps de paraula de les agrupacions segons la tipologia

10.2.2 Intervencions dels actors en magazins

El programa d'Ana Rosa, en els dies analitzats, va donar veu, en primer lloc, a les persones que col·laboren habitualment en el programa (45,1% del total d'intervencions en qualsevol format). A continuació es troben les intervencions especialitzades (33,3%), els actors ocasionals (11,8%) i els actors polítics (9,8%).

Figura 19. Telecinco. El programa de Ana Rosa. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Segons la tipologia de format, les persones col·laboradores habituals apareixen, majoritàriament, en les tertúlies on participen periòdicament; les persones que realitzen intervencions especialitzades també tenen lloc, principalment, en tertúlies i debats; aquelles persones que apareixen com a actors ocasionals, és a dir, en funció de la seva experiència personal, són, sempre, objecte d'entrevistes; els actors polítics tenen veu, principalment, en connexions en directe amb declaracions públiques o rodes de premsa (*altres*)

Les 6 entrevistes a persones que parlen des de la seva experiència personal (actors ocasionals), són al pare i mare d'una víctima (que atenen el mitjà a l'exterior de l'hotel on es van concentrar els familiars), una mare d'un alumne de l'institut de Llinars del Vallès, un testimoni de l'accident, una persona amb relació laboral amb dues de les víctimes i una veïna del copilot de l'avió.

Quadre 57. Telecinco. Magazins amb continguts informatius. Aparicions de les agrupacions d'actors segons tipologia d'intervenció

Programa	Data	Format	Actors especialitzats	Actors polítics	Actors ocasionals	Col·lab. habituals	Total
El programa de Ana Rosa	24/3	Entrevistes	2	--	--	--	2
		Tertúlies i debats	--	--	--	--	--
		Altres	--	--	--	3	3
	25/3	Entrevistes	1	1	3	--	5
		Tertúlies i debats	5		--	6	11
		Altres	1	1	--	1	3
	26/3	Entrevistes	2	--	--	--	2
		Tertúlies i debats	3	--	--	6	9
		Altres	--	3	--	1	4
	27/3 ⁵	Entrevistes	--	--	3	--	3
		Tertúlies i debats	3	--	--	4	7
		Altres	--	--	--	2	2
Total %			17	5	6	23	51
			33,3%	9,8%	11,8%	45,1%	100%

⁵ L'anàlisi de les primeres 72 hores acaba a les 11.30 h.

10.3 Elements de dramatització i d'espectacularització

En aquest apartat es presenten els paràmetres d'anàlisi referents a la recomanació núm. 7 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal tenir molta cura amb la reutilització d'imatges d'arxiu sobre esdeveniments tràgics [...]"; la recomanació núm. 16 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal extremer la cautela a l'hora d'emetre imatges de videoafeccionats. [...]"; la recomanació núm. 4 [adreçada a les empreses audiovisuals]: "[cal evitar] l'efecte acumulatiu de l'ús reiteratiu d'unes mateixes imatges; la recomanació núm. 4 [consideració general]: "Cal evitar [...] el recurs a imatges de víctimes mortes, de fèretres o persones ferides. [...]"; la recomanació núm. 6 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "No haurien d'obtenir-se ni haurien de ser emesos primers plans o plans curts de persones ferides, en estat de xoc o en situació de patiment. [...]", i la recomanació núm. 15 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "[...] cal ser particularment amatents amb el lèxic emprat. Convé evitar adjectius, frases fetes i llocs comuns que dramatitzin [...]"

10.3.1 Canal visual

Telecinco fa ús de set dels vuit recursos d'espectacularització de la informació analitzats.

En aquest sentit, els teletinformatius del canal utilitzen imatges d'arxiu d'altres sinistres aeris en 10 notícies (7%), 3 d'elles tragèdies provocades per la tripulació (1 correspon als atemptats de l'11-S) i reiteració d'imatges dramàtiques en tots els sis teletinformatius analitzats.

Quant a l'ús de imatges de videoafeccionats, Telecinco n'emet en dues notícies (l'1,4% del total): corresponen a les imatges que va gravar un periodista francès després d'assabentar-se de la notícia i abans que arribessin els equips de rescat; en elles, de lluny, s'observen les restes de l'avió sinistrat.

Pel que fa a les reconstruccions ficcionades, Telecinco n'utilitza en tres notícies (el 2,1%), inclòs un titular del 26/03, sempre en format d'animació generada per ordinador. En elles s'observa com el comandant abandona la cabina, torna, prem el codi, no pot obrir la porta i pica fortament; a més, cal destacar que en una de les tres reconstruccions, hi apareixen també els passatgers de l'avió asseguts que comencen a posar-se nerviosos quan veuen que l'avió trontolla.

A partir de l'informatiu vespre del 26/03, Telecinco elabora un discurs de culpabilitat que atribueix el comportament del copilot a una suposada depressió (en 4 notícies, el 2,8% del total).

Finalment, Telecinco fa primers plans de persones afectades en 6 notícies (4,2%) i utilitza grafisme espectacularitzador en 9 (6,2%).

Quadre 58. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal visual. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Imatges d'arxiu d'altres tragèdies	En 10 notícies (7% de les notícies amb informació sobre el sinistre)	- Tragèdies aèries antigues (en 7 notícies) - Tragèdies aèries antigues provocades pel pilot o la tripulació (en 2 notícies) - Atemptat 11-S contra el WTC (en 1 notícia)
Imatges de videoafeccionats	En 2 notícies (1,4%)	Imatges gravades per un veí de Le Vernet de la zona de l'accident abans de l'arribada dels helicòpters (de l'avió de lluny)
Reconstruccions ficcionades	En 3 notícies (2,1%)	Reconstrucció dels fets a l'interior de l'avió amb ficció animada per ordinador
Discurs culpabilitzador	En 4 notícies (2,8%)	Respecte el copilot i una possible depressió: - "...este joven que están viendo, Andreas Lubitz, de 27 años, es el único responsable de la tragedia del martes." - "Ha trascendido que la baja fue por depresión, pero la compañía se defiende asegurando que sus filtros funcionaron." - "Pero seguimos con ese personaje principal de la trama, ese personaje oscuro de toda esta historia, que es el copiloto Andreas Lubitz. (...) Pero había un lado oculto, un trastorno psicológico, un síndrome de trabajador quemado como apuntan algunas fuentes" - "Qué ocurre con los pilotos? Las compañías aéreas también someten a un control médico y psicológico a todos sus pilotos. Unos controles periódicos que, en este caso parece que podrían haber pasado por alto los problemas de Andreas Lubitz." - Sobreimpressió: "La aerolínea defiende sus controles pero evita confirmar si Lubitz fue tratado por depresión"
Reiteració d'imatges	N'hi ha en els 6 teleinformatius analitzats (100%)	- Arribada de persones afectades a l'aeroport del Prat - Imatges aèries de les restes de l'avió - Imatges aèries de les tasques de rescat - Dues fotografies de grup on apareixen els menors que anaven a l'avió sinistrat - Imatges de les mostres de condol davant l'institut de Haltern (espelmes, flors, fotografies, etc) - Imatge d'una menor plorant abraçada pel seu pare
Presència d'escenes de duresa excessiva i avís	No s'emeten escenes de duresa excessiva	
Primers plans, plans de detall i zooms de persones afectades	6 notícies amb primers plans (4,2%)	
Grafisme espectacularitzador	En 9 notícies apareixen sobreimpressions espectacularitzadores	"Nerviosismo y angustia de los pasajeros de otros vuelos en una jornada triste para la aeronáutica" "Unidos por la tragedia"

Concepte	Quantificació	Explicació
	(6,2%)	"El avión quedó pulverizado" "Logran sacar los primeros cuerpos de entre los restos de un avión 'pulverizado'" "Duelo en toda España por una catástrofe que ha destrozado a medio centenar de familias" "Pasajeros angustiados en el vuelo que hoy repetía la ruta entre Barcelona y Düsseldorf" "El fiscal del caso dice que sólo se escucharon gritos de pasajeros poco antes de la tragedia" "El comandante aporrea la puerta y dice: Andreas abre la puerta" "De copiloto a asesino en vuelo"

10.3.2 Canal so

El 22,9% de les informacions sobre la tragèdia inclouen lèxic i construccions verbals que poden incrementar la dramatització de les peces.

Quadre 59. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Canal so. Elements de dramatització o d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Transcripció
Discurs dramatitzador	En 33 notícies (22,9 %)	- "Rostros desencajados, caras de angustia, tristeza inmensa entre los que van llegando al aeropuerto del Prat" - "Carreras por los pasillos para confirmar las peores noticias, porque no hay supervivientes" - "La violencia del impacto ha desperdigado los cuerpos en muchos metros a la redonda y será necesaria una búsqueda exhaustiva. En caso de que haya algún superviviente su suerte dependerá de que encuentre un lugar para protegerse del frío" - "Trozos del fuselaje esparcidos en distintas laderas de la montaña y, entre ellos, centenar y medio de vidas rotas" - "Los equipos de socorro no daban crédito a lo que estaban viendo esta tarde" - "Rompe el corazón ver estas imágenes de rostros desencajados" - "Una visita que había comenzado con los rostros demudados, (...) con la expresión de condolencias" - "Los Reyes (...) desencajados, asistían a una ceremonia de bienvenida" - "Con el rostro desencajado, sin poder ocultar la angustia, la tristeza inmensa, la desolación, con la urgencia por confirmar noticias" - "Sus rostros desencajados muestran el dolor que ha invadido durante todo el día el aeropuerto de Düsseldorf" - "Pero en el Joseph-König hoy faltan dieciséis alumnos y dos de sus profesoras. Al alcalde de esta localidad situada a 80 kilómetros de Düsseldorf se le entrecorta la voz" - "Este día negro para la aviación civil" - "Luto y dolor también en Alemania, sobre todo en ese instituto de Haltern donde hoy esperaban encontrarse con los dieciséis adolescentes alemanes" - "Tiene 1.300 habitantes y, como es lógico, todavía están muy conmocionados y guardan el susto en el cuerpo pero han arrancado el lado más humano y se han volcado (...) en esta tragedia" - "Sentimientos universales en un pueblo que muestra su luto" - "Digne-les-Bains se convierte en el centro de acogida del dolor de las familias"

Concepte	Quantificació	Transcripció
		- "Si los restos del avión están pulverizados es muy triste y doloroso decir que los restos de las víctimas están esparcidos y muy desmembrados por la zona" - "Aquí en España el dolor se concentra en un hotel de Castelldefels" - "Una corona de flores de los taxistas. Algunos de ellos llevaron al aeropuerto a los pasajeros fallecidos" - "El drama en el aire deja el dolor en tierra" - "Todo el pueblo de Llinars se está volcando en que estos alumnos superen cuanto antes esta terrible pérdida" - "En este instituto de Llinars nunca les olvidarán. La pérdida de los dieciséis compañeros alemanes ha dejado un vacío inmenso en sus corazones" - "Sobre todo ha sido un gran golpe para sus compañeros de pupitre, con quienes las víctimas habían compartido fotografías de su estancia en España a través del móvil y de las redes sociales" - "Una inmensa tristeza inunda este instituto alemán. Aquí las lágrimas hablan del dolor por los dieciséis amigos de quince y dieciséis años que no volverán a ver. Del vacío que también han dejado las dos profesoras que se fueron con ellos" - "Por todas esas historias rotas, inacabadas, hoy se ha guardado un minuto de silencio en muchos puntos de España" - "Infinidad de pequeños restos del naufragio aéreo que dejaron las 150 víctimas que iban a bordo" - "Golpe durísimo a las familias, que siguen en estado de shock" - "No contesta (...) al desesperado comandante que cuando se da cuenta de lo que está ocurriendo se le escucha repetidamente, insistentemente, desesperado intentar acceder" - "El nombre del copiloto (...) suena en la hipótesis más retorcida que nadie podía imaginar" - "Lo que en principio era sólo una teoría, una mera especulación se ha convertido en certeza. La inconcebible pesadilla se hace realidad. Ese joven piloto decide acabar con todo y estrellar un avión lleno de pasajeros" - "El copiloto es quien ha provocado deliberadamente la muerte de sus seres queridos" - "Los residentes (...) lamentan que estas montañas, que hasta ahora han traído prosperidad a estos pueblos, se hayan convertido ahora en el escenario del horror." - "Una dramática oración entre lágrimas ante un espectáculo dantesco" - "A pie y durante ocho horas, los militares franceses ascienden hasta estos pliegues montañosos regados por infinidad de pequeños restos" - "Es simplemente la decisión de alguien que aprovecha la salida del piloto (...) para llevar el avión hacia la destrucción y la muerte" - "El caso del trágico accidente de un avión alemán en los Alpes se convertía esta mañana en el caso de un homicidio masivo" - "Y después, (...) el aparato se estrellaba con 150 vidas destruidas" - "Este (...) hombre será recordado como un presunto homicida masivo" - "Hace tan sólo unas horas que Europa asiste a la supuesta y retorcida obra de quien puede ser su último asesino en masa" - "La tarde nublada recibe a la comitiva. Siete autobuses con 250 personas unidas por el mismo dolor. Ese que apenas permite caminar a una pareja nada más poner pie en las afueras de Le Vernet. Están, después de 48 horas de pesadilla, en la población más cercana al lugar maldito" - "Seguimos conociendo (...) los motivos que les llevaron a realizar ese viaje, a tomar ese avión y cómo sus familiares recuerdan esa despedida sin saber que nunca más les volverían a ver" - "Su hermana nos muestra las manos pintadas de henna aún por la boda. Ésta será una pista para encontrar los restos de Asmae"

10.3.3 Altres recursos d'espectacularització

Un 18,7% de les notícies emeses per Telecinco inclouen altres elements d'espectacularització de les informacions. D'entre ells destaca la seqüència en la qual es fa una lectura labial de la Reina d'Espanya i se sobreimprimeix en pantalla la interpel·lació que fa al primer ministre francès, on diu: "Parece que están todos... que han fallecido todos" tant bon punt es van assabentar de la notícia de l'estavellament (emesa el 24/03 als teleinformatius de migdia i vespre). També cal destacar la seqüència en la qual la germana d'una de les persones que anaven a l'avió llegeix en veu alta l'últim whatsapp que la víctima li va enviar; al mateix temps que llegeix, se sobreimprimeix en pantalla el text.

Quadre 60. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Altres recursos d'espectacularització

Concepte	Quantificació	Explicació
Altres recursos d'espectacularització	En 27 notícies (18,7 %)	- Relat de les circumstàncies personals de les víctimes (9 cops) - Relat de les circumstàncies personals del copilot (3 cops) - Primer pla / zoom de la caixa negra de l'avió sinistrat (3 cops) - Reconstrucció dels fets a l'interior de l'avió amb ficció animada per ordinador (3 cops) - Primer pla de la palanca que bloqueja la porta de la cabina (2 cops) - Primer pla del diari La Provence amb el titular "La tragédie" (2 cops) - Traducció labial del que diu la Reina d'Espanya al Primer Ministre Francès: "Parece que están todos... que han fallecido todos" (2 cops) - Recull d'imatges del dia amb música melancòlica - Fotografia doble que compara el lloc del sinistre abans i després de l'accident - Locució i transcripció del darrer missatge de mòbil que va enviar una de les víctimes a la seva germana - Àudio de plors d'una persona afectada al principi de la notícia

10.4 Respecte de la privadesa de les persones afectades

En aquest punt, s'analitzen els paràmetres referents a la recomanació núm. 2 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]: "Cal evitar [...] de recórrer a la participació de menors"; la recomanació núm. 5 [adreçada a empreses audiovisuals]: "[...] és aconsellable prescindir d'aquella informació rutinària o supèrflua que no proporciona valor afegit informatiu o que pot resultar lesiva en la privadesa dels afectats [...]", i la recomanació núm. 5 [adreçada a les autoritats]: "[...] les persones tenen el dret de rebutjar les sol·licituds que formulin els mitjans i emparar-se en el dret a la intimitat i la privadesa".

La presència d'adults identificables es troba en 36 notícies (25% del total), mentre que la de menors d'edat es detecta en 5 (3,5%).

L'anàlisi dels inserts indica que 17 (6% del total) **podrien** correspondre a menors d'edat. En concret, es registren 10 intervencions d'alumnes de l'institut de Llinars del Vallès i 7 d'estudiants del de Haltern am See.

Per últim, cal assenyalar que no apareixen situacions de rebuig manifest a la càmera per part de les persones afectades.

Quadre 61. Telecinco. Teleinformatius de migdia i de vespre. Respecte de la privadesa de les persones afectades

Concepte	Quantificació	Explicació
Presència d'adults identificables	En 36 notícies apareixen adults identificables (25% del total de notícies)	--
Presència de menors identificables	En 5 notícies apareixen menors identificables (3,5% del total de notícies)	--
Menors amb temps de paraula	S'emeten 17 inserts que podrien ser de persones menors (6% del total d'inserts)	No s'observa cap sistema d'ocultació
Rebuig manifest a la càmera	No apareix cap persona amb gest de rebuig manifest a la càmera	--

11. El compliment de les Recomanacions sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals

Quadre 62. Quadre resum del seguiment de les Recomanacions

Paràmetre d'anàlisi	Recomanació	Variable d'anàlisi	TV3	8tv	TVE a Catalunya	La 1	Antena 3 TV	Telecinco
Atenció informativa	Núm. 3 [adreçada a les empreses audiovisuals]. "Convé no incórrer en estratègies de sobreatenció mediàtica de les catàstrofes [...]"	Temps total de notícia sobre el tema	10:13:13	4:41:06	1:02:05	9:37:46	9:51:38	6:51:51
		Teleinformatius de migdia i de vespre que dediquen més del 75% de la durada al sinistre	1 de 6	1 de 3	2 de 5	4 de 6	6 de 6	6 de 6
		% màxim d'atenció informativa en un teleinformatiu de migdia i de vespre	79,6% (TN vespre 24/03)	91,2% (8 al dia 24/03)	87,4% (L'informatiu vespre 25/03)	85,2% (TD2 24/03)	92,6% (Noticias 2 24/03)	95,9% (Noticias 1 25/03)
Aparicions d'actors	Núm. 1 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]. "Convé tenir present sempre que no és acceptable formular requeriments a les víctimes en circumstàncies inadequades [...]"	% Temps de paraula de persones afectades als teleinformatius	--	11%	7,5%	2%	1,5%	4,7%
	Núm. 3 [adreçada a les autoritats]. "Les autoritats, especialment les polítiques, han d'evitar la sobreactuació [...] Haurien de renunciar a accions com les declaracions rutinàries o la convocatòria explícita de càmeres."	% Temps de paraula dels actors polítics als teleinformatius	35,5%	28,5%	24,8%	29,2%	17,2%	10,3%
		% Intervencions dels actors polítics als magazins	15,2%	12,1%	--	8,9%	8,5%	9,8%
	Núm. 5 [adreçada a les empreses audiovisuals]. "[...] prescindir d'aquella informació rutinària i supèrflua, que no proporciona valor afegit informatiu o que pot resultar lesiva en la privadesa dels afectats, i substituir-la per intervencions especialitzades de persones o institucions expertes, segons la naturalesa de cada esdeveniment [...]."	% Temps de paraula dels actors ocasionals als teleinformatius	9,9%	35%	29,2%	23,6%	11,5%	34,4%
		% Intervencions dels actors ocasionals als magazins	2,5%	6,1%	--	12,7%	12,2%	11,8%
		% Intervencions dels col·laboradors habituals als magazins	31,6%	42,4%	--	44,3%	19,5%	45,1%
		% Temps de paraula d' actors especialitzats als teleinformatius	54,5%	36,4%	45,9%	47,2%	71,3%	55,4%
		% Intervencions dels actors especialitzats als magazins	50,6%	39,4%	--	34,2%	59,8%	33,3%

Paràmetre d'anàlisi	Recomanació	Variable d'anàlisi	TV3	8tv	TVE a Catalunya	La 1	Antena 3 TV	Telecinco
Elements de dramatització i espectacularització	Núm. 7 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]. "Cal tenir molta cura amb la reutilització d'imatges d'arxiu sobre esdeveniments tràgics [...]"	Notícies amb emissió d'imatges d'arxiu d'altres tragèdies	6 (4%)	1 (1,5%)	--	8 (3,4%)	2 (1,5%)	10 (7%)
	Núm. 16 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]. "Cal extremar la cautela a l'hora d'emetre imatges de videoaficionats [...] resulta recomanable que les imatges hagin passat per un procés d'edició [...]"	Notícies amb emissió de cintes de videoaficionats	--	--	--	--	--	2 (1,4%)
	Núm. 9 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]. "[...] la recreació per ficció dramatitzada, ha de ser assenyalada de manera inequívoca [...]"	Emissió de reconstruccions ficcionades	--	--	--	1 animació per ordinador (0,4%)	--	3 animacions per ordinador (2,1%)
	Núm. 14 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]. "Convé extremar la prudència a l'hora de construir discursos i seqüències de causalitat [...] no incórrer en atribucions de culpabilitat	Discurs culpabilitzador	1 (0,7%)	--	--	3 (1,3%)	--	4 (2,8%)
	Núm. 4. [adreçada a les empreses audiovisuals]. "El sentit de la mesura i les proporcions és fonamental [...] Cal evitar [...] l'efecte acumulatiu de l'ús reiteratiu d'unes mateixes imatges"	Teleinformatius amb reiteració d'imatges	5 teleinformatius (83,3%)	2 teleinformatius (66,6%)	2 teleinformatius (40%)	6 teleinformatius (100%)	6 teleinformatius (100%)	6 teleinformatius (100%)
	Núm. 5 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]. "Cal procurar que els plans de persones afectades no transgredeixin la seva privadesa. [...]" Núm. 6 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]. "No haurien (...) de ser emesos primers plans o plans curts de persones ferides, en estat de xoc, o en situació de patiment [...]"	Notícies amb primers plans i zooms de persones afectades	--	1 (1,5%)	--	1 (0,4%)	3 (2,2%)	6 (4,2%)
	Núm. 15 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]. "[...] cal ser particularment amatents amb el lèxic emprat. Convé evitar adjectius, frases fetes i llocs comuns que dramatitzin"	Grafisme amb discurs dramatitzador	--	1 (1,5%)	--	--	3 (2,2%)	9 (6,2%)

Paràmetre d'anàlisi	Recomanació	Variable d'anàlisi	TV3	8tv	TVE a Catalunya	La 1	Antena 3 TV	Telecinco
Elements de dramatització i espectacularització	Núm. 4 [adreçada als professionals de la informació audiovisual]. "Resulta recomanable, en el tractament de les tragèdies, evitar qualsevol mena d'efectes i recursos que tenen una funció preferentment espectacularitzadora."	Notícies amb discurs dramatitzador del prestador	8 (5,3%)	12 (17,9%)	--	28 (12,1%)	25 (18,4%)	33 (22,9%)
		Nombre de notícies que contenen altres recursos d'espectacularització	11 (7,3%)	8 (11,9%)	11 (18,3%)	47 (20,3%)	18 (13,2%)	27 (18,7%)
Respecte a la privadesa de les persones afectades i víctimes	Núm. 5 [adreçada a les empreses audiovisuals]. "Sempre que sigui possible, és aconsellable prescindir d'aquella informació rutinària o supèrflua, que no proporciona valor afegit informatiu o que pot resultar lesiva en la privadesa dels afectats [...]"	Nombre de notícies amb persones afectades i víctimes adultes amb elements d'identificació	15 (10%)	8 (11,9%)	12 (20%)	37 (15,9%)	26 (19,1%)	36 (25%)
	Núm. 2 adreçada als professionals de la informació audiovisual]. "Cal evitar, en general i fins on sigui possible, de recórrer a la participació de menors".	Nombre de notícies amb víctimes i persones afectades menors d'edat amb elements d'identificació	No apareixen menors identificables No hi ha inserts de menors d'edat	No apareixen menors identificables No hi ha inserts de menors d'edat	No apareixen menors identificables S'emeten 4 inserts que podrien ser menors d'edat (5,5% del total d'inserts) (2 d'ells amb sistemes d'ocultació)	No apareixen menors identificables S'emeten 4 inserts que podrien ser menors d'edat (1,7% del total d'inserts) (tots 4 amb sistemes d'ocultació)	No apareixen menors identificables S'emeten 4 inserts que podrien ser menors d'edat (2,1% del total d'inserts)	En 5 notícies apareixen menors identificables (3,5%) S'emeten 17 inserts que podrien ser menors d'edat (6% del total d'inserts)
	Núm. 5 [adreçada a les autoritats]. "[...] en qualsevol circumstància, i especialment en situació dolosa, les persones tenen el dret de rebutjar les sol·licituds que formulin els mitjans i emparar-se en el seu dret a la intimitat i la privadesa."	Situacions de rebuig manifest a la càmera	--	--	--	--	--	--

12. Conclusions

12.1. La reacció informativa (11.30 h a 14.30 h)

Les primeres informacions sobre l'estavellament de l'avió de Germanwings arriba a les pantalles dins de l'hora posterior als fets (entorn de les 11 del matí) a quatre de les cinc televisions generalistes: Antena 3 TV (11.41h), Telecinco i TV3 (11.47 h), La 1 (11.54 h). Aquests canals tenen en comú que en aquella franja oferien programes magazins amb continguts informatius. A partir d'aquest moment, la gran majoria dels continguts d'aquests magazins es refereixen a l'estavellament de l'avió.

8tv, per la seva banda, n'informa en l'avanç de l'espai *Arucitys* (13.48 h).

Els dos canals públics generalistes (TV3 i La 1) modifiquen la seva programació durant les tres primeres hores analitzades (11.30 h a 14.30 h) i coincideixen a emetre sengles especials informatius de manera conjunta amb els canals d'informació contínua de cada prestador: *Especial informatiu*, a partir de les 13.38 h (TV3 i 3/24) i *TD Especial informativo* a les 14.04 h (La 1 i Canal 24h). L'emissió d'aquest especial a La 1 va substituir *L'informatiu migdia* de TVE a Catalunya. Aquests programes es van estendre fins a l'inici dels teleinformatius de migdia (a les 14.30 h a TV3 i a les 15 h a La 1).

8tv, Antena 3 TV i Telecinco van mantenir la programació habitual. La següent informació va tenir lloc, a 8tv en una connexió amb la redacció d'informatius en el marc del programa *Arucitys* i als dos canals d'àmbit estatal en els teleinformatius emesos a partir de les 15 h.

Els canals públics d'informació contínua, 3/24 i Canal 24h, informen sobre l'accident abans que els canals generalistes del grup i, en primer lloc, amb una sobreimpressió. Així, el 3/24 n'informa a partir de les 11.44 h i el Canal 24 h a partir de les 11.48 h.

El 3/24 va actualitzant la informació (tant sobreimpresa com en peces informatives) fins a les 13.08 quan connecta amb l'especial informatiu en emissió conjunta amb TV3. Igualment, el Canal 24h realitza aquesta tasca fins a les 14.04 h quan emet, amb La 1, el *TD especial informativo*.

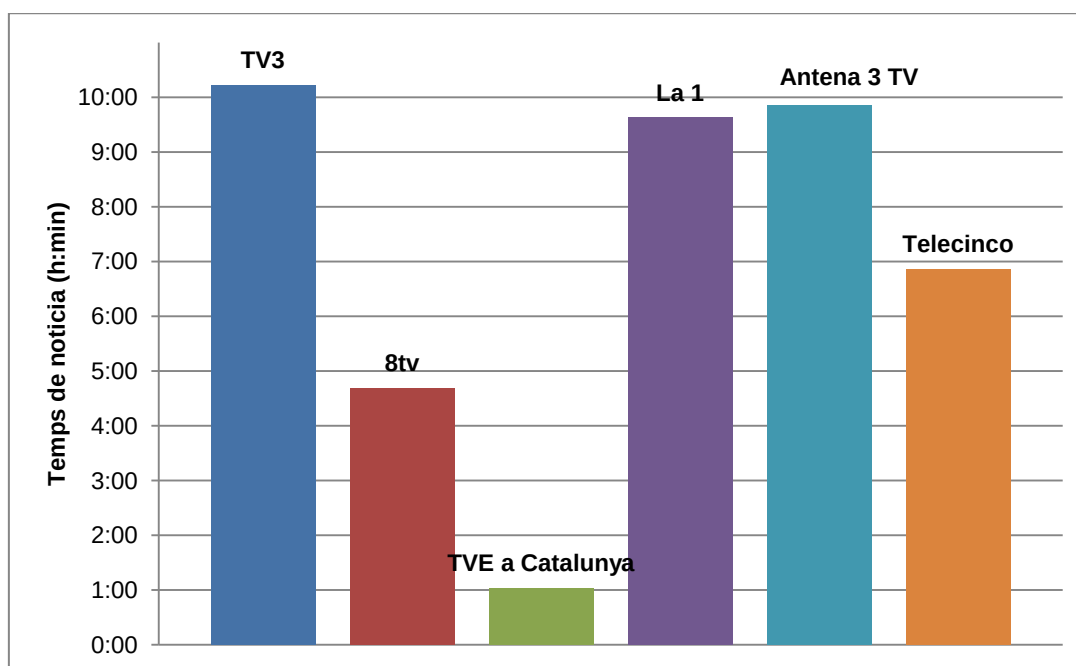
12.2. El compliment de les Recomanacions

Recomanació relacionada amb l'atenció informativa

(recomanació núm. 3 adreçada a les empreses audiovisuals)

Durant les primeres 72 hores (11.30 h del 24/3 a 11.30 h del 27/3), tres canals dediquen al sinistre aeri entorn de les 10 hores de temps en espais informatius (teleinformatius de migdia i de vespre, teleinformatius matinals i especials informatius): TV3 (10 hores i 13 minuts), Antena 3 TV (9 hores i 51 minuts) i La 1 (9 hores i 37 minuts). Telecinco en dedica 6 hores i 51 minuts i 8tv 4 hores i 41 minuts. TVE per a Catalunya, atès el seu paper de desconexió territorial, amb un horari d'emissió restringit, n'informa durant 1 hora i 2 minuts.

Figura 20. Totes les televisions. Temps d'informació sobre el sinistre aeri.

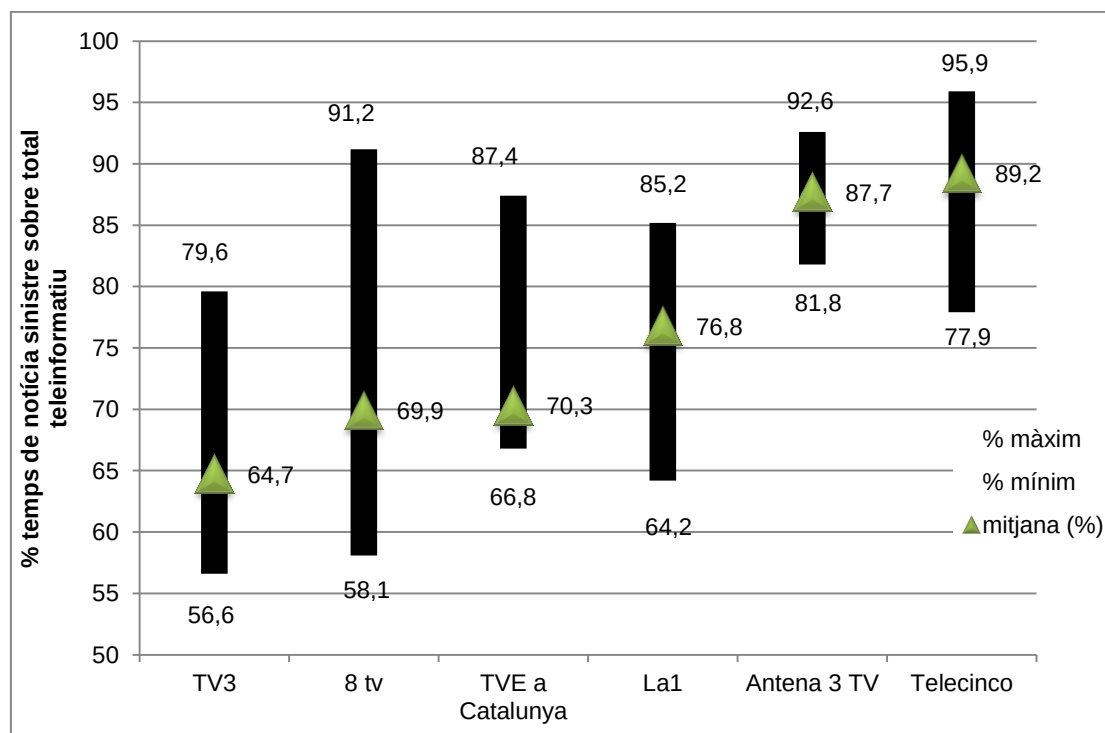

La **distribució del temps d'informació** segons el format de programa en què s'ofereix, mostra que, pel que fa al conjunt de televisions, el 42,3% del temps té lloc en teleinformatius de migdia i de vespre, el 33,8% en els matinals i el 23,9% restant en els informatius especials. Per canals, el repartiment del temps varia: A TV3, La 1 i Telecinco, la majoria de la informació té lloc en els teleinformatius de migdia i de vespre; a Antena 3 TV en els teleinformatius matinals i a 8tv en l'especial informatiu.

Pel que fa a la distribució de la informació segons el dia d'emissió, el dia amb més temps dedicat és l'endemà de l'estavellament, el 25 de març (35,7%) seguit del 24 de març (29,1%) i el 26 de març (25,5%). Per canals, TV3 i 8tv en dediquen més temps el 24 de març, Telecinco el 26 de març i la resta (TVE a Catalunya, La 1 i Antena 3 TV), el 25 de març.

Quant a la **densitat informativa** en els teleinformatius de migdia i de vespre (proporció del teleinformatiu que es dedica a l'estavellament), tres televisions dediquen una mitjana inferior al 75% del temps dels teleinformatius: TV3 (64,7%), 8tv (69,9%) i TVE a Catalunya (70,3%). La 1 en dedica un 76,8%, mentre que Antena 3 TV (87,7%) i Telecinco (89,2%) marquen les proporcions màximes.

Figura 21. Totes les televisions. Densitat informativa en els teleinformatius.

Respecte dels **temes objecte** de les informacions, *investigació i hipòtesis sobre les causes del sinistre* és el primer tema a TV3 (19,9% del temps de notícia en els teleinformatius) i a Antena 3 TV (19,5%); a 8tv és *atenció al familiars de les víctimes* (15,1%); a TVE a Catalunya, *mostres de condol i solidaritat* (20,1%); a La 1, *actuacions i declaracions institucionals* (14,1%); a Telecinco, *desenvolupament de les tasques de rescat i d'identificació de cossos* (15,0%).

Recomanacions relacionades amb les intervencions dels actors

(recomanació núm.1 adreçada als professionals i 3 i 5 adreçades a les autoritats)

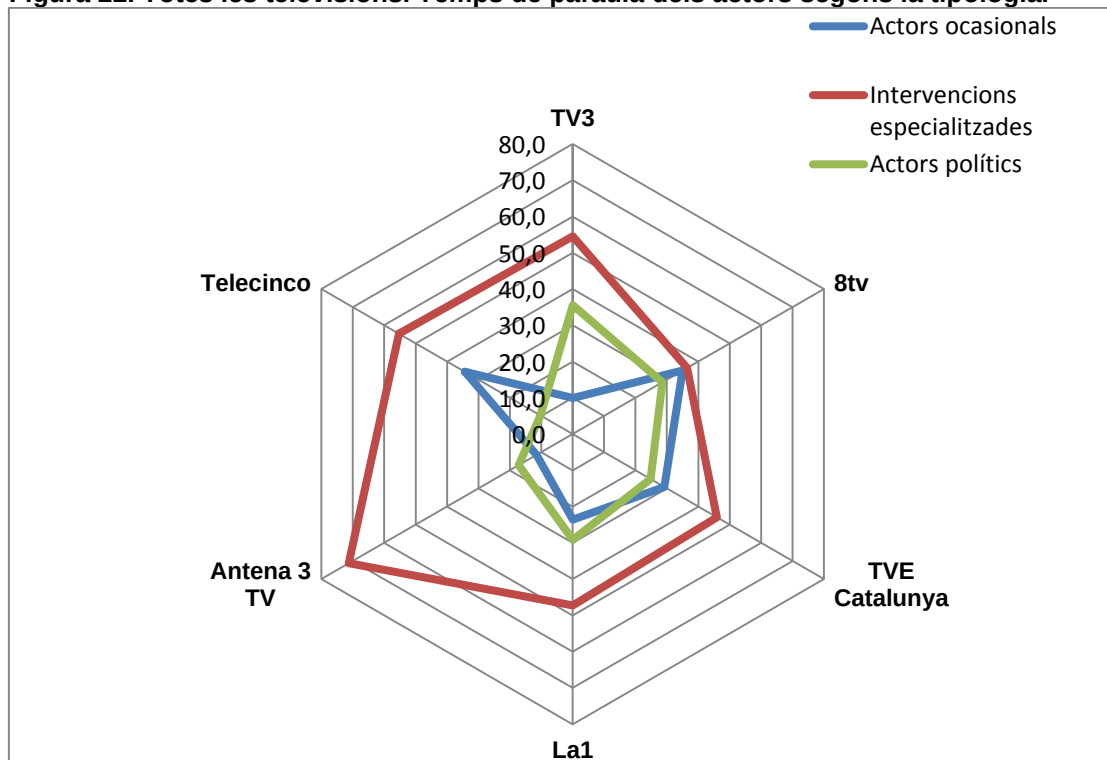
Pel que fa al **temps de paraula dels actors en els teleinformatius**, totes les televisions dediquen més temps a les intervencions que aporten una visió experta o professional (especialitzades) que a les que realitzen actors ocasionals, que intervenen en funció exclusivament de la notícia de què es tracta i que hi aporten la seva vivència personal.

No obstant això, s'observen diferències importants en el pes que cada canal atorga als actors ocasionals: TV3 (9,9%) és qui menys temps de paraula en dedica, un 9,9% del total. A continuació, amb un 11,5% apareix Antena 3 TV. Amb proporcions molt superiors se situen La 1 (23,6%), TVE a Catalunya (29,2%), Telecinco (34,4%) i 8tv (35,0%).

Quant a les intervencions especialitzades, tres de les televisions en dediquen més de la meitat del temps de paraula: Antena 3 TV (71,3%), Telecinco (55,4%) i TV3 (54,5%). La 1 (47,2%), TVE a Catalunya (45,9%) i 8tv se situen per sota.

Finalment, el temps de paraula conjunt dels actors polítics (de Catalunya, de la resta de l'Estat i d'altres estats) se situa entre el 35,5% de TV3 i el 10,3% de Telecinco. La 1 atorga el 29,2% del temps de paraula a aquest col·lectiu, 8tv el 28,5%, TVE a Catalunya el 24,8% i Antena 3 TV el 17,2%.

Figura 22. Totes les televisions. Temps de paraula dels actors segons la tipologia.

Quant a les intervencions en els **programes magazins** amb continguts informatius, pel conjunt de formats (entrevistes, debats i tertúlies i d'altres formes) Antena 3 TV (59,8% del total d'intervencions) i TV3 (50,6%) donen el pes més elevat als actors especialitzats. Per contra, a 8tv (51,2%), Telecinco (45,1%) i La 1 (44,3%) són les persones col·laboradores habituals dels programes les que sumen més intervencions.

Si l'anàlisi se centra en les entrevistes, novament TV3 (18, que suposen el 69,2% del total) i Antena 3 TV (22, un 64,7%) són les televisions que més proporció de persones especialitzades entrevisten. La majoria de les entrevistes a La 1 (9, un 69,2%) i a Telecinco (6, el 50%) es realitzen a persones que intervenen en funció de la seva experiència personal en relació als fets (*actors ocasionals*). A 8tv, els actors polítics són les persones més entrevistades (3, un 42,9%) del total.

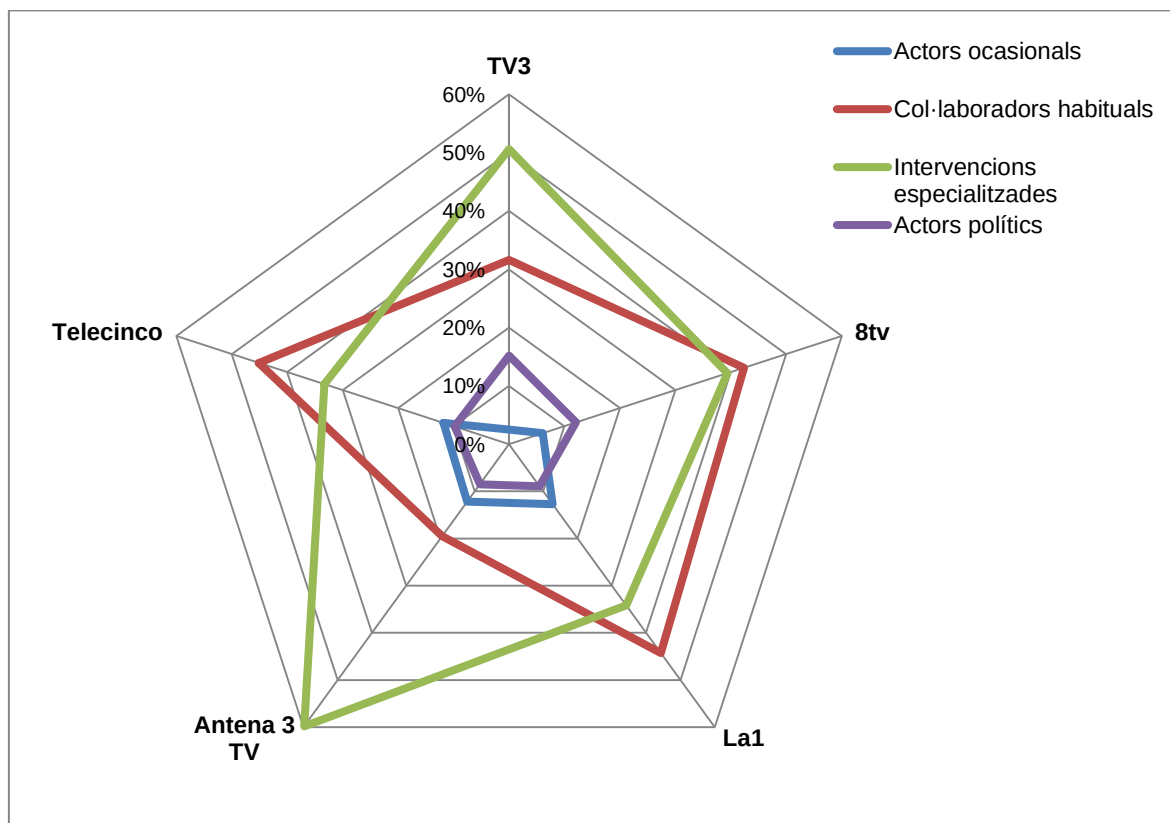
TV3 és la televisió que menys entrevistes registra a actors ocasionals, tant en termes absoluts (1) com relatius (3,8% del total d'entrevistes). A continuació, segons la proporció, apareix 8tv (2 entrevistes, el 28,6%), Antena 3 TV (10, el 29,4%), Telecinco (6, el 50%) i La 1 (9, el 69,2%).

D'entre les entrevistes destaquen, per la major aportació d'espectacularització i dramatisme al tractament dels fets, les entrevistes a progenitors de víctimes de

l'accident. Concretament: una entrevista a plató a la mare d'una víctima en el decurs del 8 al dia del 26 de març (8tv); entrevistes des de l'exterior d'un hotel a Castelldefels a una mateixa dona, mare d'una víctima, el 27 de març, als espais *Ana Rosa* (Telecinco), *La mañana* (La 1) i *Espejo público* (Antena 3 TV); el programa *Ana Rosa* del mateix dia entrevista, conjuntament, a la parella d'aquesta dona i pare d'una víctima.

Quant als debats i les tertúlies que s'ocupen del sinistre, les persones especialitzades són majoria a Antena 3 TV (23 intervencions, el 65,7% del total). Suposen el 42,9% a TV3 (18 intervencions), el 40,7% a Telecinco (11), el 38,6% a La 1 (22) i el 34,4% a 8tv (11). La resta d'intervencions correspon a persones que col·laboren habitualment al programa en espais de tertúlia o amb seccions pròpies de temes diversos i que en els dies analitzats també parlen sobre l'estavellament.

Figura 23. Totes les televisions. Intervencions dels actors segons la tipologia en els magazins.

Recomanacions relacionades amb el respecte a la privadesa de les persones afectades i de les víctimes

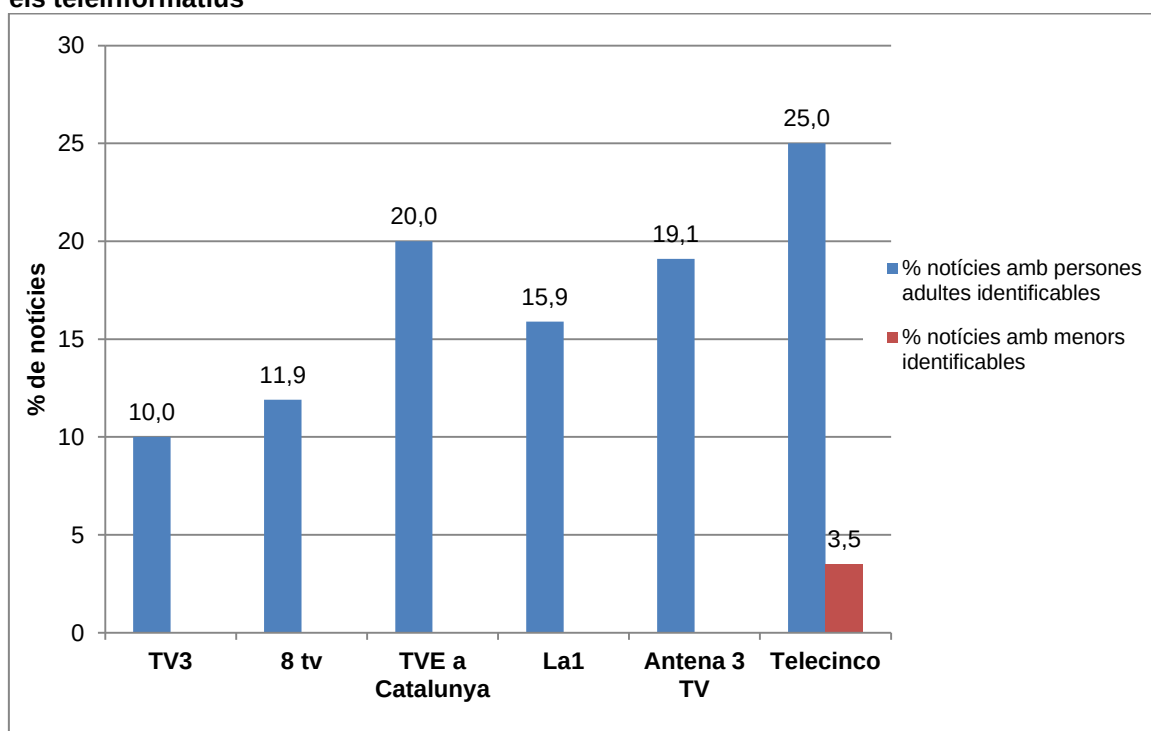
(recomanació núm. 5 adreçada a les empreses, núm. 2 adreçada als professionals i núm. 5 adreçada a les autoritats)

Pel que fa a la presència d'elements de **manca de respecte a la privadesa de les persones afectades**, totes les televisions aporten elements informatius que permeten identificar persones adultes afectades o víctimes en el decurs dels teletinformatius. El nombre i la proporció de notícies que n'inclouen varia segons el canal: el 25% de les notícies (36) a Telecinco; el 20% (12 notícies) a TVE a Catalunya; el 19,1% (26) a Antena 3 TV; el 15,9% (37) a La 1; l'11,9% (8) a 8tv; el 10% (15) a TV3.

La presència de persones menors d'edat afectades identificables es circumscriu a Telecinco, on apareixen en 5 notícies (3,5% del total) fotografies de grup en el que figuren algunes de les víctimes que havien realitzat l'intercanvi.

Finalment, TVE a Catalunya, La 1, Antena 3 TV (amb 4 inserts cada canal) i Telecinco (amb 17) han inclòs inserts de persones que **podrien** ser menors d'edat en tant que alumnes de l'institut de Llinars del Vallès, tot i que l'anàlisi no en pot establir de manera segura aquesta dada. Val a dir que aquests inserts reben un tractament diferenciat: les televisions públiques introdueixen mecanismes d'ocultació de la identitat en el 50% dels inserts (TVE a Catalunya) o en el 100% (La 1); les televisions privades (Antena 3 TV i Telecinco) en prescindeixen totalment.

Figura 24. Totes les televisions. Respecte de la privadesa de les persones afectades en els teletinformatius

Recomanacions relacionades amb la dramatització i d'espectacularització de les informacions

(recomanacions 4, 5, 6, 7, 9, 14, 15 i 16 adreçades als professionals i recomanació 4 adreçada a les empreses)

Els elements de dramatització i d'espectacularització de les informacions són presents, en un grau diferent, als teletinformatius de totes les televisions analitzades.

La lectura transversal de l'anàlisi realitzada mostra la presència de reiteració d'imatges sobre els fets en un mateix teletinformatiu a totes les televisions, l'emissió d'imatges d'altres tragèdies aèries i la narració dramatitzadora dels fets (a 5 de les 6 televisions) i l'ús de primers plans i zooms sobre persones afectades (a 4). A menys televisions apareixen títols i sobreimpressions de llenguatge dramatitzador o un discurs culpabilitzador (a 3 de les 6), l'emissió de reconstruccions ficcionades (a 2) o d'imatges de videoafecionats (a 1).

L'atribució de la culpa del sinistre al copilot apareix sempre a partir de la compareixença pública del Fiscal de Marsella el migdia del 26 de març, per la qual cosa respecta la recomanació corresponent. Tot i així, l'atribució del comportament del

copilot a una suposada situació de depressió mèdica sí contravé les Recomanacions (1 notícia a TV3, 3 a La 1 i 4 a Telecinco)

Entre les televisions analitzades, **Telecinco** és la que ha ofert una visió més dramatitzada i espectacularitzada: és la que ofereix (en termes relatius) més elements d'espectacularització tant pel que fa a les notícies amb imatges d'arxiu d'altres tragèdies, amb reconstruccions ficcionades, amb primers plans o zooms o amb un discurs (escrit o oral) dramatitzador. Igualment introdueix d'altres eines d'espectacularització com el relat, de manera reiterada, de les circumstàncies personals de víctimes o la lectura del whatsapp d'una de les víctimes a la seva germana.

Antena 3 TV, La 1 i 8tv ofereixen uns nivells d'espectacularització intermedis, tot i que amb un grau diferent: Antena 3 TV és la que presenta, en termes relatius, més elements d'espectacularització. Totes tres televisions tenen en comú la presència de discurs dramatitzador, de l'ús de primers plans i zooms sobre les persones afectades i l'emissió d'imatges d'arxiu d'altres tragèdies. La 1 inclou una reconstrucció dels fets en animació per ordinador i 8tv i Antena 3 TV també presenten un grafisme amb discurs dramatitzador. Aquestes televisions fan servir d'altres recursos que contribueixen a incrementar l'espectacularització de la informació. Coincideixen a relatar aspectes personals d'algunes de les víctimes i a presentar imatges d'espelmes i de flors presents a les portes dels dos instituts afectats i de zooms o primers plans de la caixa negra de l'avió. La 1 (en 4 ocasions) i Antena 3 TV (en una) emeten reculls d'imatges sobre els fets acompanyades de músiques que n'incrementen el dramatisme.

TV3 presenta, comparativament, pocs elements de dramatització i espectacularització. Els teleinformatius del canal públic van incloure imatges d'altres tragèdies aèries, van reiterar imatges sobre el sinistre de Germanwings i, en la proporció més baixa de la mostra estudiada (després de TVE a Catalunya), van introduir discurs dramatitzador en el relat informatiu. Sí que utilitza, també en la proporció més reduïda, altres recursos, com ara els primers plans i zooms sobre la caixa negra de l'avió o respecte el so de les campanes com a àudio que il·lustra el minut de silenci en memòria de les víctimes.

TVE a Catalunya, amb el temps de notícia més baix de totes les televisions de la mostra (la quarta part que TV3, que és qui més temps en dedica als teleinformatius de

migdia i de vespre), únicament mostra reiteració d'imatges en els teletinformatius i utilitza d'altres recursos d'espectacularització, sobretot, el relat de les circumstàncies personals de víctimes.

Figura 25. Totes les televisions. Dramatització i espectacularització en els teletinformatius

